СТРАТЭГІЯ ВЯСКОЎЦАЎ МС

СВАТАЎСТВО АРЫСТАКРАТА 13

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

8 ЧЭРВЕНЯ 2018 г.
ПЯТНІЦА
№ 108 (28724)

9-24 стар. МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ +TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Анатоль КАЛІНІН, намеснік прэм'ер-міністра:

«Зараз ажыццяўляецца падрыхтоўка нарматыўнай базы і арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў для правядзення цеплавой мадэрнізацыі эксплуатуемага жылога фонду. Рыхтуем праект указа, які прадугледжвае стварэнне ўмоў для таго, каб уласнік кватэры быў зацікаўлены ўкладаць нават асабістыя сродкі ў цеплавую мадэрнізацыю. Акрамя таго, мяркуецца задзейнічаць фонды інавацыйнага развіцця рэгіёнаў, сродкі мясцовых бюджэтаў, прадугледжаныя на капітальны рамонт. Думаю, што не пазней ліпеня кіраўнік дзяржавы разгледзіць і падпіша гэты ўказ».

Ластаўчын бераг

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Настаўнік Стахаўскай школы Столінскага раёна Аляксей СЕМЯНЯКА часта наведвае прыпяцкую пойму, якую называюць Палонь, — у летне-вясенні час ва ўрочышчы выводзіцца вялікая колькасць дзікіх птушак. На гэтым здымку Аляксей назірае за паводзінамі ластавак-берагавушак.

КОРАТКА

- Беларусь прыцягне грант фонду E5P у 2 млн еўра на будаўніцтва палігона цвёрдых адходаў для Пухавіцкага і Чэрвеньскага раёнаў.
- **Возера Нарач увайшло ў топ-3 курортаў СНД, папулярных сярод расійскіх турыстаў гэтым летам, паводле рэйтынгу агенцтва «ТурСтат».**

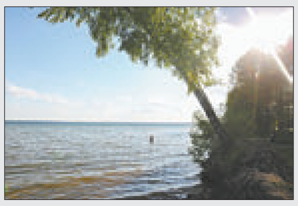

- Лабараторыя сну для комплексага лячэння пацыентаў з ЛОР-паталогіяй адкрылася ў РНПЦ отарыналарынгалогіі. У лабараторыі будзе праводзіцца як дыягностыка, так і падбор сучаснай кансерватыўнай тэрапіі з адначасовым кантролем яе эфектыўнасці.
- **Балет «Тытанік» пастаявіць у Беларускім дзяржаўным акадэмічным музычным тэатры, прэм'ера адбудзецца 12, 13 і 22 ліпеня.**

■ Маладзечна-2018

Традыцыі нязменныя!..

Найлепшыя беларускія паэты і песні — на нацыянальным фестывалі

Ужо сёння ў Маладзечне распачынаецца XVIII Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-2018». За час існавання фэсту пройдзена шмат, за ім замацаваны статус сапраўднага беларускага брэнда. Каб пабачыць дзействы на розных фестывальных пляцоўках, збіраюцца не толькі самі маладзечанцы, жыхары нашай краіны, але і госці з замежжа. Бо наша нацыянальнае не можа не радаваць — яно адметнае і прывабнае!.. Пра сакрэты фестывальнага жыцця карэспандэнт «Звязды» распытала дырэктара Палаца культуры горада Маладзечна, асноўнага арганізатара фестывалю Святлану САРОКУ. Мы паразмаўлялі пра традыцыі і навінкі, пра розныя пляцоўкі, на якіх у свой час праходзіў фестываль, а таксама пра тое, ці будзе сёлета падчас фестывалю традыцыйны дождж?..

СТАР. 7

■ Прыёмная кампанія — 2018

«АДКРЫТА, ПРАЗРЫСТА І ДОБРАЗЫЧЛІВА...»

Умовы для самарэалізацыі будуць створаны кожнаму абітурыенту

Больш як 160 работнікаў Камітэта дзяржаўнага кантролю будуць задзейнічаны ва ўсіх этапах прыёмнай кампаніі: ад правядзення ЦТ, унутрыўніверсітэцкіх іспытаў да падачы дакументаў і залічэння. Напярэдадні старту цэнтралізаванага тэсціравання ў сценах КДК адбылося пасяджэнне Дзяржаўнай камісіі па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах. Яе асноўнай задачай з'яўляецца стварэнне для ўсіх абітурыентаў роўных магчымасцяў пры паступленні ў вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы.

— У нашай краіне створана і эфектыўна рэалізуецца цэласная сістэма арганізацыі ўступнай кампаніі і кантролю за правядзеннем уступных іспытаў, — падкрэсліў **старшыня КДК Леанід АНФІМАЎ.** — Разам з выкананнем задач па прадухіленні парушэнняў падчас уступных выпрабаванняў членамі дзяржкамісіі будуць аб'ектыўна і аператыўна разгледжаны ўсе звароты абітурыентаў і іх бацькоў.

СТАР. 3

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

НЯСУМНАЕ ЛЕТА З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ

Вы гарантуеце сабе і сваім блізкім, аформіўшы падпіску на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Заставайцеся з намі — будзе цікава!

ПРЫРОДА БУДЗЕ ПАД НОВАЙ АХОВАЙ

Юрый Церцель назначаны начальнікам Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і раслiннага свету пры Прэзідэнце Беларусі. Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на неабходнасць навесці парадак у ведамстве.

«Вельмі шмат будзе крыватолкаў, размоў, што Лукашэнка зноў узяў крэн на назначэнне ваенных у тыя ці іншыя грамадзянскія структуры. Я гэтага абсалютна не баюся, вы павінны быць да гэтага гатовы. Больш за тое, дзяржаўная інспекцыя — не скажаш, што яна грамадзянская. А з тым бачаннем, якое ў мяне на гэту інспекцыю, яна больш, чым ваенная», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

«У нас багацце адно — гэта прырода», — заўважыў Прэзідэнт. Ён адзначыў, што гэты дар не можа быць бясконца добрым, калі да яго дрэнна ставіцца. «Яго трэба берагчы, аднаўляць. Нашу прыроду трэба захаваць», — сказаў кіраўнік дзяржавы і растлумачыў, што з гэтай прычыны і была створана інспекцыя. «Я думаў, што мы навядзём у гэтым парадак жорсткі. І мы гэта зрабілі. Але з цягам часу сёй-той «забранзавеў», сёй-той забыў свае функцыянальныя абавязкі. І ў барацьбе з правапарушальнікамі і браканьерамі рознага тыпу некаторыя самі сталі браканьерамі. Гэта дайшло і да начальнікаў», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. З такім кіраўніцтвам сістэма не можа эфектыўна працаваць, таму, як звярнуў увагу Прэзідэнт, неабходна было адхіліць ад займаемых пасад шэраг начальнікаў гэтай інспекцыі. «Даручыў знайсці чалавека строгага, дысцыплінаванага — ваеннага чалавека. Іх было дзясяткі, выбар прыпаў на вас», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка паставіў задачу: «Прыйсці ў інспекцыю, разабрацца з тым штатам, з якім вы будзеце працаваць, паглядзець на людзей і жалезнай рукой навесці парадак у інспекцыі, а затым і ліквідаваць вузкія месцы, якія, магчыма, узніклі ў ахове жывёльнага і раслiннага свету».

Юрый Станіслававіч Церцель нарадзіўся ў 1967 годзе ў вёсцы Прывалкі Гродзенскага раёна. Пасля тэрміновай службы ва Узброеных Сілах СССР ён стаў курсантам Бранскай спецыяльнай сярэдняй школы міліцыі Міністэрства ўнутраных спраў СССР і да 2002 года праходзіў службу ў органах унутраных спраў. У 1996 годзе завочна скончыў Акадэмію МУС Беларусі. У 2002— 2009 гадах праходзіў службу на розных пасадах у вайсковай часці 1250 органаў пагранічнай службы. Са студзеня 2009 года да 2018 года — камандзір вайсковай часці 1250. Узнагароджаны ордэнам «За службу Радзіме» III ступені, медалямі «За адзнаку ў ахове дзяржаўнай граніцы», «За бездакорную службу» III, II ступені.

Надзея АНІСОВІЧ.

РАЗВІЦЦЁ — ІНФРАСТРУКТУРЫ

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка разам з віцэ-прэзідэнтам Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця Аланам Пію абмеркавалі праекты, якія рэалізуюцца ў нашай краіне. Прэзідэнт Беларусі адзначыў узровень супрацоўніцтва, які існуе ў апошнія гады, і сказаў, што бачыць вялікі пазітыў. «Я вам удзячны за тыя, асабліва інфраструктурныя, праекты, якія мы рэалізуем разам з вамі», — звярнуў увагу беларускі лідар.

«2 млрд еўра — гэта добры аб'ём, які вы інвеставалі ў Беларусь. За мінулы год — амаль $200 млн, — прывёў лічбы Аляксандр Лукашэнка. — І я так разумею, што мы для Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця з'яўляемся прымальным партнёрам».

Прэзідэнт адзначыў, што банк цікавіцца дзяржаўным сектарам і супрацоўнічае з ім. «Ваш банк з'яўляецца актыўным прыхільнікам прыватызацыйных працэсаў, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Вы ведаеце нашы падыходы да прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці, дзяржаўных аб'ектаў. І я не думаю, што мае погляды на прыватызацыю носяць нейкі асаблівы характар і залішне адрозніваюцца ад тых падыходаў, якія прапаведуе Еўрапейскі банк (рэканструкцыі і развіцця. — **Аўт.**). Справа ў тым, што мы абсалютна не супраць працэсаў прыватызацыі. Гэта цалкам натуральная норма». Як растлумачыў Прэзідэнт, наша пазіцыя зыходзіць з таго, што, калі дзяржава не можа кіраваць нейкімі актывамі, трэба іх аддаць эфектыўнаму ўласніку. «Мы супраць абвальнай і шокавай прыватызацыі. Гэта сутнасць нашага падыходу, таму што, пагадзіцеся, аб'екты дзяржуласнасці стваралі ўвесь народ, асабліва ў былыя часы. У нас неблагія аб'екты. І ўзяць росчыркам пяра агулам іх прадаць за бясцэнак — гэта азначае спарадзіць несправядлівасць». Таксама Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што прыватызацыя не павінна быць нейкай сферай напружання ў грамадстве. Ад гэтага працэсу неабходна атрымліваць перспектывы нармальнага заробку, працоўныя месцы, даходы ў бюджэт і развіццё.

Пасля сустрэчы Алан Пію расказаў журналістам пра асноўныя праекты, якія зараз рэалізуюцца сумесна з ЕБРР. Так, ён адзначыў, што ўжо некаторы час ідзе супрацоўніцтва з Нацыянальным банкам і ўрадам для таго, каб палепшыць аперацыі Белінвестбанка. Зараз ЕБРР разглядае канкрэтнае рашэнне па ўваходжанні ў акцыянерны капітал Белінвестбанка. Алан Пію спадзяецца, што гэта адбудзецца да канца бягучага года. Але пасля ўваходжання ў капітал работа не скончыцца. «Разам з урадам, Нацыянальным банкам мы будзем усяляк імкнуцца да таго, каб Белінвестбанк рос, каб павялічваўся яго пакет аперацый, каб ён падняўся да таго ўзроўню, калі ён будзе цікавым стратэгічнаму інвестару, прыцягненне якога мы будзем абмяркоўваць разам з беларускім урадам», — адзначыў віцэ-прэзідэнт.

Што датычыцца індыкатараў працы беларускай эканомікі, то, па словах Алана Пію, яны паказваюць пазітыўнае паляпшэнне па шэрагу кірункаў. У першую чаргу гэта датычыцца эканамічнага росту і інфляцыі, якія знаходзяцца пад кантролем. «Два гады таму мы адмовіліся ад абмежаванняў у нашай дзейнасці ў Беларусі. Гэта дазволіла нам істотна актывізаваць нашу работу па інфраструктурных праектах у краіне». У прыватнасці, гэта датычыцца падтрымкі праекта будаўніцтва другой мінскай кальцавой аўтадарогі, рэалізацыі праекта М-10 (паміж Гомелем і Брэстам). Яшчэ адзін кірунак — паляпшэнне сістэмы водазабеспячэння і водаадвядзення. Да таго ж у Мінску плануецца правесці цеплавую мадэрнізацыю будынкаў. Алан Пію таксама расказаў, што ЕБРР зацікаўлены ва ўдзеле ў праектах па рэканструкцыі 22 мастоў, пабудаваных у савецкі час.

Надзея АНІСОВІЧ.

■ Блізкая ўлада

Пачуць і дапамагчы

Заўтра аблвыканкамы і Мінгарвыканкам правядуць прамыя тэлефонныя лініі. 9 чэрвеня з 9.00 да 12.00 на сувязі будуць:

намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Вадзім Іванавіч АЛЬШЭЎСКІ (80162213121),

старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Уладзіміравіч ЦЯРЭНЦЬЕЎ (80212222222),

намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Андрэй Васілевіч КАНЮШКА (80232331237),

намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Іосіфавіч ДЗЯШКО (80152735644),

першы намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Алег Іванавіч ЧЫКІДА (80222501869),

першы намеснік старшыні Мінскага аблвыканкама Ігар Мікалаевіч МАКАР (80175004160),

намеснік старшыні Мінскага гарвыканкама Аляксандр Пятровіч КРАПАК (80172224444).

З'явілася віртуальная карта бясплатнага Wi-Fi ў Мінску

Апублікаваная электронная карта падключэння да бясплатнага Wi-Fi ў Мінску. Жыхары і госці сталіцы могуць падключыцца да бясплатнага інтэрнэту ў больш чым ста кропках горада.

Падрабязная карта знаходзіцца на сайце кампаніі «Дзелавая сетка» па адрасе: https://bn.by/freewifiminsk. Сярод месцаў, дзе можна знайсці бясплатны Wi-Fi, ёсць гандлёвыя цэнтры, кафэ, аўтазаправачныя станцыі, аддзяленні банкаў. Усяго на карце пазначана 115 актуальных кропак доступу да грамадскага Wi-Fi. Распрацоўшчыкі абяцаюць, што карта будзе дапаўняцца. Таксама ў «Дзелавой сетцы» адзначылі, што праз некалькі месяцаў на карце з'явяцца кропкі доступу на станцыях метро «Кастрычніцкая» і «Купалаўская».

Усе карыстальнікі карты могуць азнаёміцца з першымі кропкамі рэгіянальных сетак грамадскага Wi-Fi — у Брэсце, Віцебску, Гродне, Магілёве і Маладзечне, якія зараз будуюцца. Чакаецца, што потым яны будуць аб'яднаны ў сетку Free Wi-Fi BY.

Правайдар Free Wi-Fi Minsk не абмяжоўвае карыстальнікаў па працягласці падключэння да інтэрнэту і хуткасці доступу, якая залежыць толькі ад прапускной здольнасці канала. У сэрвісе прысутнічае адзіная аўтэнтыфікацыя. Пры падключэнні да Wi-Fi карыстальнік праходзіць гэтую працэдуру толькі аднойчы.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

■ Парламенцкі дзённік

ЁСЦЬ ЗАКОН!

Учора адбылося пасяджэнне чацвёртай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі шостага склікання, на якім дэпутаты разгледзелі дзесяць пытанняў.

Аптымізацыя не пагаршае якасць

Законапраект «Аб унясенні змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь» прадставіў **міністр унутраных спраў Ігар ШУНЕВІЧ.** Адказваючы на пытанне дэпутата Андрэя Рыбака з нагоды аптымізацыі колькасці супрацоўнікаў МУС, ён адзначыў, што працэс рэфармавання завершаны. «І вынікам гэтага працэсу з'явілася скарачэнне на 10 % супрацоўнікаў усіх органаў і падраздзяленняў Міністэрства ўнутраных спраў», — сказаў міністр.

Па словах Ігара Шуневіча, скасаваны некаторыя падраздзяленні: у прыватнасці, палкі патрульна-паставой службы з усёй вертыкаллю іх кіраўніцтва, скарочана галоўнае ўпраўленне камандуючага ва ўнутраных войсках — гэта міністр казаў пра палкоўніцкія і падпалкоўніцкія пасады. Такім чынам, фактычна была прыбрана досыць вялікая колькасць кіруючага складу, аднак без страт у якасці, аб чым кажа статыстыка злачынстваў і грамадскай бяспекі, дадаў Ігар Шуневіч.

Сотні тысяч еўра заахвочванняў

Пазней у размове з журналістамі Ігар Шуневіч пракаментаваў крымінальную справу па абвінавачанні былога дырэктара вытворчасці РУВП «Папраўчая ўстанова № 5». Нагадаем, паводле афіцыйнай інфармацыі, яго абвінавачваюць у атрыманні хабару ў памеры 207 365 еўра ад прадстаўніка французскай кампаніі. Мэта — рашэнне пытанняў, звязаных з заключэннем і выкананнем дагавораў аб пастаўках за межы краіны мэблі, выробленай на беларускім прадпрыемстве.

«У некаторых краінах, некаторых камерцыйных карпарацыях сакрэтная сістэма заахвочвання пры заключэнні здзелак існуе. Натуральна, што ў нашым заканадаўстве гэтая сістэма называецца хабарніцтвам, таму мы працуем і па выяўленні такіх выпадкаў у сваёй сістэме пры ажыццяўленні фінансава-гаспадарчай дзейнасці», — падкрэсліў ён.

Таксама гучную справу пракаментаваў і **старшыня Следчага камітэта Іван НАСКЕВІЧ.** Паводле яго слоў, адзін з кіраўнікоў папраўчай установы на сістэмнай аснове (на працягу некалькіх гадоў) атрымліваў адкаты за тое, каб частка прадукцыі пастаўлялася за межы краіны. Ён растлумачыў, што расследаванне зацягнулася, паколькі былы дырэктар адмаўляўся ад дачы паказанняў, не прызнаваў віну, праходзіў доўгае лячэнне.

Дыскрымінацыі ў нас няма

Яшчэ Ігар Шуневіч пракаментаваў заяву МУС у адказ на ЛГБТ-сцяг, які быў вывешаны ў пасольстве Вялікабрытаніі 17 мая. Аднак ён падкрэсліў: меркаванне прыватнае, не міністра ўнутраных спраў, а беларускага грамадзяніна. «Гэта была пэўная праверка нашай грамадзянскай супольнасці на сталасць, яна не зусім прайшла гэтую праверку. Ні адна з грамадскіх арганізацый, аб'яднанняў груп асоб не абурылася гэтым фактам і не запатрабавала зняць гэты прадмет, які, дарэчы кажучы, быў вывешаны ў парушэнне Венскай канвенцыі аб дыпламатычных адносінах. На жаль, ні рэлігійныя арганізацыі, ні грамадскія не адрэагавалі на гэта. Можа быць, мы сапраўды вельмі сур'ёзна талерантны народ у гэтым сэнсе», — падкрэсліў міністр.

Ігар Шуневіч адзначыў, што ніякай дыскрымінацыі ў нас няма, ёсць правілы суіснавання акрамя законаў, якія павінны паважаць усе, у тым ліку і прадстаўнікі замежных дзяржаў. У гэтым таксама ёсць дыпламатыя, плюралізм: ёсць адно меркаванне, павінна існаваць і іншае меркаванне, дадаў ён.

Ёсць парушэнне — ёсць рэакцыя

Міністр унутраных спраў таксама расказаў пра сітуацыю з затрыманнямі на сталічнай вуліцы Зыбіцкай. У мінулыя выхадныя супрацоўнікамі міліцыі за распіццё спіртных напояў на набярэжнай ракі Свіслач паблізу названай вуліцы, а таксама за знаходжанне ў стане алкагольнага ап'янення былі затрыманы некалькі дзясяткаў чалавек.

Ігар Шуневіч падкрэсліў: ёсць рэакцыя на аператыўную абстаноўку. Шэраг грамадзян заяўлялі, што ў гэтай частцы горада адбываліся дробныя правапарушэнні, пасля чаго рушылі ўслед пэўныя мерапрыемствы.

«Ёсць закон, які кажа пра тое, што існуе адказнасць за знаходжанне ў стане алкагольнага ап'янення ў грамадскім месцы, распіццё алкаголю ў грамадскім месцы і гэтак далей. Мы рэагуем толькі на парушэнне закона», — падкрэсліў ён.

Выкрыцці працягваюцца

У кулуарах парламента **старшыня Камітэта дзяржаўнай бяспекі Валерый ВАКУЛЬЧЫК** расказаў журналістам, што былі затрыманы некалькі высокіх службовых асоб, устаноўлены шматлікія факты хабараў на дзясяткі тысяч долараў. З таго, што даказана, — гэта 140 тысяч долараў за год, аднак сумы будуць расці. На працягу 10 дзён, а максімум — двух тыдняў будуць апублікаваныя падрабязнасці, паабяцаў Вакульчык.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ

«АДКРЫТА, ПРАЗРЫСТА...»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

У цэнтральным апараце Камітэта дзяржкантролю і нашых абласных камітэтах арганізавана работа гарачай лініі, таксама будзе весціся асабісты прыём абітурыентаў і іх бацькоў. Ад таго, наколькі аб'ектыўна і справядліва будуць вырашаны ўсе спрэчныя пытанні — а, зыходзячы з вопыту папярэдніх гадоў, без іх, хутчэй за ўсё, не абыдзецца, — залежыць упэўненасць і маладога пакалення, і іх бацькоў у тым, што дзяржава стварае для кожнага грамадзяніна роўныя ўмовы для яго самарэалізацыі.

— Любы зварот абітурыентаў і іх бацькоў, адрасаваны членам дзяржкамісіі як паўнамоцным прадстаўнікам Прэзідэнта краіны, павінен быць аператыўна і аб'ектыўна разгледжаны: без валакіты і адфутбольвання, — падкрэслівае **старшыня Дзяржаўнай камісіі па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў, намеснік прэм'ер-міністра Васіль ЖАРКО.** — Нельга дапускаць канфліктных сітуацый. Усё павінна праходзіць у добразычлівай атмасферы, а ўсе адказы павінны быць аргументаванымі. Несумненна, вынікі ўступнай кампаніі маюць важнае сацыяльнае значэнне, паколькі закранаюць інтарэсы многіх: абітурыентаў, іх бацькоў і сваякоў, настаўнікаў і выкладчыкаў. Упэўнены, што работа дзяржкамісіі ў цесным кантакце з КДК і Міністэрствам адукацыі спрыяе стварэнню адкрытага, празрыстага і дэмакратычнага механізма фарміравання студэнцкай аўдыторыі. На працягу апошніх сямі гадоў у краіне не было выяўлена фактаў карупцыі пры паступленні абітурыентаў ва ўстановы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Мы пераканаліся, што ўсе ўстановы адукацыі і камісіі, якія ажыццяўляюць кантроль, гатовыя да ўступнай кампаніі і разумеюць задачы, якія перад намі стаяць.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Васіль Жарко адзначыў правядзенне вялікай падрыхтоўчай работы, якая таксама была арыентавана на забеспячэнне роўных умоў для ўсіх абітурыентаў, у прыватнасці, па карэкціроўцы зместу тэстаў: «Мы стварылі рабочую групу з настаўнікаў пераважна агульнаадукацыйных школ (гімназій было вельмі мала), задачай якіх было зрабіць так, каб змест тэстаў адпавядаў праграме звычайнай сярэдняй школы, а не гімназіі. Такім чынам мы ствараем роўныя ўмовы і для выпускніка звычайнай сельскай школы, і для выпускніка славутага ліцэя. Да таго ж сёлета ўпершыню ва ўсіх абітурыентаў, незалежна ад месца іх пражывання (у горадзе або ў сельскай мясцовасці), была магчымасць прайсці рэпетыцыйнае тэсціраванне бясплатна. Гэта стала магчымым дзякуючы дыстанцыйнаму рэпетыцыйнаму тэсціраванню, якое любы ахвотны мог здаць не выходзячы з дому.

Магчымасць здачы чатырох тэстаў замест трох, на думку Васілія Жарко, таксама ідзе абітурыентам на карысць, паколькі не абмяжоўвае іх выбар нейкай адной спецыяльнасцю і павялічвае шанцы не застаўца па-за бортам. Між іншым, 48 працэнтаў абітурыентаў зарэгістраваліся сёлета на чатыры тэсты, а дзве мовы (і рускую, і беларускую) будуць здаваць 14 працэнтаў агульнай колькасці. Што датычыцца рэгістрацыі на цэнтралізаванае тэсціраванне, то колькасць тых, хто пажадаў здаваць ЦТ, зменшылася сёлета амаль на 10 тысяч у параўнанні з папярэднім годам. Ці азначае гэта, што зменшаецца і канкурэнцыя на ўваходзе ў ВНУ?

Міністр адукацыі Ігар КАРПЕНКА нагадаў, што з гэтага года ўступае ў дзеянне норма, якая дазваляе абітурыентам скарыстацца леташнімі сертыфікатамі. І не выключана, што знойдуцца тыя, хто гэтым правам скарыстаецца. Але варта памятаць, што прахадныя балы па першым профільным прадмеце павысіліся сёлета на пяць пунктаў. Штю да кантрольных лічбаў прыёму ў ВНУ, то яны сёлета зменшыліся. Так, прыём на дзённую бюджэтную форму навучання ў ВНУ будзе скарочаны на 1,8 %, а на завочную бюджэтную — на 8 %. Кантрольныя лічбы прыёму на платную форму навучання ў ВНУ зменшыліся на 19,1 % у параўнанні з 2017 годам. На ўсе формы навучання (і бюджэтную, і платную) плануецца прыняць 54,4 тысячы чалавек.

Ігар Карпенка праінфармаваў, што зараз вядзецца падрыхтоўка новай рэдакцыі Правілаў прыёму для атрымання вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, якая распрацоўвалася з улікам прапаноў членаў дзяржкамісіі. «Усе заўвагі, што паступяць ад дзяржкамісіі па выніках сёлетняй прыёмнай кампаніі, мы таксама гатовы ўлічыць», — паабяцаў міністр.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Здарэнне

Пашкодзілі капоты пяці аўтамабіляў

Прыблізна апоўдні ў сталічную міліцыю паступіла паведамленне ад мужчыны, які расказаў, што на вуліцы Ляўкова двое невядомых бегаюць па капотах аўтамабіляў.

На месца здарэння неадкладна выбылі супрацоўнікі Кастрычніцкага РУУС, якія «па гарачых слядах» затрымалі зламыснікаў. Імі былі два работнікі адной са сталічных устаноў па вуліцы Зыбіцкай.

Затрыманыя раслумачылі, што пасля цяжкай працоўнай ночы вырашылі адпачыць. Яны ўжывалі спіртныя напоі, затым паехалі дадому. Па інфармацыі Кастрычніцкага РУУС г. Мінска, хлопцы былі настолькі п'яныя, што на вуліцы Ляўкова заскочылі на капоты машын і прабегліся па аўтамабілях. Сваімі дзеяннямі яны пашкодзілі капоты пяці транспартных сродкаў, прычыніўшы тым самым маёмасную шкоду іх уладальнікам.

Па артыкуле за хуліганства заведзена крымінальная справа. Хлопцаў можа чакаць арышт або абмежаванне волі на тэрмін да трох гадоў, або пазбаўленне волі на тэрмін ад аднаго года да шасці гадоў.

Сяргей РАСОЛЬКА

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ПАЙШЛА З ЖЫЦЦЯ КІРА МУРАТАВА

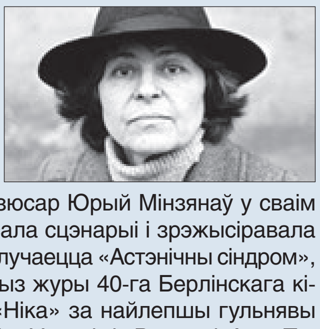

Рэжысёр Кіра Муратава памерла на 84-м годзе жыцця. Яўген Галубенка, муж кінарэжысёра, паведаміў пра трагічную падзею, перадае Buro 24/7. «Пайшла Кіра... з ёй цэлая эпоха...» — заўважыў журналіст і тэлепрадзюсар Юрый Мінзянаў у сваім «Фэйсбуку». Муратава напісала сцэнарыі і зрэжысіравала шэраг фільмаў, сярод якіх вылучаецца «Астэнічны сіндром», які заваяваў спецыяльны прыз журы 40-га Берлінскага кінафестываля і кінапрэмію «Ніка» за найлепшы гульнявы фільм. У яе карцінах здымаліся Уладзімір Высоцкі, Алег Табакоў, Рэната Літвінава. У 2012 годзе Муратава выпусціла свой апошні фільм «Вечнае вяртанне» і заявіла аб сыходзе з кінематографа. Бывайце, Кіра Георгіеўна...

У НОВЫМ ІСПАНСКІМ УРАДЗЕ БОЛЬШАСЦЬ ПАСАД ЗАНЯЛІ ЖАНЧЫНЫ

Пра гэта новы кіраўнік урада Іспаніі Педра Санчэс аб'явіў на прэс-канферэнцыі пасля таго, як прадставіў склад свайго кабінета каралю Феліпэ VI. З 17 пасад міністраў 11 занялі жанчыны. Па словах Санчэса, гэта сведчыць аб тым, што прыярытэтам урада будзе забеспячэнне раўнапраўя паміж мужчынамі і жанчынамі. «Хачу падзякаваць людзям, якія ўвойдуць у каманду, што яны прынялі прапанову, каб служыць краіне і грамадзянам», — сказаў Санчэс. Ён адзначыў, што новы склад Кабінета міністраў «павінен супрацьстаяць выклікам XXI стагоддзя», сярод якіх тэрарызм, карупцыя, арганізаваная злачыннасць.

У ІАРДАНІІ — НОВЫЯ ПРАТЭСТЫ

Прызначэнне новага прэм'ер-міністра і абяцанне караля перагледзець ужо падрыхтаваную падатковую рэформу не знізілі напалу пратэстаў у Іарданіі. Пратэстоўцы выступаюць супраць увядзення ў дзеянне праграмы, ухваленай МВФ, якая прадугледжвае меры жорсткай эканоміі, у тым ліку і ўзмацненне падатковага цяжару. Як вядома, у панядзелак ранейшы Кабінет міністраў падаў у адстаўку, пасля чаго кароль Абдала II заклікаў «да перагляду сістэмы падаткаабкладання» і да дыялогу з прафсаюзамі. Напярэдадні стала вядома, што прафсаюзы вырашылі прыпыніць усеагульную забастоўку, але заявілі, што патрабаванне адклікання новых падатковых законаў з парламента застаецца.

ІЛЮМІНАТАРЫ ЗНІКНУЦЬ З САМАЛЁТАЎ

Арабская авіякампанія Emirates заявіла пра свае планы адмовіцца ад ілюмінатараў на самалётах. Пра гэта паведамляе BBC News. Паводле інфармацыі прадстаўнікоў Emirates, замест іх у салонах лайнераў з'явяцца віртуальныя вокны, на якіх будзе адлюстроўвацца праекцыя малюнка, знятага вонкавымі камерамі. «Выявы будуць выглядаць больш якасна і натуральна, чым калі б вы глядзелі ў ілюмінатар на свае вочы, — расказаў прэзідэнт кампаніі Цім Кларк. — Самалёты стануць лягчэйшыя, будуць лётаць хутчэй, вышэй і марнаваць менш паліва». Ён таксама адзначыў, што нововаўвядзенне павысіць узровень бяспекі.

Надвор'е

СПЯКОТА ВЯРТАЕЦЦА

На наступным тыдні па паўднёвым захадзе краіны чакаецца нават да плюс 29 градусаў

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

У найбліжэйшы час уплываць на надвор'е будзе вобласць павышанага атмасфернага ціску, толькі па поўначы адаб'ецца ўплыў франтальнага падзелу. Чакаецца пераменная воблачнасць і пераважна без ападкаў. Аднак радуе тое, што на змену халоднаму антыцыклону з замаразкамі прыходзіць цёплы антыцыклон, перадае Белгідрамет.

У суботу і нядзелю наша краіна апынецца пад уплывам антыцыклону са Скандынаўскага паўвострава. Будзе пераважна без ападкаў. Вецер прагназуецца няўстойлівы слабы. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 7 да плюс 14 градусаў, па паўночным усходзе будзе халадней — ад 3 да 6 цяпла. Днём паветра значна прагрэецца і будзе ад плюс 18 да плюс 25 градусаў, у паўднёвых раёнах аж да 26—28 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пачатку наступнага тыдня будзе па-летняму цёпла і без ападкаў. У панядзелак тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 7 да плюс 14 градусаў, удзень — 20—26 цяпла. Па паўднёвым захадзе ўначы будзе 15—16, удзень — 27—29 цяпла.

Па звестках Белгідрамета, па-ранейшаму ў шматлікіх рэгіёнах краіны назіраецца дэфіцыт ападкаў. За май і першыя дні чэрвеня па краіне ў асноўным выпала каля паловы нормы ападкаў, а ў некаторых рэгіёнах і таго менш. Напрыклад, у Жлобінскім раёне ў чэрвені наогул не было дажджу, а за мінулыя паўтара месяца выпала толькі 10 % ад кліматычнай нормы. Віной таму перавага антыцыклянальнага характару надвор'я. І ў наступныя дні змены сітуацыі не чакаецца...

Сяргей КУРКАЧ

Відавочная справа

НЕ ТОЛЬКІ ШКЛЯНКА ВАДЫ

Валанцёры гатовы прапаноўваць ініцыятывы, але ім важна ведаць вынікі сваёй працы

Такую думку выказала Генеральны сакратар Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Вольга МЫЧКО. «Сёння каля 70 працэнтаў нашых добраахвотных памочнікаў складае моладзь. І гэта вельмі дзівіць замежных калег, — расказала яна падчас прэс-канферэнцыі. — У Даніі, напрыклад, валанцёрамі часцей за ўсё становяцца пажылыя людзі. Фраў, якія не абцяжараны клопатам пра ўласных унукаў (што нетыпова для нашых бабуль і дзядуляў) з ахвотай займаюцца чужымі дзецьмі. У Беларусі ж самымі актыўнымі застаюцца маладыя людзі».

Пры гэтым неабавязкова іх дапамога ўключае тую самую «шклянку вады для старога». Некаторыя памочнікі забяспечваюць інфармацыйны фон, іншыя працуюць з фатаграфіямі, а камусьці лягчэй сыходзіцца з людзьмі, удзельнічаць у флэшмобах і масавых мерапрыемствах ад таварыства.

Як прыклад, можна ўспомніць суполку мінскіх студэнтаў, што звярнуліся ў аддзел Чырвонага Крыжа з прапановай смехатэрапіі ў бальніцах. Каманда Smile Rangers (так яны называюць самі сябе) займаецца з дзецьмі, якія праходзяць доўгатэрміновае лячэнне ў бальніцах, карэкцыйных цэнтрах, жывуць у дзіцячых прытулках.

— Мы не даём дапамогу і не прымушаем да добрых спраў «з-пад палкі». Таварыства аказвае падтрымку сацыяльна ўразлівым слаям насельніцтва, наколькі дазваляюць магчымасці. Аднак прыцёка для добрых спраў велізарная, і таму задача Чырвонага Крыжа — паказаць, дзе магчымасці кожнага ўдзельніка прынясуць найбольшую карысць, — тлумачыць Вольга Мычко.

Апошнім часам цягу да сацыяльнай актыўнасці выказваюць не толькі студэнты, але і людзі 30—40 гадоў, прычым іх дзейнасць шыроканакіраваная. Яны ўступаюць у каманды па пошуку людзей, удзельнічаюць у мерапрыемствах па рэагаванні на надзвычайныя сітуацыі, вядуць уласныя праекты...

Пра пратэкцыі Чырвонага Крыжа чалавек зможа данесці і рэалізаваць ідэю. Усяго ў краіне задзейнічана больш за 140 мясцовых ініцыятыў, не лічачы міжнародных праектаў. Адначасова таварыства з'яўляецца псіхалагічным і матывацыйным «фільтрам» для новых удзельнікаў. Спецыялісты ацэньваюць карысць ініцыятывы і яе ўстойлівасць, а таксама асаблівасці псіхалагічнага стану чалавека, які мусіць працаваць з іншымі людзьмі.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ

■ Разумныя грошы

ЦЯПЕР СМАРТФОН ЯШЧЭ І КАШАЛЁК

У краіне з'явілася першая віртуальная картка з кэшбэкам

Яе сумесна з плацежнай сістэмай Visa і банкам «Рашэнне» запусцяў з 5 чэрвеня ўпершыню на нашай тэрыторыі аператар velcom.

Віртуальная картка дазваляе здзяйсняць плацяжы ў АРІПе (ад «камуналкі» да мабільнай сувязі), купляць тавары ў інтэрнэт-крамах і аплачваць таксі. З дапамогай карткі v-banking таксама можна забраніраваць нумар у гатэлі ці ўзяць напракат аўтамабіль у сістэмах анлайн-букінг. Карыстацца карткай ад velcom можна як у Беларусі, так і ў любой іншай краіне свету.

Імгненны выпуск

«Віртуалка» выпускаецца на платформе міжнароднай плацежнай сістэмы Visa, а эмітэнтам выступае банк «Рашэнне». Картка намінавана ў беларускіх рублях і выдаецца на год, а само афармленне адбываецца ў некалькі клікаў. Для гэтай мэты дастаткова смартфона — адкрыць рахунак можна аддалена з дапамогай мабільнай праграмы v-banking. Наведваць офіс банка для гэтага не патрабуецца: праграма дазваляе прайсці рэгістрацыю ў міжбанкаўскай сістэме ідэнтыфікацыі (МСІ). Створаная Нацыянальным банкам платформа просіць пазначыць прозвішча, імя, асабісты (ідэнтыфікацыйны) нумар і нумар тэлефона.

Гэтай карткай можна плаціць без камісіі ў інтэрнэце і мабільнай праграме v-banking, у тым ліку ў АРІП. Для большай бяспекі анлайн-пакупак прадугледжаны тэхналогія 3-D Secure і бясплатнае sms-апавяшчэнне.

Эканомім грошы

Упершыню ў нас віртуальная картка забяспечвае вяртанне часткі грошай — так званы moneyback (грошы назад). Назад на рахунак паступае 2 % з кожнай пакупкі ў інтэрнэце, а на рэшту па картцы налічваецца 3 % гадавых. Што важна, гэта распаўсюджваецца па разліках не толькі з беларускімі, але і з замежнымі крамамі і сэрвісамі. Шкада, але кэшбэк у выглядзе бонусу будзе працаваць толькі 3 першыя месяцы. Далейшы лёс кэшбэку будзе залежаць ад шчодрасці сістэмы Visa, за кошт якой устанаўліваецца гэтая паслуга.

На адзін тэлефонны нумар можна афэрміць толькі адну віртуальную картку. Прычым зрабіць гэта могуць абаненты любога мабільнага аператара. Папоўніць «пластык» можна бясплатна праз «v-кашалёк» і з карткі любога беларускага банка ў праграму v-banking. Акрамя таго, гэта можна зрабіць у АРІП, наяўнымі або з банкаўскіх картак.

«Беларусь выходзіць на новы этап развіцця плацежных інструментаў для бяспечных разлікаў. Упершыню віртуальная банкаўская картка даступная ў праграме мабільнага аператара. Афэрміць яе можа кожны чалавек са смартфона, пры гэтым не важна, якім банкам або аператарам ён карыстаецца. Усё адбываецца за лічаныя секунды, без лішніх фармальнасцяў і пытанняў. Віртуальная картка v-banking дэманструе, якія магчымасці адкрывае спажыўцам аб'яднанне намаганняў сектара тэлекамунікацый і фінансавай сферы», — адзначыў **намеснік гендырэктара па маркетынгу, продажах і абаненцкім абслугоўванні кампаніі velcom Роберт ДАШАН.**

У якасці дадатку

Рынак віртуальных картак можа стаць адным з самых хуткарослых. «Попыт на іх расце ва ўсім свеце, у тым ліку і ў нашай краіне. Бурнае развіццё сферы анлайн-гандлю і інтэрнэт-плацяжоў стымулююць цікавасць насельніцтва да простых і надзейных інструментаў для разлікаў у глабальным сеціве, — звярнуў увагу **рэгіянальны менеджар кампаніі Visa ў Беларусі, Малдове і Азербайджане Ігар КАВАЛЁЎ.** — Усё часцей віртуальныя карткі афармляюць у дадатак да тых, што ўжо адкрыты, каб забяспечыць больш ўзровень бяспекі. Пры гэтым іх функцыянал пастаянна пашыраецца: у прыватнасці, адной з новых фішак віртуальнай карткі v-banking стане наяўнасць кэшбэку, што мае вялікае значэнне для спажыўца».

Сяргей КУРКАЧ

■ Факт

Ёсць мільён білетаў праз інтэрнэт!

Беларуская чыгунка вызначыла мільённага інтэрнэт-пасажыра па даных маніторынгу з пачатку 2018 года.

Праязны дакумент быў набыты анлайн на сайце poezd.rw.by 1 чэрвеня. Мільённы інтэрнэт-пасажыр 2018 года здзейсніў паездку ў гэты дзень на цягніку № 371 па маршруце Мінск — Лунінец.

Беларуская чыгунка ўдзяляе вялікую ўвагу развіццю безнаяўных разлікаў пры аплаце паслуг чыгуначнага транспарту, нагадалі ў прэс-службе магістралі. Удзельная вага продажу білетаў праз інтэрнэт (ад агульнай колькасці праязных дакументаў, афармленых праз АСК «Экспрэс» у білетных касах БЧ) за 5 месяцаў 2018 года склала 20,7 працэнта.

Каму халадніку на кефіры?!

Тыдзень беларускай кухні пройдзе ў Мінску з 11 па 17 чэрвеня, паведамілі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Мерапрыемства адбудзецца ўжо 17-ы раз, калі кавярні і рэстараны сталіцы зноў аб'ядноўцца дзеля папулярызацыі нацыянальнай кухні і развіцця культуры харчавання. На працягу тыдня 77 розных па фармаце і тыпе аб'ектаў грамадскага харчавання прапануюць гасцям пяць страў нацыянальнай кухні па адзінай цане. У спецыяльнае меню, якое адпавядае сезону, увайшлі: летняя агароднінная салата з хатнім тварагом за 3,5 рубля, халаднік на кефіры з печанай бульбай за 2,5 рубля, лапуны з грудзінкай і грыбным соусам за 7 рублёў, мачанка з блінамі за 9 рублёў, бярозава-мядовы напой за 2 рублі.

Сяргей РАСОЛЬКА

■ Рэпарцёр

ШКОЛА: НІ ДЗЯЦЕЙ, НІ... ГУСЕЙ

Карэспандэнт «Звязды» разам з супрацоўнікам Камітэта дзяржкантролю Віцебскай вобласці пабываў у школах, якія зачынілі. Падчас папярэдняга маніторынгу высветлілася, што пра захаванасць будынкаў часцей за ўсё думаюць мала.

Закрылі і прадалі за адну базавую

Паводле інфармацыі ўпраўлення адукацыі Віцебскага аблвыканкама, за сем гадоў аптымізацыі дзейнасці ўстаноў адукацыі было закрыта больш за 210 школ і садкоў, пераважна ў сельскай мясцовасці. Робіцца гэта з-за недахопу дзяцей школьнага і дашкольнага ўзросту, таму малакамплектныя ўстановы закрываюць.

Вядома, дзяцей і падлеткаў пераводзяць у іншыя, арганізуючы падвоз школьнымі аўтобусамі. Гэта гадамі адпрацаваная практыка, якая сябе апраўдвае.

Дарэчы, грошы, што эканомяцца ў выніку аптымізацыі, накіроўваюцца выключна на тую ж адукацыю. Будынкі прадаюць «з малатка», нярэдка — за адну базавую. Напрыклад, так адбылося з былой Гуркінскай базавай школай у Гарадоцкім раёне, будынак якой быў прададзены за адну базавую велічыню фермерскай гаспадарцы «Аляксандраў слімак» у ліпені 2016 года. Цяпер там актыўна вядуцца рамонтныя работы, адноўлены інжынерныя камунікацыі. Частка памяшканняў выкарыстоўваецца пад цэх па вытворчасці мэблі з дрэва і кавальскай вытворчасці. Частка памяшканняў будзе выкарыстоўвацца як прыдарожнае кафэ.

Школа ў вёсцы Пішчалава Аршанскага раёна.

Ці яшчэ адзін станоўчы прыклад уключэння ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца.

У ліпені 2014 года УП «ФрэйзБуд» за базавую велічыню купіла будынак школы ў вёсцы Паліцы Бешанковіцкага раёна. Там плануецца размяшчэнне цэха па рамонце электрычных рухавікоў, вытворчасць драўляных вырабаў. Завезена і ўстаноўлена неабходнае абсталяванне, дадаткова створаны тры рабочыя месцы.

Але сустракаюцца і факты, мякка кажучы, безгаспадарчасці. У Камітэце дзяржкантролю насцярожваюцца, што будынкі, пасля таго як вучэбны працэс там спыняецца, часта пакідаюць без пільнай увагі.

У прыватнасці, у вёсцы Пішчалава Аршанскага раёна кантралёры падчас папярэдняга маніторынгу ўбачылі, што чыгунныя радыятары былі чамусьці адрэзаны ад труб і ляжалі на першым паверсе. У школьнай майстэрні не ў поўнай камплектацыі стаялі два станкі для апрацоўкі металу.

Што змянілася за гэты час?

Да заўваг прыслухаліся і аднавілі сістэму ацяплення. Другое пытанне: чаму гэта зрабілі толькі пасля таго, як умяшаўся Камітэт дзяржкантролю?

Нам паказалі школу сёння. Быццам бы ўсё як павінна быць. Вартаўнік сочыць, каб не было выпадкаў вандалізму. Парадак і ў двары.

Што датычыцца перспектыў параўнальна вялікага двухпавярховага будынка, то яго плануюць выстаўляць чарговы раз на аўкцыён, цяпер ужо за базавую велічыню. Няўжо ў населеным пункце, які кіламетраў за шэсць ад райцэнтра, ранейніхто не хацеў купіць такі, можна сказаць, палац? Канешне, параўнанне з Мінскім раёнам, дзе чарга пакупнікоў на нерухомасць, напэўна, лішняе. Але, як вядома, Аршанскі сёння актыўна развіваецца.

Хоць фільм ваенны здымай

У вёсцы Кляны Дубровенскага раёна таксама школа ў два паверхі, але будынак не такі вялікі ў параўнанні з тым, што на Аршаншчыне.

Адразу відаць, што за тэрыторыяй вакол былой школы ніхто не сочыць. Вокны і дзверы быццам наспех заколочаны. Унутры — беспарадак. Смецце адсюль, бадай, трэба вывозіць гадзінамі. Каму належыць будынак?

У аддзеле адукацыі райвыканкама ўдакладнілі, што ён некалькі гадоў таму быў прададзены за адну базавую велічыню фермеру. Той планаваў разводзіць там гусей. І дзе яны? Высветлілася, што суседствам з чарадой птушак былі незадаволеныя вяскоўцы. Скардзіліся ў розныя ўстановы. Узніклі праблемы і са службай санітарнага нагляду.

Школа ў вёсцы Кляны Дубровенскага раёна.

Гаспадар, дарэчы, меў права нават разабраць будынак, каб выкарыстаць будаўнічыя матэрыялы для сваіх патрэб, або яго прадаць, але чамусьці не зрабіў гэтага. У выніку будынак цяпер больш нагадвае тое, што можа застацца пасля ваенных дзеянняў. Напрыклад, няма драўлянай падлогі, якую расцягнулі некаторыя з тутэйшых. Дарэчы, гэтым фактам займалася міліцыя.

А што фермер? З'ехаў у адну з краін з ЕС. Цяпер былую школу вярнулі ў маёмасць дзяржавы і зноў будуць спрабаваць прадаць, але ўжо больш рупліваму гаспадару.

У Камітэце дзяржкантролю нагадваюць мясцовым уладам, што трэба забяспечваць захаванасць дзяржаўнай маёмасці і не дапускаць прычынення шкоды. І неабходна актыўна далучаць дзяржаўную маёмасць, якая не выкарыстоўваецца, у гаспадарчы абарот. Вінаватыя прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці. Пытанне і надалей будзе знаходзіцца пад пільным кантролем.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

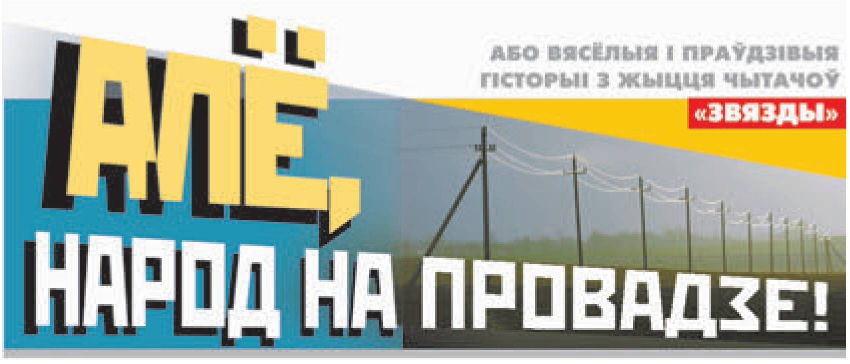

УРОКІ ДЛЯ ПАЧАТКОЎЦАЎ

Вядомую ці не ўсім камбінацыю з трох пальцаў у маёй роднай вёсцы звалі хвігай. Не скажу, што часта яе паказвалі... Хіба ў сварках калі-нікалі, і тое жанчыны альбо дзеці. Сярод мужчын ні дзеі такой, ні слова і наогул не было б, калі б...

Нас, хлапчукоў, у падлеткавым узросце пачыналі прывучаць да касы. На гэты выпадак яна была адмысловая — невялічкая, спецыяльна для пачаткоўцаў.

Мне яе бацька ўручыў у няпоўныя дванаццаць: зайшоў ззаду, паклаў свае рукі на мае — паказаў як трымаць, як касіць, потым — як мянціць (у нас кажуць сцябаць...), каб, крый бог, не парэзацца.

Здалося, простая навука, анічога складанага, тым больш што касіць мне даверылі асаковае балотца. Крыху вышэй узяўся шчыраваць дзядуля, а самы памежак, дзе найцяжэй, — тата.

Зрэшты, разглядацца, хто там і дзе, часу не было, бо я з імпэтам стаў размахваць касой, пляжыць асаку. Яна мне лёгка давалася, і хвілін праз пяць я ўжо лічыў сябе сапраўдным касцом.

Як і варта было чакаць, рана цешыўся, бо пры чарговым сцябанні левая рука не ўтрымала касу і вялікі палец правай «пацалаваўся» з наклянаным лязом... Прычым «пацалунак» атрымаўся нежартоўны: і крыві было шмат, і болю, пакуль дзядуля не прыклаў ліст лопуху і не скамандаваў, моцна заціснуўшы палец, бегчы дамоў...

Рану мне перавязвала мама, бінту, вядома ж, не шкадавала, і на вуліцу я выйшаў з ладнай «лялькай» на пальцы.

Насіць яе давялося некалькі дзён, прычым з форсам, бо мужчыны, убачыўшы гулю, паблажліва пыталі: «Ну што, малец, даў хвігу касе?» — «Даў», — усміхаўся я. І тым самым нібы ўступаў у клуб дарослых і выбраных, якія, трэба разумець, таксама пачыналі з фігі?

Іван Сіманёнак,
г. Паставы.

СВАТАЎСТВО ГАЛЬВАНІКА

Мой бацька амаль усё жыццё адпрацаваў на заводзе і пад настрой (а ўжо за чаркай...) мог гадзінамі расказваць пра свой цэх, яго рабочых.

На мой погляд, самым каларытным сярод іх быў Вася. Мянушку Гальванік ён займеў, трэба разумець, дзякуючы «пасадзе». Ды яшчэ — пастаянным заявам, што яны (гальванікі), сярод розных там пралетарыяў — самая белая косць, чыстыя арыстакраты!

За іншых не скажу, бо не ведаю, а што датычыцца Васі, то ён, мяркуючы па расказах бацькі, «арыстакратам» быў і сапраўды. Ва ўсякім разе дома па гаспадарцы анічогачкі не рабіў — не ўмеў і не хацеў. А таму гадамі жыў на мяжы разводу: заяву на яго жонка не раз падавала і не раз забірала — шкадавала дзяцей. І толькі тады, калі яны выраслі (сын застаўся ў войску «прапарам», а дачка выйшла замуж), адважылася-такі пачаць спачатку: знайшла нейкага ўдаўца, развялася з Васем, размяняла кватэру.

Гальванік у выніку застаўся адзін.

І — голад не цётка — навучыўся ён (потым доўга хваліўся) гатаваць сабе чай, нават пельмені! А вось каб нешта памыць — падлогу, адзежу, бялізну, — гэта, прабачце, ужо зусім не панская справа. Выходзіла, што зноўку трэба жаніцца?

Здавалася б, што працей: мужчына, не стары, не хворы...

Яго з некім знаёмілі, вадзілі ў сваты, але чамусьці ўсё было марна: адна «кандыдатка ў жонкі» была для яго стараватая, другая — не вельмі прыгожая, трэцяя з дачай, дзе трэба працаваць, чацвёртая з дзецьмі, пятая без утульнай кватэры...

Па ўсіх «параметрах» і з нядаўняй пары Гальваніку падыходзіла хіба табельшчыца Надзя. Па маладосці, казалі, яна была вельмі пераборлівай — шмат каго адшывала, аднак гады ішлі, потым ляцелі, у заводскім інтэрнаце яна дажылася да мянушкі «мамачка»...

А таму ў новым доме кватэру чакаць не стала: згадзілася на падмену ў старым, зняла з кніжкі грошы, зрабіла рамонт, купіла мэблю...

Ведаючы гэта, Вася, як толькі мог, стаў набівацца ў госці.

Надзя, як выглядала, не супраць была прыняць, бо яна і праўда шукала мужчыну... Яшчэ і для таго, каб у кухні павесіў карніз, у ванным пакоі — шафку. «Вы ж гэта ўмееце?» — спытала яна ў Гальваніка. «А што там умець?» — пакрыўдзіўся Вася, заспеты знянацку.

І потым адступаць ужо не выпадала: у сяброў па цэху ён атрымаў неабходную кансультацыю, у іх жа пазычыў малаток і тоўсты свярдзёлак, надзеў (сам расказваў) новую кашулю (бо чыстай не было) і выправіўся ў госці.

Надзя, мяркуючы па водарах, што панавалі ў чысцюткай кватэры, нагатавала яго любімых галубцоў, для парадку прапанавала выпіць. Госць адмовіўся. Сказаў: «Потым... Колькі там спраў».

«Значыць, не п'янтос», — з павагай падумала гаспадыня і, можна сказаць, залюбавалася, бо Вася тым часам ужо вызначыў і «ўзгадніў» з ёй найлепшае месца для шафкі, адмераў адлегласць паміж петлямі (шафку, каб не замінала, занёс у прыбіральню, прытуліў да сцяны...

«Што правільна, — падумала Надзя, бо вітальня зусім маленькая, а ў зале — новая падлога, накрыты стол...»).

Вася тым часам ужо прыкідваў, дзе лепш прабіваць дзіркі. Успомніўшы парады сяброў, ён шукаў, «намацваў» свярдзёлкам «праслойку» раствору паміж цаглінамі. І такі знайшоў (праўда, пасля сёмай ці восьмай спробы... Ад чаго на сцяне з'явілася «карціна» «Хрушчы прыляцелі»).

Надзю яна вельмі насцярожыла, аднак Вася яе супакоіў. Сказаў: «Нічога, зараз алебастрам замажам, потым падмалюем, і ўсё будзе «хакей».

«Бач як загаварыў, — страпянулася сэрца жанчыны. — Мусіць, застацца хоча? Сватацца прыйшоў. Трэ было ўзяць шампанскае»...

Хвілін праз пяць першая адтуліна была гатовая. І выглядала яна вельмі сімпатычна. «Во што значыць мужчына, — уздыхала Надзея, — што значыць майстар!»

Другая дзірка давалася яму ўжо горай: свярдзёлак (як выглядала) «упёрся» ў нешта цвёрдае, можна сказаць неадольнае... Мяркуючы разбіць яго, Вася адвёў руку, замахнуўся і...

На той бок сцяны, у прыбіральню, на шафку (хана люстэрку!) абрынуўся важкі паўцагелак з кавалкам тынкоўкі. За ім на абадок унітаза (яму таксама хана!) паляцеў грувасткі свярдзёлак.

Не зразумеўшы толкам, што адбылося, Надзя палыпала трохі вачамі, потым, не хаваючы слёз, насцеж адчыніла ўваходныя дзверы.

Вася (як-ніяк арыстакрат) гэты жэст зразумеў без слоў: згроб сваю адносна чыстую адзежу і выскачыў з кватэры, дзе мог і вельмі хацеў застацца...

Хлопцам потым прызнаўся, што Надзя дзеўка што трэба, што ўсё пры ёй, і калі б не гэны каменьчык...

Дрэннаму танцору, як той казаў, то боты ціснуць, то пінжак замінае.

В. Камарова,
г. Бабруйск.

НЕ КАЖЫ ГОП...

Старая ісціна: не бывае так дрэнна, каб не выйшла потым на добрае. Ну мяркуйце самі: у сярэднюю школу (пасля пачатковай) я хадзіў за сем кіламетраў. Гэта, вядома ж, далёка і дрэнна. А з іншага боку — не зусім, бо амаль штодзённая «трэніроўка», дзякуючы якой я стаў добрым спартсменам: досыць пасляхова, маючы невысокі рост, бегаў на 100 метраў, на 200, 400, меў спартыўныя разрады.

Быў чэмпіёнам і потым — сярод студэнтаў.

Ды вось неяк раз давялося мне выступаць на першынстве горада, абараняць гонар інстытута. Дыстанцыя — 400 метраў, у сапернікаў — студэнт па прозвішчы Кудзін. Ён быў вельмі вядомым спартсменам — і не толькі ў горадзе, ездзіў нават на першынство Беларусі!

Карацей, у яго былі ўсе падставы для таго, каб перад стартам паглядзець на мяне як на нейкую дробную кузурку і досыць гучна сказаць:

— Няма тут з кім спаборнічаць... А табе, малеча, лепш наогул збоку пастаяць.

Мы з трэнерам Спартаком Аляксандравічам пераглянуліся, але пярэчыць хлопцу не сталі.

І вось мы на бегавой дарожцы, Кудзін, вядома ж, наперадзе, я — трошкі ззаду, але не адстаю.

— Вася! Паддай! Яшчэ крыху... Чуеш? — на апошнім павароце крычыць мне мой сябар Коля.

І ў мяне адкуль толькі сілы — панёсся так, што на закругленні лёгка абагнаў доўгага як цэп Кудзіна, першым выйшаў на фінішную прамую і перамог!

Мой трэнер, мой сябар Коля тут жа кінуліся да мяне, сталі віншаваць. Кудзін, нічога не разумеючы, стаяў непадалёк.

— Ну, што скажаш пра саперніка? — спытаў у мяне трэнер.

— Ды трапло... Выхваляцца ўмее, а бегаць — не! — выгукнуў я.

Кудзін, пачуўшы гэта, збялеў ад злосці, сціснуў кулакі, здавалася, пойдзе на нас вайной. Але ж не адважыўся. Мусіць, пабаяўся, бо хто ведае, чаго яшчэ чакаць ад «малечы».

Васіль Пяшэвіч,
в. Юркевічы, Жыткавіцкі раён.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

■ Неасабісты суб'ектыў

ГОРАД КОЛЕРУ СОНЦА

(Імпрэсія спакушанага вандроўніка)

Вы ніколі не задумваліся, якога колеру месца, у якім пашчасціла нарадзіцца і жыць? Ці тыя гарады, у якіх бываеш часта, або толькі аднойчы, або зусім праездам? Нават калі ў іх падобная забудова, калі яны знаходзяцца ў адной краіне, часам зусім побач адзін ад аднаго, — усё роўна колер, нават адценне ў кожнага з іх сваё. Варта толькі прыгледзецца, засяродзіцца — і назаўжды ва ўяўленні гэта месца будзе асацыявацца з пэўным колерам.

Не спрабавалі? Найцікавейшы, я вам скажу, занятак. Я, напрыклад, упершыню папрактыкавалася ў гэтым на Мсціславе. Мы тады паехалі ў гэты старажытны і адзін з самых загадкавых нашых гарадоў па шляхах Караткевіча. (Сталыя чытачы «Звязды», думаю, помняць гэта завочнае падарожжа, якое мы ладзілі па творчых і жыццёвых пуцявінах пісьменніка да яго юбілею.) У Мсціслаў мы ехалі, канешне ж, пад уражаннем ад яго эсэ «Дыяментавы горад», па-добраму зайздросцячы аўтару, якому сярод зімы пашанцавала ўбачыць такое дзіва — калі лёд і снег на мсціслаўскіх пагорках ды вуліцах ззялі пад промнямі сцюдзёнага сонца, бы каштоўныя камяні. Разумеючы, што падобнае ўбачыць наўрад ці давядзецца (хоць бы таму, што на дварэ быў не студзень, а жнівень), усё ж ехалі ў Мсціслаў з цвёрдай упэўненасцю, што ён і нам абавязкова пакажацца ў якім-небудзь адметным колеры.

І — атрымалася. Акурат перад нашым прыездам наваколле накрыла цёплая летняя залева, і яго шчодрая зеляніна дыхала такой чыстай свежасцю, і было яе так шмат, што інакш, чым ізумрудным, горад назваць было нельга. Усе адценні гэтага яркага колеру былі на дрэвах, на траве, на агародках, абвітых дзікім вінаградам, шчодра вымытыя, ззялі ў промнях сонца, якое ўжо хілілася да заходу... Так у маім жыцці з'явіўся свой асабісты Ізумрудны горад, нашмат лепшы, чым казачны, бо быў і застаецца па сённяшні сапраўдным.

А ДАЛЕЙ усё пайшло вельмі проста. Магілёў — глыбока-блакітны, як неба над Дняпром. Гародня — прыглушана-жоўтая, часам нават бліжэй да колеру слановай косці, як старыя муры. Рагачоў — аранжава-рудаваты, як лісце, што падае ў кастрычніку з векавых клёнаў. Полацк — урачыста-белы, як ягоныя светлыя храмы. Брэст — барвова-чырвоны, як водбліскі ліхтароў у байніцах начной крэпасці. Ружовы Салігорск, серабрысты Віцебск, прыглушана-зялёны Слонім, шэра-сіняе Глыбокае, празрыста-шэры Мазыр, духмяна-бэзавы Браслаў...

У далёкіх і блізкіх падарожжах па іншых краінах гэта ўжо таксама не пакідае. І ты ўжо ведаеш, што Вільня — тэракотава-ружовая, Масква — залаціста-жоўтая, Варшава — малахітавая, Рым — сметанкова-белы, Брусель — халодна-сіні. Бірузовая Астана, сталёвы Берлін, Страсбург колеру мальваў... Не пытайцеся, чаму менавіта так, а не інакш, бо няма дакладнага адказу. Гэта тое самае няўлоўнае, што ёсць у карцінах імпрэсіяністаў, — адно ўражанне, адно імгненне, што дзіўным чынам малюе нейкі вобраз. Які наступны раз можа ўявіцца зусім іншым, і з'явіцца новая фантазія, новая варыяцыя на тэму...

Ёсць у гэтай рознакаляровай стракатай мітусні толькі адно пастаяннае паняцце, якое не зменіцца ні пры якім раскладзе. Мінск — сонечна-залацісты пры любым надвор'і, у любую пару года. Горад, дзе сонца ранкам заглядае ў вокны кабінета на любімай працы. А пасля абеду асвятляе кожны куточак у доме, які чакае менавіта цябе. Горад, які сонца цалуе ў кожную шыбу, і гэта добра відаць і з ілюмінатара самалёта, і з акна цягніка ці аўтобуса...

Калі параўноўваць з іншымі, яго, сонца, у маім горадзе вельмі мала. Але ты дакладна, пэўна ведаеш, што яно ёсць і што абавязкова з'явіцца з-за хмар. Ведаеш гэтаксама дакладна і пэўна, як і тое, што ты з усіх, нават з самай далёкіх і пакручастых дарог, абавязкова сюды вернешся.

Алена ЛЯЎКОВІЧ

Извещение о проведении 19 июня 2018 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, находящегося в хозяйственном ведении производственного унитарного предприятия «Промышленная база ФАНИПОЛЬ»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)
«Здание ДОЦ (главный корпус)» общей площадью 1725,3 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39848; «Здание ДОЦ (фанеровка)» общей площадью 796,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39549; «Здание камеры сушильной» общей площадью 41 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39741; «Навес пилорамы» общей площадью 626,5 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39851; «Трансформаторная подстанция» общей площадью 40,7 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39742; «Здание проходной» общей площадью 16,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39744; «Здание административно-бытового корпуса» общей площадью 588,3 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39743; «Арматурно-формовочный корпус» общей площадью 2340,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-26083; «Здание РМЦ и ЖБИ» общей площадью 1349,1 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-21110; «Здание отделения гашения извести» общей площадью 49,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-26066; «Здание склада пиломатериалов» общей площадью 244,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-26061; «Здание АБК» общей площадью 695,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-21109; «Трансформаторная подстанция» общей площадью 100 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-26065; «Арочный склад» общей площадью 434,1 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-26064; «Навес железобетонный открытый» общей площадью 214 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 620/С-39884; «Здание вспомогательное неустановленного назначения № 1» с инв. № бухг. 1000456; «Здание вспомогательное неустановленного назначения № 2» с инв. № бухг. 1000457; «Эстакада подачи пиловочника» с инв. № бухг. 00020024; «Эстакада подачи пиловочника – 1» с инв. № бухг. 20212001; «Эстакада подачи пиловочника – 2» с инв. № бухг. 202120024; «Эстакада металлическая №1» с инв. № бухг. 2021302; «Эстакада металлическая № 2» с инв. № бухг. 2021304; «Подъездные ж/д пути предприятия» с инв. № бухг. 20218001; «Внутризаводские дороги» с инв. № бухг. 00020032; «Навес для дерев. готовой продукции» с инв. № бухг. 41719072; «Навес над приемником для разгрузки сыпучих материалов» с инв. № бухг. 48021061; «Навес для дров» с инв. № бухг. 48021057; «Навес для дров цеха ПВХ» с инв. № бухг. 48021058; «Сарай для брикета» с инв. № бухг. 48021059; «Ограждение железобетонное» с инв. № бухг. 2035201; «Ограждение металлическое (сетка-рабица)» с инв. № бухг. 2035401; «Комплекс силосов для цемента (6 силосов. лестница)» с инв. № бухг. 48021062; «Устройство приемника для разгрузки сыпучих материалов» с инв. № бухг. 48021063; «Система наружного освещения» с инв. № бухг. 2080801; «Силовой трансформатор» с инв. № бухг. 00004017; «Вентиляционная система ПВХ» с инв. № бухг. 48021036; «Кондиционер» с инв. № бухг. 00008154; «Сплит система настенного типа EACS-07HQ\ N3 – 1» с инв. № бухг. 00008169; «Сплит система настенного типа EACS-07HQ\ N3 – 2» с инв. № бухг. 00008170; «Сплит система настенного типа EACS-07HQ\ N3 – 3» с инв. № бухг. 00008171; «Сплит система настенного типа EACS-07HQ\ N3 – 4» с инв. № бухг. 00008172; «Котел отопления КСО-КР-25 Оптима комфорт плюс 25kw» с инв. № бухг. 48021039; «Котел отопления КСО-КР-35 Оптима комфорт плюс 35kw» с инв. № бухг. 48021038; «Оборудование котельной – топочной АБК» с инв. № бухг. 48021043; «Отопительное оборудование цеха ПВХ» с инв. № бухг. 48021044; «Рама лесопильная Р-63» с инв. № бухг. 00006037; «Ворота металлические №1» с инв. № бухг. 4802847; «Ворота откатные» с инв. № бухг. 48021047; «Автоматическая установка пожарной сигнализации» с с инв. № бухг. 47000001; «Тревожная сигнализация» с инв. № бухг. 48021012; «Козловой кран ККТК-12,6» с инв. № бухг. 41702010; «Кран мостовой г.п. 10 т» с инв. № бухг.41708009; «Вентиляционная система помещений производства мыла» с инв. № бухг. 41600037; «Котел КУ-11-64 Немига» с инв. № бухг. 44132045; «Котлоагрегат (пресс)» с инв. № бухг. 44132046; «Расширение котельной» с инв. № бухг. 44132047
Местонахождение – Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 29В, 29В/2, 29Г, 29В/1, 29Д/1, 29Ж/1, 29Ж, 29Ж/4, 29Д/2, 29Д/3, 29И, 29Д, 29Ж/3, 29Ж/5, 29Ж/2
Начальная цена – 2 200 000,00 долларов США
Сумма задатка – 400 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: производственное унитарное предприятие «Промышленная база ФАНИПОЛЬ», 222750, Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 29А.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: Победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в белорусских рублях в размере, эквивалентном 0,5 процента от наивысшей цены предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Стоимость продаваемого имущества, подлежащая оплате в белорусских рублях, включает НДС и определяется в размере, эквивалентном наивысшей цене в долларах США, указанной в протоколе о результатах торгов, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день перечисления денежных средств на счет продавца в соответствии с условиями договора купли купли-продажи предмета торгов, с учетом внесенной суммы задатка. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 19 июня 2018 года в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 08.06.2018 по 15.06.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);

(1716) 72-785 (производственное унитарное предприятие «Промышленная база ФАНИПОЛЬ»)

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Оршаагропроммаш», Витебская обл., г. Орша, ул. Ленина, 215

Предмет аукциона

Лот № 1. Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, расположенные по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инв. номер
Производственный корпус цеха (здание специализированное для металлургического производства и металлообработки)	16 006,4 кв. м	110/С-110941
Открытый склад металла (сооружение специализированное складов, хранилищ)	1 723 кв. м	110/С-112475
Составные части и принадлежности: (А)-площадка		
Площадка завода металлоконструкций (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства)	3 014 кв. м	110/С-113604
Сведения о земельном участке: пл. **2,4736** га предоставлен продавцу для обслуживания производственного корпуса цеха, открытого склада металла, площадки завода металлоконструкций на праве постоянного пользования		
Начальная цена с НДС 20 % – 814 708,88 бел. руб. (снижена на 80 %)		

Лот № 2. Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, расположенные по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инв. номер
Административно-производственный корпус (здание административно-хозяйственное)	1 659 кв. м	110/С-85249
Автодорога завода (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства)	2 358 кв. м	110/С-113603
Резервуар для воды (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	1 284 кв. м	110/С-111498
Составные части и принадлежности: резервуар для воды (А) с техническими характеристиками согласно техническому паспорту		
Корпус нейтрализации (здание специализированное иного назначения)	352,7 кв. м	110/С-111501
Составные части и принадлежности: кирпичный склад		
Сведения о земельном участке: пл. **1,0677** га предоставлен продавцу для обслуживания и эксплуатации существующих зданий и сооружений комбината на праве постоянного пользования		
Начальная цена с НДС 20 % – 197 248,43 бел. руб. (снижена на 80 %)		

Лот № 3. Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, расположенные по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инв. номер
Цех блоков (здание неустановленного назначения)	3 748 кв. м	110/С-85251
Составные части и принадлежности: подвал		
Автодорога бетонных блоков (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства)	9 048 кв. м	110/С-112843
Составные части и принадлежности: автодорога бетонных блоков (А), два покрытия (а1, а2)		
Здание гаража (здание специализированное автомобильного транспорта)	30,5 кв. м	110/С-111500
Здание гаражей (здание специализированное автомобильного транспорта)	459,7 кв. м	110/С-111499
Открытый склад готовой продукции (сооружение специализированное складов, хранилищ)	4 226 кв. м	110/С-112473
Составные части и принадлежности: (А)-площадка		
Склад извести (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	119,6 кв. м	110/С-111540
Составные части и принадлежности: бетонный подвал, навес из металлических столбов, емкости		
Склад цемента (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	63,0 кв. м	110/С-85258
Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание склада цемента с подвалом и навесом		
Склад сыпучих материалов (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	1885,3 кв. м	110/С-85261
Составные части и принадлежности: две кирпичные пристройки, три бетонных, одна шиферная, одна из металлического каркаса обшитая шифером, два навеса		

Сведения о земельных участках	пл. **2,2139** га предоставлен продавцу для обслуживания цеха блоков, автодороги бетонных блоков, здания гаража, здания гаражей, открытого склада готовой продукции, склада извести, склада цемента, склада сыпучих материалов на праве постоянного пользования
	пл. **0,4901** га предоставлен продавцу для обслуживания склада сыпучих материалов на праве постоянного пользования

Начальная цена с НДС 20 % – 416 923,11 бел. руб. (снижена на 80 %)

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Задаток 1 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 24.05.2018 г.

Аукцион состоится 22.06.2018 в 11.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.06.2018 до 17.00 по** указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; 8 029-317-95-42. Email: auction@cpo.by

---

ЗАО «Агросемсервис» приняло решение о выплате дивидендов по результатам работы за 2017 г. по решению общего собрания участников общества от 06.06.2018 г. произвести выплату дивидендов акционерам общества исходя из:
– размер дивидендов на одну акцию составляет 1149,42 рубля;
– выплату дивидендов произвести не позднее 8 июня 2018 г.

УНП 100702952

Закрытое акционерное общество «Смолевичи Молоко» (место нахождения: 222201, Минская обл., Смолевичский р-н., г. Смолевичи, ул. Социалистическая, д. 54, к. 6 сообщает, что директором ЗАО «Смолевичи Молоко» 06.06.2018 г. принято решение о формировании реестра владельцев ценных бумаг. Формирование реестра акционеров осуществляется по состоянию на 06.06.2018 г.

УНП 690668083

Утерянные свидетельство о Государственной регистрации, Устав общества и печать ООО «Саянс энд Геймз» (УНП 192499722) **считать недействительными.**

Информационное сообщение

о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в аг. Барсуки, дер. Жажелка и дер. Замлынье Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	9 июля 2018 года, в 15.00 г. Жодино, пер. Молодежный, 3 Жодинский сельисполком, кабинет № 1
3	Продавец и его адрес	Жодинский сельский исполнительный комитет, г. Жодино, пер. Молодежный, 3
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	**Лот № 1** – земельный участок площадью 0,1500 га с кадастровым номером 624881701101000441 в аг. Барсуки. **Лот № 2** – земельный участок площадью 0,1500 га с кадастровым номером 624881705601000157 в дер. Жажелка. **Лот № 3** – земельный участок площадью 0,1498 га с кадастровым номером 624881706601000060 в дер. Замлынье
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома)
7	Начальная цена продажи	Лот № 1 – 16 000,00 руб. Лот № 2 – 7 000,00 руб. Лот № 3 – 3 000,00 руб.
8	Условия проведения аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной; Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь; В) наличие не менее двух участников; Г) без права предоставления рассрочки
9	Наличие инженерной инфраструктуры	Лот № 1 (газоснабжение)
10	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной цены земельного участка, р/с BY49AKBB36410616005746200000 в ЦБУ №616 в филиале 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Жодино, ул. 50 лет Октября, 25«А», БИК AKBBBY21612, УНП 600023532 (с пометкой «Задаток за земельный аукцион»)
11	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	Каждую среду в 15.00
12	Начало подачи заявлений	С 8 июня 2018 года с 8.00 до 17.00 каб. № 4
13	Окончательный срок приема заявлений	4 июля 2018 года до 17.00
14	Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	Внесения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в течение десяти рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся платы за земельный участок и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе, расходов связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения и внесения платы за земельный участок; осуществления победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона государственной регистрации создания земельного участка и прав на него в Смолевичском бюро Борисовского филиала РУП «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня принятия решения о предоставлении земельного участка; получения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятия (освоения) земельного участка не позднее одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и права на него
15	Контактные телефоны	8 01775 35-449, 8 01775 37-174, 8 01775 37-189

Расходы по организации и проведен**ию аукциона: Лот № 1 – 1823,27 рубля; Лот № 2 – 1602,12 рубля; Лот № 3 – 1657,92 рубля, затраты на публикацию и размещение информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.**

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Документ (копию), удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, или его доверенного лица.
4. Доверенность, заверенную нотариально (в случае если на аукционе интересы покупателя представляет это лицо)

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» *(организатор аукциона)* по поручению **ОАО «Борисовская швейная фабрика»** (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1. Производственный цех, общ. пл. 1462,1 кв. м, инв. № 610/D-61785, по адресу: **г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/2-3,** имущество согласно перечню *(с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов)*.

Начальная цена с НДС – 73 862,74 бел. руб. *Стоимость снижена на 80 %.* Задаток 10 % (7 386,00 бел. руб.).

Лот № 2. Изолированное помещение общ. пл. 3 992,4 кв. м, инв. № 610/D-65612 по адресу: **г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/1-3**.

Начальная цена с НДС (20 %) – 117 513,60 бел. руб. *Стоимость снижена на 80 %.* Задаток 10 % (11 751,00 бел. руб.).

Задатки в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 15.05.2018. Аукцион состоится **29.06.2018 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **28.06.2018 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17**

Традыцыі нязменныя!..

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам і гасцям XVIII Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі. «Прысвечаная Году малой радзімы праграма сёлетняга фестывалю надае яго мерапрыемствам асабліва высокае гучанне, ярка раскрывае багатую палітру нацыянальнага мастацтва», — гаворыцца ў прывітанні.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што гасцінная маладзечанская зямля сабрала на ўнікальным творчым свяце не толькі вядомых майстроў беларускай музыкі і роднага слова, але і маладыя таленты Беларусі, для якіх гэты музычна-паэтычны форум — чарговы крок у прафесійным станаўленні.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Святлана Рыгораўна, прыгадайце, калі ласка, ваш першы фестываль у Маладзечне. Якімі тады былі вашы ўражанні?

— Як малады спецыяліст я прыехала ў Маладзечна. Тады першы фестываль, які адбываўся ў 1993 годзе, праходзіў на гарадскім футбольным стадыёне. У той час не было асобнай пляцоўкі, але фестываль быў значны па колькасці ўдзельнікаў і гасцей. Ладзілася вялікая праграма, і для нас гэта было знакавай падзеяй, якая аб'яднала людзей. Упершыню такое маштабнае мерапрыемства праходзіла ў нас, здымалася і транслявалася па тэлебачанні. Я не магу ўспомніць, каб раней іншыя фестывалі, не рэспубліканскага ўзроўню, асвятляліся так, як гэта адбывалася з Нацыянальным фестывалем беларускай песні і паэзіі ў Маладзечне.

— Якой запомнілася тагачасная атмасфера?

— Было вельмі добрае надвор'е. І да многіх людзей прыехалі родныя і блізкія, яны збіраліся і разам ішлі на фестываль. Трыбуна на стадыёне была разлічана на 1000 чалавек, аднак усіх ахвотных яна не змяшчала. Вельмі шмат хто проста заходзіў на стадыён — там было надзвычай многа людзей. На першым фестывалі пабываў наш зямляк, народны артыст СССР Юрый Антонаў. Усе прысутныя на стадыёне спявалі разам з ім «Гарадскія кветкі», іншыя вядомыя песні.

— Давайце прыгадаем тыя песні, якія нарадзіліся менавіта на фестывалі ў Маладзечне. Асабіста мне ўспамінаецца «Па-над белым пухам вішняў» Алены Саўленайтэ на словы Максіма Багдановіча — песня, якая тут набыла вядомасць і стала сапраўдным сімвалам 1990-х.

— Гэта і песні «Каля Чырвонага касцёла», «Янка Купала» — тыя вядомыя творы, якія ўпершыню прагучалі на фестывалі. «Сёння ў нашай хаце свята» — таксама вельмі вядомы хіт, які стаў вядомым менавіта ў Маладзечне і ўвайшоў у залаты песенны фонд Беларусі. Таксама і многія іншыя творы, якія гучаць і сёння, усіх іх не прыгадаць адразу.

— Атрымліваецца, што за час правядзення фестываль змяніў чатыры пляцоўкі — ён ладзіўся на гарадскім стадыёне, на цэнтральнай плошчы, у Палацы культуры і ў летнім амфітэатры. Пэўна, у кожнай пляцоўкі ёсць свае асаблівасці, свае перавагі і мінусы?

— Стадыён — гэта проста вялікая адкрытая прастора. Многія гарады, дзе адбываюцца значныя падзеі, могуць толькі там правесці буйныя мерапрыемствы. А наш фестываль, натуральна, надзвычай значны, і мы вельмі марылі — і гэту мару ўдалося здзейсніць — у 2011 годзе пабудавалі вялікі амфітэатр. Ён быў нам проста неабходны, таму што арганізаваць канцэртную пляцоўку дзесьці ў іншым месцы — гэта значыць узяць у арэнду сцэну, светлавое, гукавое абсталяванне, што даволі дарага, да таго ж даводзіцца задзейнічаць шмат розных службаў. Цяпер у нас ёсць стацыянарная пляцоўка, і на ёй адбываюцца самыя значныя мерапрыемствы фестывалю — адкрыццё, закрыццё, некаторыя іншыя канцэрты. Амфітэатр абсталяваны сучаснай гукавой апаратурай, святло- і відэаабсталяваннем. Яны адпавядаюць патрабаванням не толькі беларускіх, але і расійскіх і іншых замежных артыстаў эстрады.

— Сёлета адкрыццё і закрыццё будуць адбывацца ў амфітэатры ў вячэрні час, у 21.30. А ў дзённы час — 8-га з 15 гадзін і 9-га з 12 гадзін на цэнтральнай плошчы пройдзе вялікая фестывальная талака, дзе зладзіцца канцэртная праграма творчых нумароў розных рэгіёнаў Мінскай вобласці.

— Хочацца працягнуць тэму Года малой радзімы. У Маладзечне ёсць свой цудоўны аркестр пад кіраўніцтвам Рыгора Сарокі вельмі высокага ўзроўню. На фестывалі яго даводзілася бачыць літаральна пару разоў...

— Надзвычай значны канцэрт з удзелам аркестра пад кіраўніцтвам Рыгора Сарокі адбыўся ў 2013 годзе. Тады быў падрыхтаваны гала-канцэрт выпускнікоў музычнага каледжа імя Агінскага, якія з'ехаліся з розных краін, дзе яны з'яўляюцца артыстамі многіх вядучых тэатраў. Яны выконвалі творы на беларускай мове нашых беларускіх кампазітараў і суправаджалі канцэртную праграму.

— Думаю, маладзечанцам было б прыемна часцей бачыць на фестывалі свой аркестр.

— У рэпертуары аркестра каледжа шмат канцэртных праграм кампазітараў Беларусі, якія яны адмыслова складаюць. Зусім нядаўна ў сталічнай філармоніі адбыўся канцэрт, дзе ў праграме былі творы Ігара Лучанка, а таксама нашых кампазітараў-землякоў Валерыя Іванова, Леаніда Захлеўнага, Леаніда Левашкевіча. Атрымалася надзвычай цікавая праграма да Года малой радзімы. Нашы кампазітары змаглі праз паслухаць напісаныя імі творы. Дарэчы, у сімфанічным аркестры пад кіраўніцтвам Рыгора Сарокі 85 музыкантаў — прадстаўлены ўвесь склад інструментаў аркестраў такога плана, ім пад сілу выконваць творы рознага ўзроўню, нават самыя складаныя, што яны і робяць.

— Вы даволі даўно арганізуеце фестываль. Ці з'яўляецца ён для вас па-ранейшаму чымсьці трапяткім, новым?

— Ужо 15 гадоў я займаюся арганізацыяй Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі, з'яўляючыся дырэктарам Палацы культуры горада Маладзечна, — Указам Прэзідэнта мы прызначаны адказнымі за падрыхтоўку. Фестываль развіваецца, з'яўляюцца новыя формы, сустрэчы, прыязджаюць адметныя людзі. Для мяне асабіста як для чалавека, які любіць беларускую мову, размаўляе на ёй, ушаноўвае (як і многія прадстаўнікі галіны культуры), вельмі па душы гэты фестываль, бо тут гучыць роднае слова. Сюды збіраюцца творчыя асобы, якія з'яўляюцца для мяне і вялікімі аўтарытэтамі, і маімі сябрамі. Я зразумела, што заўсёды чакаю гэты фестываль і яго гасцей. І яны таксама кажуць, што ў Маладзечне пануе вельмі станоўчая, добрая аўра, а ў памяці застаюцца ўсе тыя сустрэчы, якія адбываюцца тут.

— Як думаеце, ці будзе сёлета на фестывалі дождж?..

— На ўсякі выпадак мы набываем дажджавікі (усміхаецца. — **Аўт.**). Пару дзён таму было такое добрае надвор'е і цёплыя вечары... Але ўсё змянілася, і сёння ўжо халаднавата на вуліцы. Будзем спадзявацца, што нам пашанцуе, — але нашы гледачы заўсёды ідуць з парасонамі. Нават калі з раніцы ззяе сонца, потым аднекуль раптам з'яўляецца хмарка і пачынаецца дождж, — ён нам нагадвае, што традыцыі нязменныя!..

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

(Падрабязней чытайце на сайце zviazda.by.)

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Горняк» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже **самоходного зерноуборочного комбайна Class Medion 310, 2005 г. в., заводской № 93202631, регистрационный № ОМ-5 6812, изготовитель – Германия.**

Начальная цена с НДС – 76 675,20 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (7 667,52 бел. руб.), перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 07.04.2018. Аукцион состоится **20.06.2018** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **19.06.2018** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гастелловское» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже **автомобиля грузового седельного тягача «МАЗ-МАН 543268», 1999 г. в., цвет красный, регистрационный знак АР 0335-5, номер кузова (рамы) Y3N543268X0000031 инв. № 0002423 и полуприцепа автомобильного бортового тентового «KOEGEL SN24», 2005 г. в., регистрационный знак А 0580 Е-5, цвет серый, номер кузова (рамы) WK0S0002400044698, инв. № 0002829.**

Начальная цена с НДС (20 %) – 24 720,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (2 472,00 бел. руб.), перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится **10.07.2018** в **11.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **09.07.2018** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 19 июня 2018 года в 11.00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 80 % после третьих несостоявшихся торгов по продаже имущества, принадлежащего Республиканскому унитарному предприятию «Производственное объединение «Белоруснефть» на праве хозяйственного ведения

№ лота	Инв. №	Наименование объекта	Начальная цена, рублей (без НДС*)	Задаток, рублей (без НДС*)	№ лота	Инв. №	Наименование объекта	Начальная цена, рублей (без НДС*)	Задаток, рублей (без НДС*)
1	8751500	Трансформатор ТМГ 63/6/0.4	227,54	23,00	8	8775200	Трансформатор ТМГ-63/10-У1 6/0.4	198,39	20,00
2	8751600	Трансформатор ТМГ 63/6/0.4	227,54	23,00	9	8775300	Трансформатор ТМГ-63/10-У1 6/0.4	198,39	20,00
3	8751700	Трансформатор ТМГ 63/6/0.4	227,54	23,00	10	8778300	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	200,68	20,00
4	8751800	Трансформатор ТМГ 63/6/0.4	227,54	23,00	11	8778400	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	200,68	20,00
5	8752500	Трансформатор ТМГ 40/6/0.4	197,66	20,00	12	8778500	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	200,68	20,00
6	8772000	Трансформатор ТМГ 63/6/0.4	172,78	17,00	13	8778600	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	200,68	20,00
7	8772100	Трансформатор ТМГ 63/6/0.4	172,78	17,00	** без НДС согл. п.п. 2.3 п. 2 ст. 93 НК РБ*				

Местонахождение имущества: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, головные сооружения РУП «Производственное объединение «Белоруснефть».

Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2–6** по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 18 июня 2018 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 11.00 19 июня 2018 г. Участник торгов, желающий участвовать в торгах в отношении нескольких предметов торгов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из предметов торгов.

Продавец вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 609. **Шаг аукциона – 5 %.**

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %.

К заявлению на участие в аукционе прилагаются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора торгов, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или трудовой договор (контракт), или иные документы в соответствии с законодательством). В случае отсутствия у физического лица текущего счета его необходимо открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с №BY84ALFA30122305700080270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, BIC: ALFABY2X. **Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе по лоту №__ согласно извещению в газете «Звязда» от 08 июня 2018 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), будет засчитан в счет окончательной стоимости предмета торгов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить предмет торгов) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона возместить Организатору затраты на организацию и проведение аукциона, об утвержденной сумме которых уведомляется перед началом аукциона; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов; в течение 10 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость предмета торгов, сформированную в установленном порядке.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет десять базовых величин за каждый случай нарушения.

Извещения о предыдущих несостоявшихся торгах по данным лотам были опубликованы в газете «Звязда» от 18.11.2017 г. № 223, от 29.03.2018 г. № 60, от 02.05.2018 г. № 82

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23. • 8 (0232)32-46-47; 32-14-85 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: РУП «Производственное объединение «Белоруснефть», г. Гомель, ул. Рогачевская, 9. • 8 (0232) 79-36-95, 79-33-76

ЧЫРВОНАЕ ЛЕТА — ЗЯЛЁНЫ ПАКОС

Па гарызанталі: 1. «... ідуць, звіняць іх косы, // Вітаюць іх буйныя росы». З паэмы Я. Коласа «Новая зямля» («Летнім часам»). **6.** Лекавыя травы, а таксама настой на іх. **8.** «... — з ягаднаю парой». З верша П. Панчанкі «Родная мова». **9.** «Стары заяц ... косіць, // А ліса зграбае». З прыпеўкі. **10.** Тое, што і штабель. **12.** «... сонца». Такую назву ў народзе далі дзьмухаўцам за іхнія прыгожыя ярка-жоўтыя кветкі ў перыяд цвіцення. **15.** Дасканалы ўзор чаго-небудзь. **16.** Трава, што вырасла ў той жа год на месцы скошанай. **17.** На Тодара (21 чэрвеня) ... — канапель паласа (прык.). **18.** У чэрвені ... з зарою сходзяцца (прык.). **21.** ... сноп ці сто коп — хлеба на год (прык.). **22.** «Ой, суніцы чырвоныя, // Чабаровы ...». З верша В. Леанені «Ой, суніцы чырвоныя». **27.** Спецыяліст па кветкаводстве. **29.** Беларуская багіня лета. **30.** «І тут найсаладзейшыя суніцы, // І тут найлагаднейшая ...». З верша С. Валодзькі «Бацькоўскі кут». **31.** Тое, што і цемната (разм.). **32.** «Хацелася туды прыспешыць крок, // Дзе на прыпёку першыя суніцы // Паказваюць ружовенькі ...». З верша С. Законнікава «Суніцы». **33.** Раніцай ... пахне мацней звычайнага — да дажджу (прыкм.).

Па вертыкалі: 1. Час касьбы. **2.** Сіні колер. **3.** ... вяселіцца, і твар цвіце (прык.). **4.** Вадзяны вал. **5.** Старажытнарымская багіня, ад імя якой утварылася руская назва месяца чэрвеня — июнь. **7.** Чырвонае ... — зялёны пакос (прык.). **11.** Чэрвень — ..., ураджай мужыку запасае (прык.). **13.** Ранні баравік, які вырастае ў час каласавання жыта. **14.** Старадрукаваныя кнігі. **19.** Зарадзіў ... — хлебу канец (прык.). **20.** Ад мясцовасці з вышыні. **23.** Калі ў першы і другі дзень чэрвеня лье дождж — увесь ... будзе сухі (прыкм.). **24.** Тое, што і абраз. **25.** У чэрвені ... ў бары: цвітуць сасна і елка (прык.). **26.** Рака, левы прыток Прыпяці **28.** «Ой, ... на Йвана. // Проці Йвана ночка мала, // Ой, ... на Йвана». З купальскай песні.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, *г. Дзяржынск.*

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: 1. Касцы. 6. Зёлкі. 8. Чэрвень. 9. Сена. 10. Стос. 12. Пацалунак. 15. Ідэал. 16. Атава. 17. Раса. 18. Зара. 21. Адзін. 22. Туман. 27. Кветкавод. 29. Цёця. 30. Рака. 31. Цямнота. 32. Бачок. 33. Трава. **Па вертыкалі:** 1. Касавіца. 2. Сінь. 3. Сэрца. 4. Хваля. 5. Юнона. 7. Лета. 11. Скнара. 13. Каласавік. 14. Старадрук. 19. Званец. 20. Панарама. 23. Месяц. 24. Ікона. 25. Свята. 26. Пціч. 28. Рана.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.39	21.38	16.59
Віцебск —	4.21	21.36	17.15
Магілёў —	4.29	21.28	16.59
Гомель —	4.35	21.16	16.41
Гродна —	4.56	21.52	16.56
Брэст —	5.06	21.43	16.37

Месяц

Апошняя квадра 6 чэрвеня.

Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны

Пр. Алены, Аверкія, Георгія, Івана, Карпа, Макара.

К. СЭРЦА ХРЫСТА. Ады, Ядвігі, Вільгельма, Максіма, Медарда, Севярына.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ЗАЎТРА

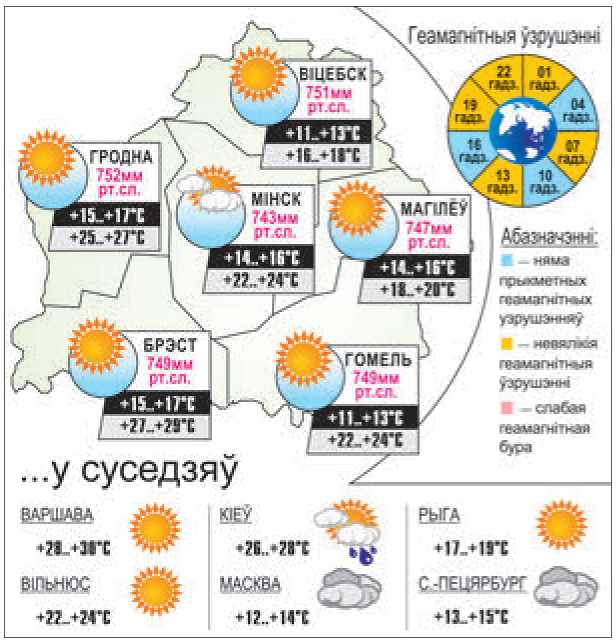

УСМІХНЕМСЯ

Муж кінуў піць — наш сабака застаўся без суразмоўцы.

У бары.

— Вам што падаць да піва?

— Фінал ЧС па футболе.

Ведайце, што нованароджаны з акна дзясятага паверха радзільнага аддзялення не падобны ні на тату, ні на маму — ён падобны на фасолю.

Аб'ява ў дэканаце:

«Студэнты, якія маюць «хвасты», будуць павешаны на другім паверсе».

Дырэктар кажа драматургу:

— Публіцы не падабаецца ваша п'еса.

— Адкуль вы ведаеце, зала ж пустая.

Калі вам няма чаго рабіць, то рабіце гэта на рабоце, каб не бясплатна.

Даты | Падзеі | Людзі

8 ЧЭРВЕНЯ

1895 год — нарадзіўся (вёска Погіры, цяпер у Дзятлаўскім раёне) Ігнат Сямёнавіч Дварчанін, беларускі літаратуразнавец, паэт, публіцыст, грамадскі дзеяч. З 1919 года вёў культурна-асветніцкую работу ў Дзятлаўскім павеце, у Даўгаўпілсе (Латвія). З 1926 года — у Вільні на выкладчыцкай рабоце. У 1928—1930 гадах быў адным з кіраўнікоў Таварыства беларускай школы. У 1928-м абраны паслом у Польскі сейм. За рэвалюцыйную дзейнасць арыштаваны польскімі ўладамі, у 1930 годзе асуджаны, вызвалены ў 1932-м у выніку абмену палітвязнямі. Працаваў у камісіі АН Беларусі па вывучэнні Заходняй Беларусі. Аўтар вершаў, публіцыстычных твораў. У 1927 годзе выдаў у Вільні «Хрэстаматыю новай беларускай літаратуры (ад 1905 г.)» для сярэдніх школ, якая выканала вялікую ролю ў навучанні і патрыятычным выхаванні. Пераклаў на беларускую мову паэму А. Блока «Дванаццаць». У 1933 годзе рэпрэсіраваны, у 1937 годзе расстраляны. Рэабілітаваны ў 1956 годзе.

1933 год — нарадзіўся (вёска Востранка Жыткавіцкага раёна) Мікалай Адамавіч Ярмаш, беларускі вучоны ў галіне тэхнічнай кібернетыкі, аўтаматызаваных інфармацыйных сістэм (АІС), доктар тэхнічных навук, прафесар, вынаходнік СССР. Аўтар работ па метадах стварэння АІС, іх праграмна-інфармацыйным забеспячэнні для машынабудаўнічага праектавання, а таксама апаратных сродках для ЭВМ і апрацоўкі галаграм, лічбавых малюнкаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 2004 годзе.

1837 год — нарадзіўся Іван Мікалаевіч Крамской, рускі жывапісец і мастацкі крытык, адзін з заснавальнікаў Таварыства перасоўных мастацкіх выставак. Аўтар знакамітых карцін «Невядомая», «Хрыстос у пустыні» і іншых. Памёр у 1887 годзе.

1903 год — нарадзілася Маргерыт Юрсенар, французская пісьменніца, першая жанчына, якая стала членам Французскай акадэміі. Аўтар вострасюжэтнай філасофскай прозы (раманаў «Мемуары Адрыяна», «Чорная магія», «Філасофскі камень», п'ес, апавяданняў). Памерла ў 1987 годзе.

1910 год — нарадзіўся Роберт Шуман, нямецкі кампазітар і музычны крытык. Адзін з самых значных кампазітараў першай паловы XIX стагоддзя. У сваёй музыцы адлюстраваў глыбока асабісную прыроду Рамантызму. Аўтар цыклаў фартэпіянных п'ес лірыка-драматычнага, выяўленчага і «партрэтнага» жанраў, звязаных паміж сабой унутранай сюжэтна-псіхалагічнай лініяй, сярод якіх «Карнавал», «Матылькі» і інш. У вакальнай творчасці Шуман развіваў тып лірычнай песні. Найбольш папулярны з вакальных цыклаў — «Каханне паэта» на вершы Г. Гейнэ, «Каханне і жыццё жанчыны». Памёр у 1856 годзе.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў несуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы несуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2203.

Нумар падпісаны ў 19.30 7 чэрвеня 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ
Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА
8 чэрвеня 2018 г. № 23 (456)

стар. 2

«Арганіка» ў законе

стар. 3

Ці ёсць нагода для крыўды?

стар. 16

Прырода чакае гасцей

ПРАДАЦЬ СВАЁ МАЛАКО ДЗЯРЖАВЕ І ЗАСТАЦЦА Ў ВЫЙГРЫШЫ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Здымак носіць ілюстрацыйны характар.

У НАШАЙ краіне заўсёды імкнуліся ўдзяляць увагу развіццю асабістых падсобных гаспадарак, заахвочваць — асабліва ў апошні час — прадпрымальніцкую ініцыятыву на вёсцы. Разам з тым для некаторых грамадзян застаецца незразумелай сітуацыя з рэалізацыяй свайго малака дзяржкампаніям. Цікавіць людзей, чаму ў адной вобласці закупачная цана большая, чым у другой, а некаторыя прадпрыемствы наогул не ажыццяўляюць закупку. Мы пастараліся разабрацца ў гэтым пытанні.

стар. 4

УЛАСНЫ ДОСВЕД

ПАЧНІ З СЯБЕ

У Магілёве вырашалі, як узмацніць ролю органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання

Саветы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання насамрэч вельмі эфектыўная форма работы з насельніцтвам. Актывісты здольны разварушыць нават самых лянівых. Але межаў для дасканаласці, як той казаў, няма. Што і было пацверджана падчас пасяджэння прэзідыума Магілёўскага гарсавета.

Спартыўная пляцоўка за свае грошы

Знаходзяцца сярод нас і такія шчодрыя жыхары, аб чым паведаміла **старшыня мікразоны № 1 г. Магілёва Ганна ЦАРАНКОВА,** яна ж намеснік дырэктара сярэдняй школы № 40. Да справы дэпутат падыходзіць творча — гэта, напэўна, і падкупляе насельніцтва. Справаздачу сваю падрыхтавала ў выглядзе відэароліка. Убачанае ўражвае: чыстыя сцяжынкі, абкошаныя ўзбочыны, пафарбаванае дваровае абсталяванне, шмат кветак. Ганна Царанкова запэўнівае, што гэта прыгажосць зроблена пры непасрэдным удзеле насельніцтва. Ёсць і яшчэ шмат чаго такога, што не сорамна паказаць.

Ганна Анатолеўна лічыць, што найбольш актыўная форма прыцягнення людзей — інфармаванне праз газету, улёткі, тэлебачанне, сацыяльныя сеткі. Вельмі станоўчы вынік даюць сустрэчы з дэпутатамі, і школа № 40 з'яўляецца цэнтрам для такіх сустрэч. Людзі гэта добра ведаюць і ідуць.

Ёсць нават рэцэпт работы з найбольш капрызлівымі, тымі, хто прывык трымацца ўбаку ад агульных праблем. «З імі трэба спачатку перагаварыць сам-насам, а потым запрасіць на агульны сход», — падказвае псіхалагічны прыём старшыня мікразоны.

Падзяка за ўвагу

Аляксандр ПІКУЛЯ, старшыня мікразоны Падміколле–Падгорная, вядомы ў горадзе сваёй актыўнай і прынцыповай пазіцыяй. Грамадскай дзейнасцю займаецца 14 гадоў. Пад яго непасрэдным кантролем сем вуліц, восем завулкаў, манастыр і іншыя сацыяльна значныя аб'екты. Ён патрабавальны не толькі ў адносінах да камунальнікаў і ўсіх тых, ад каго залежыць дабрабыт насельніцтва. З жыхарамі, якія не жадаюць улічваць грамадскія інтарэсы, ён не менш строгі. І каб ніхто не расслабляўся, наладзіў рэгулярны кантроль.

стар. 3

Аляксандр ПІКУЛЯ — старшыня з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

ПЕРАПЫНАК СКОНЧАНЫ

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ адзначыў, што наша краіна закупляе ў Чэхіі ў два разы больш, чым яна ў нас. Пры гэтым спікер падкрэсліў, што выраўноўваць гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва неабходна без нейкіх абмежаванняў, а з дапамогай канкурэнтаздольнай прадукцыі.

Фота БелТА.

Сёння Чэхія ўваходзіць у дваццатку асноўных гандлёвых партнёраў краіны. Летась аб'ём тавараабароту павялічыўся на 4,8 % — да $290,2 млн. У Беларусь за мінулы год прыйшло $47,7 млн чэшскіх інвестыцый. Па даных Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у нашай краіне зарэгістравана 106 прадпрыемстваў з чэшскім капіталам (без уліку акцыянерных таварыстваў).

Міхаіл Мясніковіч лічыць, што міжпарламенцкае супрацоўніцтва з чэшскімі партнёрамі павінна быць больш дынамічным. «Свайго роду каталізатарам могуць быць групы дружбы, якія створаны ў парламентах нашых краін», — адзначыў старшыня Савета Рэспублікі. Гэта датычыцца і іншых напрамкаў. «Нам трэба актыўней выкарыстоўваць магчымасці міжнародных пляцовак, двухбаковых кантактаў. У нас вельмі многа ёсць і можа быць сумесных цікавых праектаў і ініцыятыў», — сказаў спікер.

Таксама, на думку старшыні Савета Рэспублікі, Чэхія можа больш актыўна выкарыстоўваць магчымасці Беларусі як члена ЕАЭС. Міхаіл Мясніковіч канкрэтызаваў, што беларускі бок хацеў бы бачыць чэшскіх партнёраў, інвестараў для таго, каб ствараць сумесны бізнес. Ён прапанаваў пашырыць дагаворна-прававую базу. Зараз на разглядзе знаходзіцца амаль дзясятак пагадненняў. Міхаіл Мясніковіч таксама заўважыў, што эфектыўнасць павінна быць не толькі на паперы.

— Заявы аб адыходзе ад глабальнай ці рэгіянальнай эканамічнай інтэграцыі — гэта сур'ёзная пагроза для многіх эканомік, асабліва для малых і сярэдніх, да якіх адносімся мы з вамі. Вядома, трэба ў тым ліку заканадаўчымі інструментамі дабівацца, каб транснацыянальныя карпарацыі не выкарыстоўвалі сваё манапольнае права на глабальных і рэгіянальных рынках. Але ў прынцыпе праз інтэграцыю магчыма вырашаць больш задач, у тым ліку для нацыянальных эканомік. Лепш дрэнная інтэграцыя, чым гандлёвая вайна, — лічыць старшыня Савета Рэспублікі. Таксама Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што беларускі бок выступае за актыўнае эканамічнае і палітычнае супрацоўніцтва з аб'яднанай Еўропай.

Старшыня Камітэта па замежных справах, абароне і бяспецы Францішак Бублан, які ўзначаліў дэлегацыю Сената парламента Чэхіі, пагадзіўся, што зносіны паміж дзвюма краінамі ў мінулым былі не дастаткова актыўныя. У тым ліку і чэрвеньскі візіт сведчыць пра тое, што настаў час гэта змяніць. Тым не менш, на думку спадара Бублана, не трэба быць занадта песімістычнымі, бо існуе цэлы шэраг сумесных прадпрыемстваў. Старшыня камітэта адзначыў, што для Чэхіі таксама актуальная тэма дыверсіфікацыі экспарту, бо 80 % ідзе ў краіне Еўропы, галоўным чынам — у Германію. Акрамя таго, на яго думку, паміж Беларуссю і Еўрасаюзам не хапае рамачнага пагаднення, якое б узмацніла прававую базу.

* * *

Супрацоўніцтву Беларусі і Чэхіі ў галіне высокіх тэхналогій будуць спрыяць парламентарыі. Аб гэтым журналістам заявіў **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАХМАНАЎ** па выніках сустрэчы з дэлегацыяй Сената парламента Чэшскай Рэспублікі, якая адбылася напярэдадні.

Парламентарый адзначыў, што на сустрэчы былі намечаны перспектыўныя кірункі для работы — напрыклад, фармацэўтыка, таксама бакі звярнулі ўвагу на развіццё адносін у галіне высокіх тэхналогій, паколькі гэта ключавое пытанне для абедзвюх краін.

Па словах сенатара, Беларусь і Чэхія будуць знаходзіць такія формы ўзаемадзеяння, якія дадуць магчымасць забяспечыць збліжэнне пазіцый не толькі нашых краін, але і тых саюзаў, у якіх удзельнічаюць абедзве дзяржавы. Ён таксама дадаў, што паколькі ў нашу краіну прыбылі высокапрафесійныя парламентарыі, якія займаюць высокія пазіцыі ў чэшскім парламенце, беларускі бок спадзяецца на пазітыўныя вынікі. «Мы пастараемся не ўпусціць новыя магчымасці для таго, каб надаць дынаміцы незваротны характар», — дадаў Сяргей Рахманаў.

Надзея АНІСОВІЧ, Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

НАД ЧЫМ ПРАЦУЕМ

БЕЗ ХІМІІ

Яшчэ параўнальна нядаўна размовы журналістаў пра арганічную сельскую гаспадарку не падтрымлівалі ў нашай краіне ні вучоныя, ні аграрыі. Спасылаліся на тое, што ўраджайнасць такой прадукцыі значна ніжэйшая, а цана на яе занадта вялікая. А гэта, маўляў, не адпавядае не толькі інтарэсам вытворцаў, але і ў цэлым дзяржаўнай палітыцы: прадукты павінны быць у прымальную чаргу даступныя, і, што не менш важна, — у дастатковай колькасці. Пры гэтым, канешне, яны павінны быць бяспечныя, што цалкам дасягальна, калі строга прытрымлівацца тэхналогій у аграхіміі.

Фота ўзята з сайта фермерскай гаспадаркі «СідСад» (вёска Дашкі Мінскага раёна).

На гэтым размовы пра арганічнае землекарыстанне, як правіла, заканчваліся. Аднак працэс усё ж такі ішоў. Напэўна, сапраўды, у сучасным свеце немагчыма не патрапіць пад уздзеянне сусветных тэндэнцый і рухацца адасобленым шляхам. Цяпер мы можам сказаць, што арганічныя прадукты сталі рэальнасцю ў нашым жыцці. Праект Закона «Аб вытворчасці і абарачэнні арганічнай прадукцыі» прыняты ў першым чытанні, і цяпер у Палаце прадстаўнікоў вядзецца работа па яго ўдасканаленні.

«Сацыяльная накіраванасць развіцця нашай дзяржавы, дзе ў аснове ўсяго стаіць чалавек і яго здароўе, а таксама выгаднае геаграфічнае размяшчэнне нашай краіны — у цэнтры Еўропы, прадвызначылі далучэнне Беларусі да агульнага сусветнага працэсу развіцця арганічнай вытворчасці», — растлумачыў змену трэнду **Сяргей ЛІЦВІН, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па аграрнай палітыцы,** які адказвае за работу над названым законапраектам.

Дакумент быў унесены ў парламент Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь у канцы лістапада мінулага года. Яго распрацоўшчыкі паставілі перад сабой наступныя мэты: развіццё вытворчасці арганічнай прадукцыі, забеспячэнне насельніцтва такой прадукцыяй і яе экспарт, а таксама захаванне і рацыянальнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў пры названай вытворчасці.

Трэба сказаць, што спробы (і досыць паспяховыя) па вырошчванні арганічных прадуктаў у Беларусі ажыццяўляюцца ўжо другое дзесяцігоддзе, але адносіны, якія пры гэтым узнікаюць паміж усімі ўдзельнікамі працэсу, уключаючы спажыўцоў, дагэтуль не рэгулююцца ніякімі спецыяльнымі актамі заканадаўства.

«У 2006 годзе гаспадарчае падраздзяленне беларуска-германскага сумеснага дабрачыннага прадпрыемства «Надзея XXI стагоддзе» стала першай таварнай вытворчасцю экалагічна чыстай прадукцыі, хоць пры яе вырабе не выконваюцца цалкам стандарты Міжнароднай федэрацыі арганічнага сельскагаспадарчага руху (IFOAM) па вырошчванні, захаванні і перапрацоўцы, — паведаміў Сяргей Ліцвін. — У 2012 годзе Саветам

Міністраў быў прыняты План выканання мерапрыемстваў па арганізацыі выпуску прадукцыі арганічнага земляробства. Гэты дакумент і актыўнасць грамадскіх арганізацый Беларусі падштурхнулі развіццё арганічнай сельскай гаспадаркі ў нашай краіне».

З таго часу некаторыя фермеры, уладальнікі прысядзібных участкаў і сельскагаспадарчыя арганізацыі пачалі вырошчваць прадукцыю без выкарыстання хіміі і ўпэўніліся, што прадукт гэты запатрабаваны, асабліва за мяжой, дзе людзі знаёмыя з такім таварам.

Ужо ў 2013 годзе дэпутацкая група «Ініцыятыва» склала план па вывучэнні пытанняў вытворчасці арганічнай прадукцыі, а пазней прапанавала распрацоўку праекта адпаведнага закона. Праз тры гады канцэпцыя законапраекта была ўзгоднена з Прэзідэнтам. У свабодным доступе праект закона размешчаны на сайце Мінсельгасхарча.

У дакументе прапісаны патрабаванні да працэсаў вытворчасці і абарачэння арганічнай прадукцыі, называюцца забароненыя пры гэтым сродкі і метады. Напрыклад, забараняюцца выкарыстанне хімічных угнаенняў і сродкаў абароны раслін, генна-інжынерна-мадыфікаваных арганізмаў, сумесная перапрацоўка арганічнай і неарганічнай прадукцыі.

Дакумент прадугледжвае ўвядзенне добраахвотнай сертыфікацыі арганічнай прадукцыі і працэсаў яе вытворчасці. Пры наяўнасці такога сертыфіката вытворцы атрымаюць права наносіць знак «Арганічны прадукт» на спажывецкую і транспартную ўпакоўку.

«Толькі на заканадаўчай аснове можна развіваць добрасумленную вытворчасць і гандаль арганічнай прадукцыяй, у тым ліку абараніць правы спажыўцоў ад падробак, — упэўнены дэпутат, які курыруе законапраект. — Да таго ж адсутнасць у нас нарматыўнага прававога рэгулявання ў галіне арганічнай сельскай гаспадаркі не дазваляе Беларусі паўнавартасна прадстаўляць сябе на міжнародным рынку».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Сёння ў Беларусі налічваецца 20 найбуйнейшых вытворцаў арганічнай прадукцыі: фермерскія гаспадаркі, асабістыя падсобныя гаспадаркі, сельскагаспадарчыя і іншыя арганізацыі. Яны вырошчваюць агародніну і ягады, збожжавыя культуры на прыкладна 1380 га сертыфікаванай ворнай зямлі. Усяго ў краіне сертыфікавана 1,5 тыс. га зямлі. Яшчэ шэсць буйных экспарцёраў бярозавіку, зёлак і лясных ягад маюць 2742 га сертыфікаваных зямель па вырошчванні дзікаросаў.

У нашай краіне зарэгістраваны сем акрэдытаваных у ЕС арганізацый па выдачы сертыфікатаў на вытворчасць арганічнай прадукцыі.

Фестываль, які збліжае

Сёлетні міжнародны фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка» сабраў 600 прадстаўнікоў з пяці краін — Беларусі, Расіі, Балгарыі, Малдовы, Украіны. І хоць свята песеннае і да таго ж дзіцячае, яно прыцягвае ўвагу і дзелавых колаў, у складзе дэлегацый яго наведваюць прадстаўнікі пасольстваў.

— Мы даём магчымасць нашым высокім гасцям наведаць прамысловыя прадпрыемствы, пазіцыянуем эканамічны складнік нашага раёна, — адзначае **першы намеснік старшыні Клімавіцкага райвыканкама Дзмітрый МАРЦІНОВІЧ.** — Толькі дзякуючы фестывалю наш раён ведаюць як мінімум 23 краіны свету. Клімавічы пастаянна кантактуюць з трыма расійскімі гарадамі — Суражам, Рослаўлем, Шумячамі. Штогод дапамагаем расіянам прыбіраць ураджай збожжавых. Летась, напрыклад, туды выязджалі чатыры камбайны. Сваю прадукцыю ў гэтыя раёны пастаянна вывозіць Клімавіцкі камбінат хлебапрадуктаў, на рынку ў Рослаўлі ёсць яго гандлёвыя пункты.

А нядаўна ў раён прыйшоў літоўскі капітал. Вядомая кампанія ARVI збіраецца тут не толькі рэалізаваць свой праект (на 50 мільёнаў долараў) па наладжванні вытворчасці мяса індычкі, але і выступіць на наступны год адным са спонсараў дзіцячага фестывалю. Сваю лепту ўносяць і ганаровыя грамадзяне Клімавіч, якія нарадзіліся ў раёне, імя зрабілі ў Расіі. Генерал-лейтэнант з Масквы Васіль Чэмісаў пабудаваў храм на сваёй малой радзіме ў аграгарадку Звянчатка, што на мяжы з Расіяй. А акадэмік Расійскай акадэміі прыродазнаўчых навук Мікалай Крупінін, які зараз жыве ў Ханты-Мансійску, стварыў мемарыял на месцы ўжо не існуючай вёскі Саўна, дзе нарадзіўся. Гэта населены пункт, з якога ў 1943 годзе пачалося вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ПАЧНІ З СЯБЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Раз на два тыдні абыходзім разам з памочнікамі домаўладанні, а іх у нас у мікразоне 810, — прыводзіць асабісты прыклад Аляксандр Пікуля. — З іх 16 трапілі ў чорны спіс — каля дамоў сапраўдны бардак. Гаспадары трох паабяцалі ўжо, што выправяцца і навядуць парадак.

Што да падтрымання парадку на тэрыторыі Падміколля ў цэлым, то на гэты раз прэтэнзій да камунальных службаў у Аляксандра Васілевіча не было. Наадварот, адны падзякі. Ён нават некалькі з іх напісаў у адрас дарожна-маставога прадпрыемства — за тое, што часткова паклалі асфальтагранулят на вуліцы Ламаносава. Удзячны ён таксама і прадпрыемству «Гарсвятло», якое аператыўна мяняе перагарэлыя лямпачкі, і «Спецаўтапрадпрыемству» — яно своечасова вывозіць смецце. Насельніцтва бачыць, што агульная тэрыторыя ў парадку, і сорамна становіцца за сваю.

Удзельнікі пасяджэння агучвалі набалелыя пытанні.

Метадычка для старшыні

Найбольш удалымі прыкладамі ўзаемадзеяння з насельніцтвам падзялілася **Ірына РАІНЧЫК, намеснік кіраўніка адміністрацыі Ленінскага раёна Магілёва, а па сумяшчальніцтве старшыня каардынацыйнага савета па тэрытарыяльным грамадскім самакіраванні пры адміністрацыі раёна.**

— У 2015 годзе мы сабралі метадычны дапаможнік, дзе выкладзены некаторыя прававыя асновы дзейнасці органаў самакіравання, — падкрэсліла яна. — Тут сабрана інфармацыя, пачынаючы ад справаводства і заканчваючы канкрэтнымі дзеяннямі. Гэта, можна сказаць, настольная кніга для старшынь Саветаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання.

Ірына Анатолеўна адзначае, што добрыя вынікі далі конкурс на самы лепшы падворак і кірмаш сацыяльных праектаў. Адзін з цікавых праектаў — вулічная лаўка з энергаэфектыўнымі зараднымі прыладамі. Магчыма, хутка адна з іх з'явіцца ў парку «Падміколле».

— Не паспеў пачацца год, як людзі ўжо тэлефанавалі, пыталіся, як падаць заяўку на ўдзел у нашых конкурсах, — кажа дэпутат. — Сёлета мы аб'явілі ў «Інстаграме» яшчэ адзін пад назвай «Клумба». Работнікі адміністрацыі Ленінскага раёна вырасцілі расаду і ўпрыгожваюць горад кветкамі. А фота выкладваем у сацыяльных сетках, каб у іншых таксама ўзнікла жаданне наводзіць вакол сябе прыгажосць.

Падчас пасяджэння агучваліся ідэі, як заахвочваць насельніцтва аб'ядноўвацца і вырашаць пытанні сумесна. Часам для ажыццяўлення нейкіх дзеянняў, напрыклад у прыватным сектары, не хапае прававой асновы. Прагучала прапанова стварыць і там нешта накшталт таварыства ўласнікаў. Гэта, магчыма, дапамагло б вырашаць праблемы са стыхійнымі звалкамі, абкосам тэрыторый і гэтак далей.

Старшыня Магілёўскага гарсавета дэпутатаў Андрэй КІБЛОЎ прапанаваў дэпутатам больш актыўна прыцягваць да ўдзелу ў навядзенні парадку арганізацыі, прадпрыемствы, прадстаўнікоў прыватнага бізнесу, якія працуюць на канкрэтнай тэрыторыі. Людзі пры пасадах — перш за ўсё жыхары Магілёва, таксама здольны ўносіць свой уклад у стварэнне прыгажосці ў горадзе. Андрэй Кіблоў адзначыў, што пры фарміраванні комплекснага плана па добраўпарадкаванні Магілёва на наступны год упершыню ў гісторыі будуць улічвацца пажаданні не толькі ЖЭУ, але і гараджан. Прыярытэтам будуць карыстацца тыя дваровыя тэрыторыі, дзе людзі самі падтрымліваюць парадак.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

У тэму

Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК, старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Сама ідэя і задача органаў грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання — уцягнуць як мага большую колькасць людзей у грамадскае жыццё горада. Ніхто, акрамя нас, не створыць ідэальных умоў для жыцця. Мне вельмі спадабалася работа мікразоны № 1, дзе адзначаецца добрая актыўнасць насельніцтва. І мне падабаецца іх дэвіз: «Хочаш зрабіць жыццё лепшым, пачні з горада, хочаш зрабіць горад лепшым, пачні з вуліцы, хочаш зрабіць вуліцу лепшай, пачні з сябе». Вельмі прыгожа, а галоўнае — правільна. Калі нешта хочаш зрабіць, пачынай з сябе. Часам, маючы зносіны з людзьмі, адчуваеш прысутнасць сацыяльнага ўтрыманства ў падыходах да праблемы. Мы ўсё чакаем, калі хтосьці прыйдзе да нас і нешта нам зробіць: лямпачку памяняе, сметніцу ўстановіць... Сам не хочаш нічога рабіць — плаці грошы. Культуру сацыяльнай адказнасці перад усім, што з'яўляецца грамадскім, трэба выхоўваць. І чым раней пачнём гэта рабіць, тым лепш.

СПРЭЧНЫ МОМАНТ

ЦІ ЁСЦЬ ПАДСТАВЫ ДЛЯ КРЫЎДЫ,

а таксама абмежаванні па ўзросце для грамадскай працы?

Да нас у рэдакцыю звярнуўся мужчына сталых гадоў. Прычым не проста патэлефанаваў, а прыйшоў і гатовы быў чакаць размовы з журналістам столькі, колькі спатрэбіцца. Відаць, накіпела. Каменем спатыкнення стала яго дзейнасць у адным з КТГС — камітэтаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання сталіцы. Пасля заканчэння кіраўніцкага тэрміну зноў на пасаду старшыні яго не пераабралі. Мы паспрабавалі разабрацца ў праблеме.

Васіль Аўдзеевіч Кавальчук нарадзіўся ў 1930 годзе. Маючы зусім няпросты лёс, як і большасць аднагодкаў, з узростам не страціў сваёй энергічнасці і жадання прыносіць карысць. Апошнія чатыры гады ён узначальваў адзін з КТГС Фрунзенскага раёна г. Мінска. У мужчыны было сваё бачанне праблем, якім неабходна ўдзяляць увагу ў першую чаргу. Так, ён як старшыня рабіў акцэнт на асветніцкай рабоце ва ўстановах адукацыі, арганізацыі памятных мерапрыемстваў. Напрыклад, зладзіў тэлемост з калегамі з расійскай ветэранскай арганізацыі з горада Зеленагорска, прысвечаны Міжнароднаму дню міру. Васіль Аўдзеевіч прызнаецца, што дзеці былі пад вялікім уражаннем. Шмат увагі аддавалася і ўзаемадзеянню з мясцовымі жыхарамі. Па словах пенсіянера, усе ведалі, куды несці непатрэбныя рэчы і дзе ў выпадку цяжкай жыццёвай сітуацыі можна атрымаць нешта патрэбнае для сябе.

На сустрэчу Васіль Кавальчук прыйшоў з вялікім стосам дакументаў. У ім — падрабязны план таго, чым ён збіраўся заняцца ў будучыні, і справаздача аб праведзеных мерапрыемствах. Але ўвасобіць у жыццё задумкі не атрымалася: старшынёй выбралі іншага чалавека. З такім рашэннем пенсіянер катэгарычна не згодны: «Я добра ведаю гэтую працу, у мяне яшчэ шмат сіл, людзі да гэтага часу працягваюць да мяне звяртацца! І наогул перавыбары прайшлі незаконна. Ніякіх абмежаванняў па ўзросце членаў камітэта няма».

Як адрозніць жаданае ад сапраўднага? Сапраўды, згодна з законам «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні ў Рэспубліцы Беларусь», абмежаванні ёсць толькі па мінімальным узросце — 18 гадоў. Акрамя таго, член КТГС павінен пастаянна пражываць на тэрыторыі, да якой адносіцца гэта арганізацыя. Што датычыцца кандыдатаў, то яны могуць вылучацца як самімі грамадзянамі, так і гарадскім Саветам дэпутатаў, а таксама выканаўчымі і распарадчымі органамі. Старшыню выбіраюць члены КТГС адкрытым або тайным (па жаданні) галасаваннем на мясцовым сходзе. Пераможцу вызначаюць простай большасцю галасоў.

Менавіта так было і на гэты раз. Праўда, сход прыйшлося праводзіць два разы: першы раз Васіль Аўдзеевіч адмовіўся прызнаваць вынікі галасавання без прысутнасці дэпутата гарсавета. На другі раз дэпутат прысутнічала і цалкам пацвердзіла законнасць таго, што адбываецца. Падчас сходу Кавальчук зрабіў справаздачу аб сваёй дзейнасці за час працы. Члены КТГС прызналі яе здавальняючай, але не выдатнай. Васіль Аўдзеевіч такое стаўленне ўспрыняў блізка да сэрца і катэгарычна адмовіўся ўдзельнічаць у рабоце КТГС не ў ролі старшыні. Пасля чаго пайшоў шукаць справядлівасці ў СМІ.

Члены КТГС і ветэранскай арганізацыі.
Васіль КАВАЛЬЧУК другі злева ў верхнім радзе.

У двух бакоў ёсць яшчэ адзін прадмет для спрэчкі — кладоўка, якую Васіль Аўдзеевіч паспрабаваў ператварыць у куток ветэранаў. Але, як аказалася, у памяшканні неабходна праводзіць рамонт, да таго ж яно не прызначана ні для якіх патрэб, акрамя гаспадарчых. Ды і ў ветэранаў у кожным раёне ёсць камфортныя, прыдатныя для сустрэч памяшканні. Так што не кожная нават на першы погляд добрая ініцыятыва мае пад сабой лагічную аснову.

Мы звязаліся з работнікамі ЖЭС № 17, на тэрыторыі абслугоўвання якога знаходзіцца дадзены КТГС. «Васілю Аўдзеевічу мы прапанавалі стаць намеснікам старшыні, але ён хоча толькі кіраваць. А праца старшыні вельмі напружаная, патрабуе вялікіх выдаткаў энергіі, напору, пажадана, вопыту працы ў сферы ЖКГ, бо разабрацца ва ўсіх тонкасцях не так проста. А Кавальчук — чалавек ва ўзросце, яму трэба сябе берагчы, таму цяпер пасаду кіраўніка заняў больш малады жыхар раёна, але таксама з вялікім жыццёвым вопытам і кампетэнцыяй у сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі. За ўсю праведзеную працу мы выказваем Васілю Аўдзеевічу велізарную падзяку, гатовы і далей прыслухоўвацца да яго парад. Як толькі ў нас будзе маштабнае раённае мерапрыемства, ён абавязкова атрымае ганаровую грамату. Свой вольны час гэты чалавек якраз зараз можа накіраваць на патрыятычнае выхаванне моладзі сумесна з ветэранскай арганізацыяй — гэта тая тэма, якая заўсёды была яму найбольш цікавай», — расказалі нам у ЖЭСе.

Напэўна, спецыялісты сапраўды маюць рацыю. Тым больш што, як у канцы размовы прызнаўся сам Васіль Кавальчук, ён з'яўляецца інвалідам Савецкай арміі. У свой час удзельнічаў у ліквідацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Пры размове на гэтую тэму голас пажылога мужчыны дрыжаў, ён пачынаў шукаць таблеткі ў кішэні. Увогуле, уся гутарка давалася яму нялёгка — занадта вялікае значэнне мелі для яго апошнія падзеі. Акрамя дакументаў у Васіля Аўдзеевіча з сабой было некалькі вялікіх стосаў фотаздымкаў — сведчанні яго неабыякавасці да грамадскага жыцця. Разглядаючы іх, яшчэ больш пераконваешся: самае каштоўнае, што ён зараз можа зрабіць — расказаць жыхарам раёна гісторыю свайго напоўненага выпрабаваннямі жыцця. І пастарацца зразумець, што часам найлепшыя дасягненне і дапамога — гэта проста пачуць адно аднаго.

Дар'я КАСКО.

ПРАДАЦЬ СВАЁ МАЛАКО ДЗЯРЖАВЕ...

ЯК ГЭТА ПРАЦУЕ?

Для пачатку варта адзначыць, што адзінага рэгулявання закупак малака ў насельніцтва ў краіне не існуе. Як растлумачылі ў прэс-службе Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, вобласць, горад, пасёлак — любая з гэтых адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак можа рэгуляваць працэс збору і перавозкі лішкаў малака, сабранага ў насельніцтва, да малаказавода сваім асаблівым чынам. Пэўнай адзінай схемы гэтага працэсу, паўторымся, у краіне няма. Збор малака арганізоўваюць сельвыканкамы, гаспадаркі, самі малочныя заводы.

На малаказаводах, як правіла, прымаецца малако высокага — «экстра» і першага — гатунку. Лішкі малака насельніцтва пры зборы часта зліваюцца ў адну ёмістасць, у якой па выніку сыравіна адпавядае першаму гатунку. Паслугі за збор малака пры гэтым часта па дамоўленасці аплачваюць малаказаводы.

Вядома, што малочныя заводы ўмоўна дзеляць паміж сабой тэрыторыю краіны на так званыя сыравінныя зоны. Пэўны завод адказвае за канкрэтныя населеныя пункты, якія прылягаюць да яго. Чаму падзел умоўны? Таму што ніякі дакумент афіцыйна не замацоўвае гэтыя зоны. Вытворца малака з Віцебска тэарэтычна можа прадаць сваю сыравіну ў Гомелі, але тут з'яўляюцца іншыя складанасці. Адна з іх — лагістыка.

Калі прадаць сваё малако ў іншую больш аддаленую сыравінную зону — зыходзячы з таго, што закупачная цана там будзе вышэйшая, — страціць можна ўсё ж больш. Пры перавозцы малако патрабуе пэўных умоў для захоўвання, інакш па дарозе яно папросту скісне. Часцей за ўсё такія ўмовы фермеры забяспечыць не гатовыя. Акрамя таго, сюды варта дадаць і расходы на паліва для транспарту — іх наўрад ці пакрые кошт закупкі на суседнім заводзе.

ШТО ПАЧЫМ?

Што датычыцца цэнавай палітыкі, то яна таксама ў розных месцах розная і залежыць непасрэдна ад завода. Цана на малако выстаўляецца малочнай кампаніяй зыходзячы з яе становішча. Спецыфіка сыравіннай зоны таксама залежыць ад фінансавага становішча прадпрыемства. Напрыклад, у адзін і той жа перыяд у Віцебскай вобласці малочныя прадпрыемствы могуць танней купляць малако ў грамадзян, чым, напрыклад, гэта робяць у Брэсце. Прычым цана, магчыма, можа змяняцца і ўнутры самой вобласці — у залежнасці ад эканамічнага стану малаказавода.

Мы вырашылі ўдакладніць сярэднюю закупачную цану на некаторых вядомых малочных прадпрыемствах краіны. Напрыклад, у магілёўскай малочнай кампаніі «Бабуліна крынка» за адну тону малака гатовыя заплаціць 495 рублёў. У гомельскай малочнай кампаніі «Мілкавіта» за тону малака плацяць крыху больш за 506 рублёў. У сваю чаргу, у сыравінным аддзеле брэсцкай кампаніі «Савушкін прадукт» расказалі, што наогул не ажыццяўляюць закупу малака ў насельніцтва ў маленькіх аб'ёмах. Гэтым там займаюцца калгасы. Такая сітуацыя, дарэчы, можа стымуляваць грамадзян прадаваць сваю прадукцыю на рынках або здаваць малочных кароў на мяса.

У цэлым сістэма працуе. Адказ на пытанне, куды лепш прадаць малако — на рынак ці на малаказавод — залежыць ад шэрагу фактараў. Аднак для некаторых раёнаў, дзе заводы адмаўляюцца ад збору малака або будуць рабіць гэта па нізкай цане, у насельніцтва, якое хоча зарабіць на сыравіне, могуць узнікаць праблемы.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

(Працяг. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

МЯСЦОВЫ ЧАС

ЗОРКА НА ПАДВОРКУ

Ці лёгка даецца «белае золата»?

ГАДОЎ дваццаць таму карову трымалі амаль што на кожным вясковым падворку. А некаторыя гаспадары мелі іх па дзве-тры і больш. Малако — прадукт незаменны, з яго можна прыгатаваць і смятану, і масла, і тварог, і сыр, і ражанку. І сям'я накормленая, і выдаткі з сямейнага бюджэту на набыццё магазіннай прадукцыі зніжаюцца. Цяпер жа рагуль можна пералічыць на пальцах не тое што ў вёсках, але і ў маштабах раёнаў.

Малако — крыніца заробку як дзяржавы, так і любой сельскагаспадарчай арганізацыі, грамадзян. Нездарма кажуць: карова ў двары — ежа на стале. Асабліва гэта датычыцца шматдзетных сем'яў.

у асабістых падсобных гаспадарках налічваецца 517 кароў. У мінулым годзе іх было 625. Калі ўспомніць 2010-ы, то людзі трымалі паўтары тысячы. Найбольшая колькасць кароў у Рубяжэвіцкім і Літвянскім сельсаветах, адпаведна — 153 і 115. На жаль, аб'ёмы нарыхтовак малака ад насельніцтва штогод зніжаюцца. На гэта ўплываюць аб'ектыўныя дэмаграфічныя прычыны: вёска старэе. Адпаведна, і малака на прыватных падворках становіцца менш. Райвыканкам, райсавет стараюцца падтрымаць асабістыя падсобныя гаспадаркі, стымуляваць грамадзян, каб лішкі малака здавалі дзяржаве. Штогод мы праводзім раённыя спаборніцтвы па закупках сельскагаспадарчай прадукцыі

на, калі чалавек здаў 100 літраў малака, але тлустасцю 3,4, то ў залік яму ідзе 98 літраў. Калі тлустасць малака вышэйшая за базавую, то ў залік ідзе большая колькасць малака. Так што разбаўляць «белае золата» вадой нявыгадна. Акрамя таго, дадатковыя грошы налічваюцца за здачу маладняку. Разам з сельвыканкамам гаспадарка праводзіць кантрактацыю жывёлы, заключаюцца адпаведныя дагаворы з уласнікамі.

Вядома, ёсць і такія, хто здае толькі частку малака, астатняе пакідае для дзяцей і ўнукаў. Некаторыя грамадзяне прадаюць малочныя прадукты на рынку, дачнікам, сваякам і знаёмым.

— А як наконт кармоў для жывёлы? Гаспадар павінен спадзявацца толькі на

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Працалюбівыя, старанныя гаспадары, якія клапоцяцца пра тое, каб у дзяцей быў хлеб і да хлеба, ніколі не пазбавяцца карміліцы. Пажылыя людзі, што не прывыклі сядзець без справы, таксама не супраць трымаць жывёлу, але ж часта не маюць здароўя і сіл для яе догляду. А моладзь лічыць, што прасцей купіць малочныя прадукты ў краме. Але ўсё ж яшчэ засталіся аматары, якія не ўяўляюць свайго жыцця без жыўнасці ў хляве. Гэта ў асноўным грамадзяне перадпенсійнага ўзросту і маладыя пенсіянеры.

> Ужо цяпер прасочваецца тэндэнцыя, што і ў далейшым колькасць пагалоўя на прыватным падворку будзе змяншацца.

— Зразумела, утрыманне жывёлы — справа клопатная, яна патрабуе вялікай працы, самааддачы, карпатлівага догляду. Трэба рана ўстаць, накарміць, падаіць рагулю, выгнаць яе на пашу, ды і на зіму назапасіць дастаткова сена, набыць камбікорм, — кажа **старшыня Стаўбцоўскага раённага Савета дэпутатаў Сяргей ШЭСТАЛЬ.** — У нашым раёне

ў насельніцтва, заахвочваем прэміямі як малаказдатчыкаў, так і малаказборшчыкаў. Сёлета ў сакавіку падведзены вынікі за мінулы год.

Найбольш «белага золата» прынялі ад насельніцтва малаказборшчыкі Ганна Коржыч — больш за 31 тону — і Ганна Карневіч — каля 9 тон з Дзераўнянскага сельсавета. Віктар Янушкевіч з Літвянскага сельсавета сабраў 8,5 тоны, Баляслаў Гайдук (Дзераўнянскі сельсавет) — больш за 4 тоны. Пераможцамі сярод здатчыкаў малака сталі Міхаіл Бесь з вёскі Кругавіны Дзераўнянскага сельсавета — 10 тон 155 кілаграмаў, Іосіф Паўлавец з вёскі Вечатарова Старасвержанскага сельсавета — 9 тон 436 кілаграмаў малака.

Дарэчы, людзей, якія збіраюць малако ад насельніцтва, шукаюць і прымаюць на працу старшыні сельвыканкамаў. Гэтыя «давераныя асобы» звозяць прадукцыю ў адзін пункт тры разы на тыдзень гужавым транспартам. Затым машына райаграсэрвіса дастаўляе яе на малаказавод.

— Разлікі са здатчыкамі праводзяцца своечасова. За кожны здадзены кілаграм малака людзі атрымліваюць 43 капейкі — пры яго базіснай тлустасці 3,6. Умоў-

свае сілы ў нарыхтоўцы «правізіі»? — пацікавілася ў старшыні райсавета.

— Па ўзгадненні з сельвыканкамамі арганізацыі выдзяляюць людзям пашу, кармы. Вядома, не пад поўную патрэбу. Але ж ніхто не забараняе людзям нарыхтоўваць сена на няўдобіцах, на берагах і ў поймах рэк, на лясных палянах і прагалінах, — адказаў Сяргей Шэсталь.

Па яго словах, прасочваецца тэндэнцыя, што і ў далейшым колькасць пагалоўя на прыватным падворку будзе змяншацца. На сітуацыю ўплывае той факт, што вытворчасць малака ў грамадскім сектары з кожным годам набірае абароты. Цяпер, напрыклад, на Стаўбцоўшчыне штодзень атрымліваюць 280 тон малака, а надой на адну карову складае больш як 17 кілаграмаў. Разам з тым становяцца больш жорсткімі патрабаванні да якасці малака. Каб атрымаць выдатную прадукцыю, што адпавядае ўсім нормам, неабходна ўтрымліваць жывёлу ў адпаведных санітарных умовах, правільна карміць, лячыць. Толькі ў гэтым выпадку малако будзе запатрабавана перапрацоўчымі прадпрыемствамі. Дасягнуць жа ідэалу ў хатніх умовах складана.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Уладзімір НАВІЦКІ:

«НА ЖАЛЬ, Я ТАК І НЕ НАВУЧЫЎСЯ АДПАЧЫВАЦЬ...»

Самы пазнавальны голас беларускага спартыўнага тэлебачання, безумоўна, належыць Уладзіміру Навіцкаму. У прамым эфіры ён 37 гадоў. Прычым пачынаў яшчэ на савецкім Цэнтральным тэлебачанні, вучыўся і працаваў побач з легендамі спартыўнай журналістыкі, такімі як Мікалай Озераў, Уладзімір Пературын, Уладзімір Маслачэнка... За час сваёй кар'еры і сам стаў легендай: адных толькі Алімпіяд за яго плячыма — 12! Напярэдадні чэмпіянату свету па футболе мы распыталі ў каментатара аб чаканнях ад гэтага турніру і нюансах каментатарскай працы.

— Уладзімір Мікалаевіч, хутка стартуе чэмпіянат свету па футболе, і гэта, безумоўна, вялікае свята для балельшчыкаў. А для каментатара тут больш свята ці напружанай працы?

— Зразумела, турнір такога рангу, як чэмпіянат свету, для кожнага каментатара найперш вялікая адказнасць і чарговая праверка на прафесіяналізм. З той пары, як узнік спартыўны тэлеканал «Беларусь 5», у нас дастаткова каментатараў, у тым ліку і футбольных, таму звышнагрузкі не будзе. У асноўным каментаваць будзем «пад карцінку» — адсюль, з Макаёнка, 9. Але на некалькі стартавых матчаў і на заключныя сустрэчы — матчы за бронзу і фінал, калегі паедуць у Маскву і Санкт-Пецярбург.

Мяне чакаюць 8—9 рэпартажаў. Ужо зараз да іх рыхтуюся, збіраю інфармацыю. Хочацца, каб яна была цікавай, эксклюзіўнай — дзякуй богу, зараз, у эпоху інтэрнэту, яе знайсці лягчэй. Не хочацца расказваць пра тыя факты, якія балельшчык можа прачытаць у ранішняй газеце. Дзякуючы таму, што ведаю англійскую мову, а жонка Святлана, якая скончыла інстытут замежных моў, валодае англійскай і французскай, стараюся знайсці «фішкі» і «цікавінкі» на замежных сайтах.

— Ці рызыкнеце зрабіць прагнозы на турнір? Хто выйграе?

— З мяне няважны прагназіст. Ёсць фаварыты, а гэта зборныя, якія па статусе, зорнай абойме гульцоў пераўзыходзяць астатніх, але ў жыцці заўсёды ёсць месца подзвігу, заўсёды можа быць сюрпрыз. Таму калі перад матчам, турнірам балельшчыкі пры сустрэчы пытаюцца, хто выйграе, адказваю: анатаміраванне пакажа. Упэўнены толькі ў адным: мы станем сведкамі яркіх, цікавых, відовішчных матчаў і нестандартныя камандныя дзеянні будуць добра прыпраўлены праявамі індывідуальнага майстэрства гульцоў.

— Вы каментуеце матчы яшчэ з савецкіх часоў, прадстаўлялі Цэнтральнае тэлебачанне на чэмпіянаце свету па футболе 1990 года...

— У маім доўгім каментатарскім жыцці, а яно працягваецца ўжо 37 гадоў, два чэмпіянаты свету стаяць асобна. Гэта турніры, на якіх я працаваў з месца падзей. Сапраўды, у 1990 годзе ад Цэнтральнага тэлебачання, адзінага ў вялікай краіне, у ліку шасці савецкіх каментатараў мне выпаў гонар паехаць на сусветнае першынство. Працаваў разам з Уладзімірам Маслачэнкам, Уладзімірам Пературыным, Яўгенам Маёравым, Катэ Махарадзэ і Генадзем Арловым. У жывых на сёння, на вялікі жаль, засталіся толькі Арлоў і я. Чэмпіянат праходзіў у Італіі ў розных гарадах. Мне пашчасціла расказваць пра 13 матчаў.

Яшчэ быў чэмпіянат свету 2014 года ў Бразіліі, куды я быў камандзіраваны ўжо як каментатар Белтэлерадыёкампаніі, працаваў на матчах на фінішы турніру: сустрэчы плэй-оф, чвэрцьфінале, паўфіналах, гульні за бронзу і фінале. Якім бы вопытам і прафесіяналізмам каментатар не валодаў, значна лягчэй працаваць, калі ты знаходзішся на стадыёне: бачыш усё поле, карціну цалкам. Дарэчы, многія думаюць, што калі мы каментуем адсюль, з Макаёнка, то ў нас экран на вялікую сцяну. Гэта зусім не так — сярэдніх памераў манітор.

— Што стаіць за каментатарскай працай? Пасля матча каментатарскую пазіцыю пакідаеце эмацыянальна спустошаным ці, наадварот, з натхненнем?

— Усё залежыць ад зместу матча. Калі там шквал эмоцый, твая задача адпавядаць падзеям. А здараюцца ж і не вельмі цікавыя матчы, тады важна за кошт каментарыя, падачы, уласнай экспрэсіі пастарацца зрабіць відовішча больш яркім. Але якім бы не быў матч, па-ранейшаму для мяне гэта свята, за столькі гадоў праца не стала руцінай.

— На матчах вы часта працуеце ў дуэце з вядомымі спартсменамі ці трэнерамі. Аднойчы разам з вамі ў эфіры з'явіўся нават Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка...

— Гэта быў 1998 год, зімовыя Алімпійскія гульні ў Нагана. Прычым такіх матчаў, калі мне ўдалося атрымаць каментарый Аляксандра Рыгоравіча, было нават два. Першы — са зборнай Японіі. На хакейнай арэне ў Нагана каментатарская пазіцыя была не ў асобнай кабіне, а непасрэдна на трыбуне. Вось я заняў сваё месца, а пасля заўважыў, што на трыбунах, на некалькі радоў вышэй за мяне, з'явіўся Прэзідэнт. І я спытаў праз асоб, якія суправаджалі, ці можна запрасіць яго на каментатарскую пазіцыю. Ведаў, што раніцай Аляксандр Рыгоравіч наведаў біятлонную гонку, пасля пабываў на трэніроўцы нашых хакеістаў. Хацелася даведацца яго меркаванне і наконт біятлона, і наконт хакейнага турніру. Меркаваў, хвілін 10—15 удасца паразмаўляць, а атрымалася, што наша размова працягвалася больш за хакейны перыяд.

Другая сустрэча была карацейшай, у канцы той жа Алімпіяды, калі было больш уражанняў ад выступленняў спартсменаў. Я зноў не змог не скарыстаца перавагай прамога эфіру... Безумоўна, хваляваўся. Расійскія калегі пасля казалі: «Валодзя, мы табе зайздросцім: нам з Уладзімірам Уладзіміравічам ніколі не даводзілася весці рэпартаж».

— Якімі яшчэ гасцямі эфіру ганарыцеся?

— Раней, калі хакейныя чэмпіянаты свету мы пераважна каментавалі з месца падзей, мне ўдавалася запрасіць у каментатарскую кабіну многіх аўтарытэтных савецкіх і расійскіх трэнераў. Гэта Уладзімір Юрзінаў, Зінэтула Білялетдзінаў, Вячаслаў Быкаў. Вельмі прыемна гэта прыгадваць, бо, калі падыходзіў і казаў, што я каментатар Беларускага тэлебачання, ва ўсіх адказ быў прыкладна аднолькавы: «Вас, беларусаў, усюды любяць і паважаюць, як я магу адмовіць?» Увогуле ж знакамітых суразмоўнікаў было шмат, і ўсіх пералічыць не атрымаецца.

— Колькі Алімпіяд у вас за плячыма?

— Сёлетняя ў Пхёнчхане стала ўжо 12-й. Не працаваў я толькі на адной — у 1996 годзе ў Атланце. Адлік пачаўся з 1994-га, калі ўпершыню Беларусь выступіла асобнай камандай на зімовых гульнях у Ліліхамеры. Прычым калі на большасці наступных Алімпіяд у нас была вялікая каманда журналістаў, то ў 1994 годзе былі толькі двое — я і Лена Данільчанка з «Физкультурника Белоруссии». Тады яшчэ мы не закупілі тэлевізійныя правы і не вялі прамыя трансляцыі. Але я разумеў гістарычнасць моманту — гэта былі першыя для суверэннай краіны Алімпійскія гульні. І з відэакамерай, якую даў мне галоўны трэнер нашых веднальыжнікаў Віктар Наважылаў, я паехаў у Ліліхамер. Была невялікая дэлегацыя — каля 30 спартсменаў. І ў кожнага трэнера і спартсмена мы ўзялі інтэрв'ю: я ў ролі аператара, калега Алена — у ролі інтэрв'юера. Здымалі і на трыбунах, і ў горадзе, на вуліцах. Пасля вяртання ў эфір выйшлі тры праграмы «Рэха Алімпіяды» па 40 хвілін. Яны ёсць у фондах Белтэлерадыёкампаніі, і той наш алімпійскі дэбют не застаўся па-за кадрам.

У 1994 годзе, дарэчы, за зборную Беларусі ў фігурным катанні ў спаборніцтвах танцавальных пар выступала знакамітая Таццяна Наўка з партнёрам Самвелам Гезалянам. Я ў зусім юнай тады фігурысткі браў інтэрв'ю. Паколькі ў нас не было тэлевізійных правоў, ой, як мяне ганялі! Наш канькабежац Ігар Жалязоўскі заваёўвае медаль, і мне ж хацелася гэтыя эмоцыі зняць! Дзесьці ўдавалася, дзесьці не.

Зразумела, кожная Алімпіяда — гэта найперш праца. Якой бы шматлікай ні была наша тэлевізійная каманда, нагрузка на ўсіх прыпадае прыстойная. Калі вярнуўся з Нагана ў 1998 годзе, жонка пытае: «Валодзя, ты сушы, сакэ каштаваў? — Света, пра што ты кажаш? Не да таго было».

— Колькі краін свету аб'ездзілі?

— Не падлічваў, але нямала. Больш за ўсё шкадую, што не вёў статыстыку, колькі за гэты час было рэпартажаў. Тады думаў, што гэта не важна, у маладыя гады каментатарская кар'ера, ды і жыццё — усё здаецца вечным... Зараз замежных камандзіровак у мяне, дарэчы, няшмат. Вось сёлета была Алімпіяда ў Пхёнчхане — і бадай, усё. На жаль, за гэтыя дзесяцігоддзі я навучыўся працаваць, а адпачываць — не.

— Чытала ў вашым інтэрв'ю, што адпачынак вы бераце напярэдадні значных спартыўных падзей, каб падрыхтавацца да іх...

— Так, сёлета быў тры тыдні ў адпачынку ў студзені і рыхтаваўся да Алімпіяды. А сямейны адпачынак — не для мяне. Калі б вярнуць усё назад, магчыма, жыў бы па-іншаму, больш увагі ўдзяляў жонцы, сыну, унучкам...

— Ваш сын, дарэчы, таксама пайшоў у журналістыку, але выбраў не спартыўную, а іншую сферу. Уплывалі на яго выбар?

— У тым, што ён выбраў журналістыку, магчыма, і мой уплыў — ён бачыў асаблівасці каментатарскай дзейнасці. Віталь любіў і ведаў спорт, але, калі скончыў журфак, сказаў: не хачу, каб думалі, што я нечага дасягнуў дзякуючы бацькавай падтрымцы. І выбраў свой шлях, працаваў на АНТ, на беларускім радыё, а пасля яго запрасілі ў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Ім ганаруся, мне вельмі прыемна, што прэс-служба МНС на добрым рахунку.

— Вы, дарэчы, у журналістыку прыйшлі выпадкова, да гэтага скончылі політэхнічны інстытут...

— У дзяцінстве я быў эрудзіраваным балельшчыкам. Трансляцыі, спартыўныя выданні ўваходзілі ў кола маёй цікавасці, я вёў статыстычныя сшыткі. Але паступіў у політэхнічны інстытут, скончыў энергетычны факультэт, тры гады працаваў інжынерам і зразумеў, што гэта не маё — не ішоў на працу як на свята. У 1981 годзе напісаў пісьмо ў спартыўную рэдакцыю беларускага тэлебачання аб тым, што перадачы можна рабіць больш цікавымі, і распісаў як. На шчасце, маё пісьмо, як твор чарговага графамана, не выкінулі, а запрасілі на гутарку і далі шанц. Пачынаў у якасці няштатнага аўтара радыёчасопіса «Спартыўны арбітр». Адно з першых інтэрв'ю браў тады ў зусім юнага Віталя Шчэрбы. На тэлебачанне прыйшоў на пасаду адміністратара ў рэдакцыю інфармацыі. За пяць дзён паспеў падаць дакументы і вытрымаць экзамен на завочнае аддзяленне журфака, які, дарэчы, скончыў з чырвоным дыпломам. Калі студэнт-завочнік звычайна згодны і на «трояк», то я быў першым студэнтам-завочнікам, які скончыў факультэт на выдатна.

— Вы маеце званне заслужанага дзеяча культуры. Ці застаецца час на культуру? Тэатр, кіно, кнігі — што ёсць у вашым жыцці?

— Я вельмі люблю тэатр і кіно. Раней ні адны гастролі маскоўскіх, піцерскіх тэатраў у Мінску не прапускаў, усімі праўдамі і няпраўдамі імкнуўся дастаць білеты. Апошнія гадоў 5-6 я не такі кінаман і тэатрал, як раней. На кнігі, на жаль, — і гэта мой боль — часу застаецца таксама няшмат.

Алена КРАВЕЦ.

Рыхтуй бочкі летам! Са «Звяздой»!

13 ліпеня сярод сваіх падпісчыкаў на трэці квартал або другое паўгоддзе «Звязда» разыграе сем дубовых бочак ёмістасцю 10 літраў і адну (суперпрыз) — ёмістасцю 30!

Не забудзьцеся запоўніць купон (*глядзі справа*), выразаць яго і да 11 ліпеня даслаць у рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а. А ўжо далей...

Вам пашанцуе!

Падрабязныя правілы гульні змешчаны ў нумары за 31 мая. Тэрміны правядзення гульні — з 01.06.2018 да 30.09.2018.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3284 ад 25.05.2018 г., выдадзена Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або II паўгоддзе 2018 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку ____________________

Падпіска афармлена і аплачана ў ____________________
(аддзяленне сувязі)
на III квартал або II паўгоддзе 2018 года

Хатні адрас і тэлефон (абавязкова) ________ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

Ад мінулага да сучаснасці

«ЖЫВАЯ КУЛЬТУРА» «БЕЛАРУСЬ 3», З 9 ЧЭРВЕНЯ

Новы праект тэлеканала — своеасаблівая інтэрактыўная энцыклапедыя нематэрыяльных каштоўнасцяў нашай гісторыі і культуры. Рэдкія абрады, звычаі і народныя танцы, адметнасці мясцовых дыялектаў і рамёстваў — усе гэтыя праявы творчасці гледачы разам з вядучай Кацярынай Ваданосавай змогуць разгледзець у падрабязнасцях і захаваць у памяці.

Першы выпуск праграмы здымачная група правяла ў вёсках Мастоўскага раёна Гродзеншчыны, дзе пазнаёміліся з мясцовым танцавальным стылем «Котчынскай кадрылі» (уключана ў 2009 годзе ў спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Беларусі). «А яшчэ мы сустракалі людзей, якія насамрэч валодаюць магічнай сілай, — сцвярджае Ваданосава. — Напрыклад, адна з мясцовых жыхарак, якая ведае шмат старадаўніх абрадаў, з дапамогай такой магіі ствярала нам перашкоды, і мы доўгі час не маглі выехаць з вёскі».

«МЕТАД ФРЭЙДА» МІР, З 11 ЧЭРВЕНЯ

...У следчым аддзеле пракуратуры ўведзена пасада кансультанта, якую займае псіхолаг Раман Фрэйдзін на мянушцы Фрэйд — гэткі Шэрлак Холмс нашых дзён. Ён абапіраецца на ўласную інтуіцыю і сучасныя навуковыя метадыкі, аднаўляючы карціны падзей і прагназуючы дзеянні злачынцаў. Праўда, перыядычна ён дастае шкілеты і з шафаў калег, з'едліва жартуе і ставіць псіхалагічныя эксперыменты, што далёка не ўсім падабаецца.

«САБІБОР» АНТ, 15 ЧЭРВЕНЯ

Герой ваеннай біяграфічнай кінадрамы, лейтэнант Чырвонай Арміі Аляксандр Пячорскі — яўрэй па нацыянальнасці і савецкі чалавек па выхаванні — трапіў падчас Вялікай Айчыннай вайны ў лагер для ваеннапалонных Сабібор. Разам з іншымі зняволенымі ён распрацаваў план уцёкаў, і гэтае паўстанне ўвосень 1943-га стала адзіным паспяховым паўстаннем у нацысцкім лагеры смерці...

Галоўныя ролі ў карціне, прэм'ера якой адбылася ўсяго месяц таму, сыгралі Крыстафер Ламберт і Канстанцін Хабенскі (апошні таксама дэбютаваў як рэжысёр). Стваральнікаў фільма кансультавала сям'я Аляксандра Пячорскага, а асноўнай дэкарацыяй стаў лагер, збудаваны ў адпаведнасці з нямецкімі чарцяжамі. У здымках удзельнічалі кінематаграфісты з Расіі, Літвы, Францыі, Германіі і Польшчы, а сама стужка знятая на пяці мовах: рускай, польскай, нямецкай, нідэрландскай і ідыш.

Панядзелак, 11 чэрвеня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 Зона Х. (16+).
9.10 Галоўны эфір.
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чорная кроў». (16+).
12.40, 13.05, 14.30, 15.25 Меладрама «Сястра па спадчыне». (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Нашы. (6+).
22.10 Серыял «След». (16+).
23.50 Арэна.
0.50 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 18.35, 22.10 Тэлебарометр.
9.30, 20.00 Серыял «Зразумець. Даравацъ». (16+).
10.30 Капейка ў капейку. (12+).
11.10 Камень, нажніцы, папера. (16+).
11.45 «Спатканне для мамы». (12+).
12.50 «Свет навыварат. Непал». (16+).
13.45 М/с «Качыныя гісторыі». (0+).
15.05 Анімацыйны фільм «Тарзан». (0+).
16.35 Камедыя «Паляўнічыя на прывідаў». (12+).
19.15 Суперлато.
21.00 «Паненка-сялянка». (16+).
22.05 КЕНО.
22.15 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).
23.15 Ідзі сюды і танцуй.
23.20 «Анжаліка». Сіткам. (16+).

Беларусь 3

0.30 Сыграй мяне, калі зможаш. (12+).
7.00 «Дабранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Ячэня і драны блін.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 18.00 «Тайны савецкага кіно». «Сем старых і адна дзяўчына» (12+).
9.45 «Навукаманія» (6+).
10.15 «Музеі Беларусі».
10.40 «Два байцы». Маст. фільм (12+).
12.45 «Я хачу гэта ўбачыць!» Смілавічы (6+).
13.15 «Наперад у мінулае».
13.40, 22.20 «Хроніка Перамогі». «Рубяжы. Арлоўска-Бранская абарончая аперацыя» (12+).
14.05, 21.05 «Бяром усё на сябе». Маст. фільм (12+).
15.20 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевікторына.
15.50 «Пэпі Доўгая панчоха». Фільм — дзецям (6+).
18.25 «Сэрцы чатырох». Камедыя (12+).
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Сяргей і Эліна Малішэўскія.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Святло далёкай зоркі». Памяці рэжысёра, народнага артыста БССР Канстанціна Саннікава.

Беларусь 5

7.10 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. Фінал 4-х. Матч за 3-е месца.
8.50 Гандбол. Кваліфікацыя да ЧС-2019. Мужчыны. Плэй-оф. Першы матч. Беларусь — Аўстрыя.
10.25 Вынікі тыдня.
11.05 Вялікі спорт.
11.50 Веславанне на байдарках і каноэ. Чэмпіянат Еўропы.
13.55 Тэніс. «Ралан Гарос». Жанчыны. Фінал.
16.00 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. Фінал 4-х. Фінал.
17.45 Трэніровачны дзень.
18.15 Гульні «навыраст».
18.45, 21.45 Спорт-цэнтр.
18.55 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Стакгольм.
21.00 Час спорту.
21.55 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Контуры.
10.00 «Барыс Андрэеў. Вялікае жыццё вялікага чалавека» (12+).
11.10 Фільм-казка «Ілья Мурамец» (0+).
13.10 Камедыя «Залатое цяля» (12+).
14.10 Камедыя «Мужыкі!..» (12+).
16.20 «Ералаш» (6+).
16.50, 18.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
18.45 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.50, 21.10 «Сёння ўвечары» (16+).
20.00 Час.
22.50 Серыял «Другі зрок» (16+).
0.50 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «Тыдзень».
10.05 «Далёкія сваякі» (16+).
10.40 «Вялікае снеданне» (12+).
11.15 «Следакі» (16+).
11.40 «Пад прыкрыццём». Серыял (16+).
13.50 Маст. фільм «Эйр Амерыка» (16+).
15.40 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.55, 1.00 «Турысты». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
22.00 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
23.45 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.35 «Турысты». Серыял (16+).

МІР

6.00 Маст. фільм «Прыгоды Бураціна» (6+).
7.00 Маст. фільм «Дзелавыя людзі» (0+).
8.45, 10.15, 16.15, 19.15 Серыял «Метад Фрэйда». (16+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
22.15 Маст. фільм «Не прыспешвай каханне» (16+).
0.20 Серыял «Гэта нашы дзеці!» (0+).
4.35 Маст. фільм «Падкідыш» (6+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Не тая поля ягада». (12+).
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 20.00 Весткі.
11.20 Вялікі святочны канцэрт. (12+).
13.35 «Наша справа». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.00, 17.00 Серыял «Кацярына. Узлёт». (12+).
20.55 «Аншлаг» і Кампанія». (16+).
23.10 Маст. фільм «Тры таполі на Плюшчысе». (12+).

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
9.10 Серыял «Сужэнцы». (16+).
10.20 «За гранню». (16+).
10.40 Серыял «Дарожны патруль». (16+).
12.30 Маст. фільм «Можна, я буду зваць цябе мамай?» (12+).
14.05 Серыял «ППС». (16+).
15.05, 16.25 Серыял «Ляснік». (16+).
17.20 Ты не паверыш! (16+).
18.20 «НЗ. Расследаванне». (16+).
19.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
21.05 Серыял «Млынар». (16+).
22.50 «НЗ.by».
23.15 Серыял «Сведкі». (16+).
0.05 «Векавы рубеж». Дак. фільм. Фільм 1-ы.

8 канал

7.00, 15.50, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс».
8.10 Серыял «Дзеці Арбата» (12+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.05 Драма «Маленькі Буда» (12+).
12.20 Серыял «Каханне удоўнае» (16+).
14.00 Камедыя «Утаймаванне свавольнага» (12+).
15.55 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.00 «Мультпарад» (0+).
16.10 Серыял «Закінутыя на востраве» (12+).
16.30 «Здароўе».
17.20 Серыял «Анёлы» (16+).
18.50 Серыял «Затрымка ў развіцці» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 Трылер «Прафесіянал» (16+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20 М/ф «Скубі Ду». (6+)
7.50, 4.30 М/ф «Тры каты». (0+)
8.20, 4.50 М/ф «Наватар». (6+)
8.45 «Галерэя прыгажосці» (16+).
9.20 «Ад нянявісці да кахання» (16+).
10.25, 3.40 «Проста кухня» (16+).
11.00 «Шоу выхаднога дня» (16+).
12.10 «Мужчынская справа» (16+).
12.45 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
17.50, 23.25 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Атэль «Элеон»-2 (16+).
21.10 Камедыя «Пацучыныя бягі». (12+).
0.00 Серыял «Вечны водпуск». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
4.05 «Ералаш» (6+).

Культура

6.30, 20.10 «Вялікая перамена». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
8.50 «Звычайны канцэрт».
9.20 «Вялікі сакрэт для маленькай кампаніі». «Тайна трэцяй планеты». М/ф.
10.25 «Пётр Першы». Маст. фільм. 1-я серыя.
12.10 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
12.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
13.20, 1.00 «Дынастыя дэльфінаў». Дак. фільм.
14.05 Аляксей Архіпаўскі. Юбілейны канцэрт у Маскоўскім міжнародным Доме музыкі.
15.25 Гала-прадстаўленне цырка Юрыя Нікуліна.
16.15, 1.45 «Ах, вадэвіль, вадэвіль...» Маст. фільм.
17.25 Конкурс «Раманс — XXI стагоддзе».
22.20 Да 55-годдзя першага палёту жанчыны ў космас. «Валянціна Церашкова. «Чайка» і «Ястраб». Дак. фільм.
23.15 «Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра». Балет «Папялушка». Харэограф Жан-Крыстоф Майо.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Блізняты». (12+).
7.15, 11.10, 15.00, 17.40, 21.40, 23.00, 1.05, 2.45, 3.40, 5.00 Музычная настальгія. (12+).
8.05 «Вячэрнія мелодыі». 1985 год. (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год. (16+).
10.00 Маст. фільм «Мера стрымання». (16+).
11.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі». (16+).
12.00 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Мікітам Міхалковым». 1986 год. (12+).
13.30 «Вакол смеху». 1980 год. (12+).
15.30 Маст. фільм «Адам ажэніцца з Евай». (12+).
18.00 «СеваАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Аквариум». 2005 год. (18+).
19.10 Маст. фільм «Гісторыя аднаго ўдару па карку». (12+).
19.50 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Міхаілам Задорнавым». 1992 год. (12+).
21.00, 3.00 «Мінулы час». (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
23.15 «Вячэрнія мелодыі». 1984 год. (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958. 1-я частка. 2010 год. (12+).
1.20 Маст. фільм «Ювелірная справа». (12+).
4.00 «Колба часу». (16+).
5.10 «Музычны рынг». Гурты «Цэнтр» і «Игры». 1989 год. (16+).

EuroSport 1

5.00, 11.30, 16.30, 20.45, 0.25 Тэніс. «Ралан Гарос». Мужчыны. Фінал.
6.00, 9.30, 18.00 Веласпорт. «Крытэрыум Дафіна».
7.00, 14.45, 19.00 Аўтагонкі. Формула Е.
7.45, 13.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
10.30, 15.30, 19.45, 1.30 Тэніс. «Ралан Гарос». Жанчыны. Фінал.
22.00 Тэніс. «Ралан Гарос».
23.00 Watts.
23.15, 2.30 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана»-2017.
0.15 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».

Кінакамедыя

0.40 Скарбы В.К. (12+).
2.40 Рэальны тата. (12+).
4.25 Як снег на галаву. (16+).
6.10 Заяц над безданню. (12+).
8.05 Напарнік. (12+).
9.50 Superперцы. (16+).
12.00 Купі, пазыч, украдзі. (16+).
14.00 Прасунуты. (16+).
15.40 Руская гульня. (12+).
17.35 Дзядуля лёгкіх паводзін. (18+).
19.30 Вячэра з прыдуркам. (12+).
21.00 Бамбіза Салмон. (16+).
22.55 Сіроп. (16+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.50 «10 самых» (16+).
8.20 «Доктар І...» (16+).
8.50, 19.00, 1.35 «Асколкі». Серыял (16+).
10.20, 3.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (12+).
12.00 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.35 «Без падману» (16+).
13.25 «Каханне напракат». Меладрама (16+).
15.20, 21.45 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.15 «Мой герой» (12+).
17.10 «Развітанне» (16+).
18.05 «Закулісныя войны на эстрадзе». Дак. фільм (12+).
20.45 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
22.40, 4.35 «Уся праўда» (16+).
23.10 «Грань». Серыял (16+).
0.00 «Кілеры». Баявік (16+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10 Двое ў сусвеце (16+).
8.30 Сёстры Магдаліны (16+).
10.50 Буйная рыба (12+).
13.20 Шанхайскія рыцары (12+).
15.40 Госця (12+).
18.10 Тайнае акно (12+).
20.10 Стальныя магноліі (12+).
22.25 Ілюзія падману (12+).
0.40 Паляўнічыя на прывідаў (12+).
2.40 11.14 (18+).
4.20 Аднойчы ў Мексіцы (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-3 (12+).
7.50 М + Ж (16+).
9.25 Агні вялікай вёскі (12+).
11.00 Снежны анёл (12+).
13.00 Старое добрае кіно. Мяняны (12+).
14.50 Размова (16+).
16.20 Дзень дурня (16+).
18.20 Краіна цудаў (12+).
20.20 Чэмпіёны (6+).
22.20 Чэмпіёны. Найхутчэй. Найвышэй. Наймацней (6+).
0.20 Анёлы рэвалюцыі (16+).
2.30 Іван Царэвіч і Шэры Воўк (12+).
4.15 Населены востраў: схватка (12+).

National Geographic

6.00 Непараджальныя канструкцыі. (12+).
6.45, 5.35 Зона будаўніцтва. (12+).
7.30 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.55, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.40, 10.10, 12.35, 14.50, 20.20, 3.05 Аўта-SOS. (12+).
9.25 Захавальнікі скарбаў Егіпта. (12+).
11.45 Інжынерныя ідэі. Сезон 2-і. 3-я серыя. «Віядук Міё». (12+).
14.05 Дзікі тунец. (12+).
18.00, 21.10, 1.20, 4.40 Геній: Пікаса. (16+).
18.50 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала. (16+).
19.35, 0.30 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
22.55, 2.15 Аперацыя «Каралеўскае вяселле». (12+).
23.40 Ліхтугі за мяжой. (18+).

Discovery

8.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00 Як гэта зроблена? (12+).
10.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
11.00, 14.00, 18.00 Каралі грузавікоў (16+).
19.00, 21.00, 22.30 Як гэта ўстроена? (12+).
23.00 Склады: бітва ў Канадзе (12+).
1.00 Турбадуэт (12+).
2.00 Што магло пайсці не так? (16+).
2.55 Вулічная навука (16+).
3.50 Бітва за нерухомасць (12+).
5.30 Залатая ліхаманка (16+).
6.20 Хуткія і гучныя (12+).
7.10 Разбуральнікі легенд (16+).

Аўторак, 12 чэрвеня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 Зона Х. (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След». (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чорная кроў». (16+).
13.10 Дзіцячы доктар.
13.40 Дзень у вялікім горадзе.
14.40, 15.25 Серыял «Ярмолавы». (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Спецыяльны рэпартаж. (12+).
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.50 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 19.45 Тэлебарометр.
9.05, 19.50 Серыял «Сляпая». (16+).
10.20, 17.40 «Што робіць твая жонка?» Серыял. (16+).
12.25 «Паненка-сялянка». (16+).
13.30 «Бітва салонаў». (16+).
14.35 «Сям'я 3D». Скетчкам. (12+).
15.10, 23.10 «Анжаліка». Сіткам. (16+).
16.15, 0.15 Нічога сабе нюз. (12+).
16.20, 0.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 Сыграй мяне, калі зможаш. (12+).
20.45 «Абмен жонкамі». (16+).
22.05 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
22.10 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Куханы.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15, 20.10 Гэты дзень.
8.25, 18.40 «Доктар Жывага».
Маст. фільм (16+).
9.15, 18.15 «Тайны савецкага кіно». «Месца сустрэчы змяніць нельга» (12+).
9.45 «Музеі Беларусі».
10.15 «Волга-Волга». Камедыя (12+).
12.45 «Хата на хату».
13.35 «Спатканне сяброў». Канцэрт.
14.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» Глыбокае (6+).
15.00, 22.15 «Хроніка Перамогі». «Рубяжы. Вяземская абарончая аперацыя» (12+).
15.25, 21.05 «Сакрэтны фарватэр». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
16.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевiкторына.
17.00 «Падкідыш». Камедыя (6+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.20 «Белавежская пушча». Спадчына (6+).
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Люблю і памятаю». Народны артыст РСФСР Міхаіл Казакоў.
23.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара Ісмаіла Капланава.

Беларусь 5

7.10 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Стакгольм.
9.10 Піт-стоп.
9.40 Час футбола.
10.25 Веславанне на байдарках і каноэ. Чэмпіянат Еўропы.
13.30 Спорт-мікс.
13.40 Футбол. Таварыскі матч. Фінляндыя — Беларусь.
15.35 Тэніс. «Ралан Гарос». Мужчыны. Фінал.
17.40 Легенды сусветнага спорту.
18.10 Спорт-кадр.
18.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. ФК «Мінск» — «Іслач» (Мінскі р-н). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.40 Спорт-цэнтр.
20.50 Змешаныя адзінаборствы. UFC 225. А. Арлоўскі (Беларусь) — Т. Туіваса (Аўстралія).
23.00 «Тэкен». Маст. фільм.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Серыял «Пелагія і белы бульдог» (16+).
10.00, 11.10 Маст. фільм «Гаспадар тайгі» (12+).
11.55 «Князь Уладзімір — хрысціцель Русі» (12+).
13.10 Камедыя «Залатое цяля» (12+).
14.10 Кіно ў колеры. Меладрама «Вясна на Зарэчнай вуліцы» (12+).
16.20 Камедыя «Жаніцьба Бальзамінава» (12+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.00 «Нехай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Камбат «Любэ». Канцэрт (12+).
23.10 Серыял «Другі зрок» (16+).
1.10 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «Таткаў сынок». Серыял. Заключная серыі (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.20 «Следакі» (16+).
11.45 «Пад прыкрыццём». Серыял (16+).

МІР

13.50, 20.15 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.55, 1.00 «Турысты». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Глядзець усім!» (16+).
23.50 «Аўтапанарама» (12+).
0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
6.00 Маст. фільм «Гасударыня і разбойнік» (16+).
7.30 «Гульня ў кіно» (12+).
8.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання». Ціхі Дон (12+).
8.55, 10.15 Серыял «Ціхі Дон». (16+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
16.15, 19.15 Серыял «Крык савы». (16+).
3.05 Серыял «Метад Фрэйда». (16+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Аднойчы праз дваццаць гадоў». (12+).
8.30 Маст. фільм «Працей паранай рэпы». (12+).
12.00 Масква. Крэмль. Цырымонія ўручэння Дзяржаўных прэмій Расійскай Федэрацыі.
13.00, 20.00 Весткі.
13.15 «Пернікавы домік». (12+).
13.35 «Наша справа». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.00, 17.00 Серыял «Кацярына. Узлёт». (12+).
20.55, 23.10 Маст. фільм «Клуб падманутых жонак». (12+).

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.50 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
9.10 Серыял «Сужэнцы». (16+).
10.20, 22.50 «НЗ.by».
10.40 Серыял «Дарожны патруль». (16+).
12.25 Маст. фільм «Маё апошняе першае каханне». (16+).
14.05 Серыял «ППС». (16+).
15.05, 16.25 Серыял «Ляснік». (16+).
17.20 «ДНК». (16+).
18.25 «НЗ. Расследаванне». (16+).
19.25 Серыял «Марскія д'ябль. Смерч». (16+).
21.05 Серыял «Млынар». (16+).
23.15 Серыял «Сведкі». (16+).
0.05 «Векавы рубеж». Дак. фільм.

8 канал

7.00, 15.50, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.05 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Дзеці Арбата» (12+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.05 «Майстар-клас».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Камедыя «Старая шэльма» (16+).
12.40 Драма «Анкор, яшчэ анкор» (16+).
14.20 Меладрама «Табар ідзе ў неба» (12+).
15.55 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.00 «Мультпарад» (0+).
16.10 Серыял «Закінутыя на востраве» (12+).
16.30 Сад і агарод.
17.15 Серыял «Анёлы» (16+).
18.50 Серыял «Затрымка ў развіцці» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 Камедыя «Рыбка па імені Ванда» (16+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.00 М/ф «Скубі Ду». (6+)
7.50, 4.20 М/ф «Тры каты». (0+)
8.10, 4.35 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.40, 4.55 М/ф «Наватар». (6+)
9.00, 3.40 «Ералаш» (6+).
9.20 Серыял «Ад нянавісці да кахання» (16+).
10.25 Камедыя «Пацучыныя бягі». (12+).
12.45 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
17.50, 23.05 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Атэль «Элеон»-2 (16+).
21.10 Камедыя «Падмануць усіх». (16+).
0.00 Серыял «Вечны водпуск». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 20.10 «Вялікая перамена». Маст. фільм. 3 і 4-я серыі.
8.50 «Звычайны канцэрт».
9.20 «Сусветныя скарбы». «Васіліса Мікулішна». «Кот у ботах». М/ф.
10.25 «Пётр Першы». Маст. фільм. 2-я серыя.
12.00 «Нябачны Крэмль». Дак. фільм.
12.40 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
13.25 Кіно пра кіно. «12 крэслаў. Трымайце гросмайстра!» Дак. фільм.
14.05 «12 крэслаў». Маст. фільм.
16.40 Гала-канцэрт лаўрэатаў конкурсу «Шчаўкунок» у Санкт-Пецярбургу.
18.15 «Фёдар Конюхаў. Сам-насам з марай». Дак. фільм.
19.00 Хрустальны баль «Хрустальнай Турандот» у гонар Марыі Аронавай.
22.20 Ганна Нятрэбка і Юсіф Эйвазаў. Канцэрт у Токіа.
0.05 «Дуэння». Маст. фільм.
1.40 «Шукальнікі». «Скарб-прывід».
2.25 «Хармоніум». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Мікітам Міхалковым». 1986 год. (12+).
7.30 «Вакол смеху». 1980 год. (12+).
9.00, 11.40, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 1.15, 5.10 Музычная настальгія. (12+).
9.30 Маст. фільм «Адам жэніцца з Евай». (12+).
12.00 «СевАлгія» з Севам Наўгародцавым: «Акварыум». 2005 год. (18+).
13.10 Маст. фільм «Гісторыя аднаго ўдару па карку». (12+).
13.50 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Міхаілам Задорнавым». 1992 год. (12+).
15.00, 21.00 «Мінулы час». (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
17.15 «Вячэрнія мелодыі». 1984 год. (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітковскім: «Чорнае мора маё». 2007 год. (16+).
18.45 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Усерасійскі рэферэндум аб даверы Б. М. Ельцыну». 1993 год. (16+).
19.40 «Зямля—Паветра». Гурт «Ночные снайперы». 2002 год. (16+).
0.00 Маст. фільм «Блізняты». (12+).
2.05 «Вячэрнія мелодыі». 1985 год. (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год. (16+).
4.00 Маст. фільм «Мера страмання». (16+).
5.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі». (16+).

EuroSport 1

3.30 Супербайк. Этап чэмпіяната свету.
4.00, 16.45, 19.15, 0.20 Тэніс. «Ралан Гарос».
5.00 Тэніс. «Ралан Гарос». Жанчыны. Фінал.
6.00, 10.15, 13.30, 2.30 Тэніс. «Ралан Гарос». Мужчыны. Фінал.
7.30, 15.00, 20.15, 1.45 Веласпорт. «Крытэрыюм Дафінэ».
8.30, 21.30 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана» — 2017.
9.30 Watts.
11.30, 13.00 Алімпійскія гульні. «Зямля легенд».
12.00 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
12.30 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
16.00, 23.00 Аўтагонкі. Формула Е.
17.45 Футбол. «ФІФА».
18.15 Футбол. Чэмпіянат MLS.
18.45 «Найлепшае з коннага спорту».
22.30, 1.15 Матагонкі. All Acces

Кінакамедыя

0.40 Крымінальныя абставіны. (16+).
2.25 Шоу «Камедыянты». (16+).
2.55 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
3.15 Печкі-лавачкі. (6+).
4.55 Любоўны эліксір № 9. (16+).
6.45 Асаблівасці нацыянальнага палявання. (16+).
8.40 Асаблівасці нацыянальнай рыбалкі. (16+).
10.35 Дзядуля лёгкіх паводзін. (18+).
12.30 Вячэра з прыдуркам. (12+).
14.10 Нерэальнае каханне. (16+).
15.45 Выдатніца лёгкіх паводзін. (16+).
17.25 Новыя прыгоды Аладзіна. (6+).
19.30 Усё або нічога. (16+).
21.35 Супер Брыс. (12+).
23.20 Напарнік. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 1.50 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 3.20 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
21.50, 4.50 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.40, 5.35 «Вокладка» (16+).
23.10 «Грань». Серыял (16+).
0.00 «Планета малпаў». Фантастыка (12+).

ТБ1000

6.10 Госця (12+).
8.40 Ілюзія падману (12+).
11.05 Паляўнічыя на прывідаў (12+).
13.20 Стальныя магноліі (12+).
15.45 Горад анёлаў (12+).
18.05 Аднойчы ў Мексіцы (16+).
20.10 Эд з тэлевізара (12+).
22.30 Ілюзія падману-2 (16+).
0.55 Паляўнічыя на прывідаў-2 (12+).
2.55 Твары ў натоўпе (16+).
4.35 Застанься са мной (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Танцы насмерць (12+).
8.20 Дом Сонца (16+).
10.20 Анёлы рэвалюцыі (16+).
12.30 Старое добрае кіно. Крымінальны квартэт (12+).
14.15 Населены востраў: схватка (12+).
16.20 Жаніх (12+).
18.15 Мамы (12+).
20.20 Пра што гавораць мужчыны (16+).
22.15 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
0.15 Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).
2.10 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-2 (12+).
3.25 Аўсянкі (16+).
4.45 Каханне ў горадзе анёлаў (16+).

National Geographic

6.00 Непараджальныя канструкцыі. (12+).
6.45 Зона будаўніцтва. (12+).
7.10 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.30, 13.10 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.15, 12.25, 16.20, 20.25, 2.45 Аўта-SOS. (12+).
9.00, 14.40, 17.05, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
11.35 Інжынерныя ідэі. (12+).
13.55 Дзікі тунец. (12+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.20 Марадона. (16+).
18.45 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала. (16+).
19.35, 0.25 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой. (18+).
2.00 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00 Як гэта зроблена? (12+).
10.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00, 0.30 Як гэта ўстроена? (12+).
1.00 Выжыць у цемры (12+).
2.00 Што магло пайсці не так? (16+).
2.55 Амерыканскі чопер (12+).
3.50 Бітва за нерухомасць (12+).
5.30 Залатая ліхаманка (16+).
6.20 Хуткія і гучныя (12+).
7.10 Разбуральнікі легенд (16+).

Латруга даў маху

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» віктарына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або 3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

каляндра — травяністая расліна, прыправа;
жлукта — пасудзіна для запарвання бялізны;
плявузгаць — гаварыць пустое, без толку;
свярбець — выклікаць адчуванне казытлівага болю;
вяпрук — самец свінні;
латруга — лодар, гультай;
даць маху — 1) дапусціць памылку, памыліцца; 2) кінуцца наўцёк (беларусы яшчэ скажуць: даць асечку, падмазаць пяткі; рускія: наломать дров, смотать удочки);
ні богу свечка ні чорту качарга — пра пасрэднага чалавека, які нічым не вылучаецца (беларускія сінонімы: ні два ні паўтара, ні рыба ні мяса; рускі: ни то ни сё, серединка на половину).

Чарговыя выпускі тэлевiктарыны глядзіце ў эфіры «Беларусь 3» раніцай кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Тэлесеткі

ВАС ВЫКЛІКАЕ «ЕЎРАБАЧАННЕ»

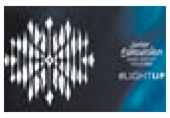

Белтэлерадыёкампанія абвясціла кастынг вядучых для дзіцячага «Еўрабачання». Нагадаем, 16-ы міжнародны песенны конкурс пройдзе ў Мінску. Прэтэндаваць на права весці яго змогуць як дарослыя, так і дзеці ва ўзросце ад 9 да 14 гадоў, калі яны адчуваюць у сабе харызму і талент.

Сярод галоўных патрабаванняў да кандыдатаў — выдатнае валоданне англійскай мовай, уменне трымацца на сцэне і імправізаваць, працаваць у кадры. Плюсам стане таксама вопыт работы ў прамым эфіры і ўдзелу ў буйных тэлепраектах.

Каб заявіць аб сваім жаданні стаць вядучым «Еўрабачання», неабходна да 15 ліпеня даслаць сваё фота і сціслы, але крэатыўны відэаролік-самапрэзентацыю на электронны адрас eurovision@tvr.by. Заяўкі ўсіх прэтэндэнтаў разгледзіць экспертная група беларускіх тэлевізійнікаў пад кантролем Еўрапейскага вяшчальнага саюза і вызначыць найлепшых. Яны і атрымаюць права стаць вядучымі дзіцячага «Еўрабачання-2018» — а гэта значыць, будуць не толькі працаваць на сцэне «Мінск-Арэны» на шматмільённую тэлеаўдыторыю, але і паралельна камунікаваць з удзельнікамі з розных краін у грынруме. Дарэчы, на сёння ўдзел у дзіцячым конкурсе, фінал якога адбудзецца 25 лістапада, пацвердзілі ўжо 11 краін.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Серада, 13 чэрвеня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 Зона Х. (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След». (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чорная кроў». (16+).
13.10 Дзіцячы доктар.
13.40 Дзень у вялікім горадзе.
14.40, 15.25 Серыял «Ярмолавы». (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Актуальнае інтэрв'ю.
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.50 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 19.45 Тэлебарометр.
9.05, 19.50 Серыял «Сляпая». (16+).
10.10, 17.40 «Што робіць твая жонка?» Серыял. (16+).
12.20 «Паненка-сялянка». (16+).
13.30 «Бітва салонаў». (16+).
14.30 «Сям'я 3D». Скетчкам. (12+).
15.05, 22.50 «Анжаліка». Сіткам. (16+).
16.15, 23.50 Нічога сабе ньюз. (12+).
16.20, 23.55 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 Сыграй мяне, калі зможаш. (12+).
21.10 Гандбол. Чэмпіянат свету-2019. Кваліфікацыя. Мужчыны. Плэй-оф. Матч у адказ. Аўстрыя — Беларусь. У перапынку: **21.50** Спортлато 5 з 36, КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Бураковы квас.
8.05, 12.20, 19.55 Навіны культуры.
8.20 Гэты дзень.
8.25, 18.40 «Доктар Жывага». Маст. фільм (16+).
9.15, 18.15 «Тайны савецкага кіно». «Тэгеран-43» (12+).
9.45 «Музеі Беларусі».
10.10 «Аляксандр Неўскі». Маст. фільм (12+).
12.45 «Хата на хату».
13.35 «Будзіць агонь высокіх мар...» Юбілейны канцэрт паэта-песенніка Івана Цітаўца.
14.35 «Я хачу гэта ўбачыць!» Траса М4 (6+).
15.00, 22.15 «Хроніка Перамогі». «Рубяжы. Мажайска-Малаяраславецкая абарончая аперацыя» (12+).
15.25, 21.05 «Сакрэтны фарватар». Маст. фільм (12+).
16.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
17.00 «Тры таварышы». Маст. фільм (12+).
19.30 «Запіскі на палях». Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч.
20.10 «Беларуская кухня». Кішка.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Люблю і памятаю». Уладзімір Караткевіч.

Беларусь 5

7.05 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. ФК «Мінск» — «Іслач» (Мінскі р-н).
8.55 Гульні «навырост».
9.25 Спорт-кадр.
9.55 Легенды сусветнага спорту.
10.25 Лёгкая атлетыка. Міжнародны турнір. Уэльва.
13.10 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс.
13.40 Козел пра футбол.
14.00 Тэніс. Турнір WTA. Хертагенбош.
18.05 Слэм-данк.
18.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — ФК «Гомель». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Брэст) — «Дынама» (Мінск). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.40 Лёгкая атлетыка. Міжнародны турнір. Острава.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Серыял «Пелагія і белы бульдог» (16+).
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 «Гарады-героі. Брэсцкая крэпасць» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (6+).
16.55 «Кантрольная закупка» (12+).
17.30, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Вялікі святочны канцэрт (12+).
23.00 «Рэпарцёр».
23.20 Серыял «Другі зрок» (16+).
1.20 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00, 23.50 «Загадкі чалавецтва».
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.25 «Аўтапанарама» (12+).
11.45 Маст. фільм «Немагчымыя зялёныя вочы». 1-я і 2-я серыі (16+).
13.50, 20.15 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Самая карысная праграма» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.55, 0.40 «Турысты». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
21.55 «Глядзець усім!» (16+).

МІР

6.05, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Метад Фрэйда». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
14.00, 4.05 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.00 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2». (16+).
19.20 Серыял «Джамайка». (12+).
23.00, 0.10 Маст. фільм «Астрогу сцеражыся, а торбы не цурайся» (16+).
1.55 Маст. фільм «Дзелавыя людзі» (0+).
3.35 «Іншы свет» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу. (12+).
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Кропкі апоры». (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Скліфасоўскі». (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
8.55 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.45, 23.05 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Дарожны патруль». (16+).
12.15 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Серыял «ППС». (16+).
15.05, 16.25 Серыял «Ляснік». (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
21.20 Серыял «Млынар». (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Сведкі». (16+).
0.45 «Векавы рубеж». Дак. фільм.

8 канал

7.00, 15.50, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.05 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.05 Серыял «Дзеці Арбата» (12+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.05, 16.40 «Здароўе».
11.00 Камедыя «Высокі бландзін у чорным чаравіку» (12+).
12.40 Камедыя «Міміно» (16+).
14.15 Камедыя «Сем нявест яфрэйтара Збруева» (12+).
15.55 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.00 «Мультпарад» (0+).
16.10 Серыял «Закінутыя на востраве» (12+).
17.30 Серыял «Анёлы» (16+).
18.15 Серыял «Затрымка ў развіцці» (16+).
19.10 «Мой любімы гадаванец» (0+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Прыгоды «Кон-Цікі» (6+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20. 4.00 М/ф «Скубі Ду». (6+)
7.50, 4.20 М/ф «Тры каты». (0+)
8.10, 4.35 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.40, 4.55 М/ф «Наватар». (6+)
9.00, 3.40 «Ералаш» (6+).
9.20 Серыял «Ад нянавісці да кахання» (16+).
10.25 Камедыя «Падмануць усіх». (16+).
12.30 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
17.50, 23.00 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Атэль «Элеон»-2 (16+).
21.10 Камедыя «Паспець за 30 хвілін». (16+).
0.00 Серыял «Вечны водпуск». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Георгій Жжонаў.
7.05 «Пешшу...» Масква драматычная.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 22.20 «Следчы Ціханаў». Серыял.
9.00 «Эхаў грэха... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
9.40, 18.30, 1.25 Сусветныя скарбы.
10.15, 17.30 «Назіральнік».
11.10, 0.30 ХХ стагоддзе. «Кінапанараме» — 20 гадоў. 1982 год.
12.15 «Пявучая Расія». Маст. фільм.
14.30, 2.20 «Па слядах касмічных зданяў». Дак. фільм.
15.10 «Шуман. Клара. Брамс». Дак. фільм.
16.05 «Пешшу...» Масква пісьменніцкая.
16.35 60 гадоў акцёру. «Сяргей Макавецкі. У гульні!» Дак. фільм. Частка 1-я і 2-я.
18.45 Да 110-годдзя з дня нараджэння Марыны Сямёнавай. «Багіня танца». Дак. фільм.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Ступені цывілізацыі. «У вечным пошуку Атлантыды». Дак. фільм. Частка 1-я.
21.30 Колер часу. Ван Дэйк.
21.40 «Юрый Цемірканаў. Аўтапартрэт на палях партытуры». Дак. фільм.
23.35 Культурная спадчына. «Вагнер. Сакрэтныя матэрыялы». Дак. фільм.
1.40 «Яўгенія Ханаева. Пад гукі нестарэючага вальса». Дак. фільм.
2.50 «Гілберт Кіт Чэстэртан». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгарадцавым: «Аквариум». 2005 год. (18+).
7.10 Маст. фільм «Гісторыя аднаго ўдару па карку». (12+).
7.50 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Міхаілам Задорнавым». 1992 год. (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час». (12+).
9.40, 11.40, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 23.40, 3.00, 5.40 Музычная настальгія. (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
11.15 «Вячэрнія мелодыі». 1984 год. (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Чорнае мора маё». 2007 год. (16+).
12.45 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Усерасійскі рэферэндум аб даверы Б. М. Ельцыну». 1993 год. (16+).
13.40 «Зямля — Паветра». Гурт «Ночные снайперы». 2002 год. (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Тацццянай Візбар. 2007 год. (12+).
18.55 Тэлеспектакль «Шалёныя грошы». 1968 год. (12+).
23.20 «Час пік» з Уладзіславам Лісцьевым. 1994 год. (12+).
0.30 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Мікітам Міхалковым». 1986 год. (12+).
1.30 «Вакол смеху». 1980 год. (12+).
3.30 Маст. фільм «Адам ажэніцца з Евай». (12+).

EuroSport 1

4.00, 7.00, 9.30, 12.35, 16.00 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана» — 2017.
5.00, 10.30, 14.45 Тэніс. «Ралан Гарос».
6.00, 13.30, 2.30 Тэніс. «Ралан Гарос». Жанчыны. Фінал.
8.00, 1.15 Тэніс. «Ралан Гарос». Мужчыны. Фінал.
11.30, 21.15 Аўтагонкі. Формула Е.
15.45 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
15.55 Watts.
17.00, 23.00 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана».
22.15 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
22.45 Аўтагонкі. «Ле-Ман»-экстра.

Кінакамедыя

1.10 Махляры. (16+).
3.00 Набожная Марта. (12+).
5.05 Эльза і Фрэд. (12+).
7.10 Агент пад прыкрыццём. (12+).
8.55 М + Ж. (16+).
10.30 Бандыткі. (16+).
12.15 Супер Брыс. (12+).
14.10 Усё або нічога. (16+).
16.15 Прасунуты. (16+).
17.55 Нерэальнае каханне. (16+).
19.30 Аферысты Дзік і Джэйн. (12+).
21.10 Завадатары. (16+).
22.55 Дзядуля лёгкіх паводзін. (18+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.10 «Доктар І...» (16+).
8.40, 19.00, 2.10 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
21.50 «90-я» (16+).
22.40 «Лінія абароны» (16+).
23.15 «Грань». Серыял (16+).
0.05 «Пампы, але не цяпер». Баявік (16+).
5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 2.55 Каралеўства поўнага месяца (12+).
8.05 Ілюзія падману-2 (16+).
10.35 Паляўнічыя на прывідаў-2 (12+).
12.40 Мой хлопец — псіх (16+).
15.05 Эд з тэлевізара (12+).
17.30 Джоні Д. (16+).
20.10 Сем гадоў у Тыбеце (16+).
23.00 Упрытык (18+).
0.55 Бацькі і дочкі (18+).
4.30 Муза (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Пра што гавораць мужчыны (16+).
8.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
10.20 Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).
12.25 Старое добрае кіно. Вірыня (0+).
14.35 Каханне ў горадзе анёлаў (16+).
16.20, 4.20 Найлепшае лета нашага жыцця. 1—2 серыі (16+).
18.30 Калектар (16+).
20.20 ПазаКЛАСНАЕ чытанне. Вій (12+).
22.50 Зоймемся любоўю (16+).
0.30 Знаходка (18+).
2.35 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-3 (12+).

National Geographic

6.00 Інжынерныя ідэі. (12+).
6.50 Зона будаўніцтва. (12+).
7.15, 11.40, 17.10, 21.10, 23.35, 3.30 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Марадона. (16+).
10.05, 14.00, 15.35, 19.35, 2.45 Экстрэмальны футбол у Расіі. (12+).
10.50, 16.25, 20.25, 22.45 80-я. Найвялікшыя футбольныя моманты (12+).
13.10 Цуды інжынерыі. (12+).
14.50, 18.50, 1.55 Марадона. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 5.10 Дзікі тунец. (12+).

Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
10.00, 16.00, 23.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
11.00 Інжынерыя немагчымага (12+).
12.00 Зорнае выжыванне (16+).
13.00 Тэхаскі метал (12+).
14.00 Выжыць у цемры (12+).
17.00, 7.10 Разбуральнікі легенд (16+).
18.00 Інжынерыя немагчымага (12+).
19.00, 0.00, 3.50 Бітва за нерухомасць (12+).
1.00 Узрываючы гісторыю (12+).
2.00 Што магло пайсці не так? (16+).
2.55 Сакрэты падзямелля (12+).
5.30 Залатая ліхаманка (16+).
6.20 Хуткія і гучныя (12+).

Усходні гараскоп на

АВЕН. На гэтым тыдні вы можаце падрыхтаваць сабе выдатную базу для будучых поспехаў. Аднак давядзецца шмат працаваць, і зусім хутка ўсе вашы старанні акупяцца спаўна. У панядзелак і серадy звыклы распарадак дня можа быць парушаны. Не ўсе абяцанні атрымаецца выканаць. У аўторак старайцеся нічога не адкладаць на потым. У пятніцу нагадае пра сваё існаванне чалавек, з якім вы доўгі час не мелі зносін. У суботу пажадана не гарачыцца і не спыняць партнёрскія адносіны.

ЦЯЛЕЦ. Час прыдатны для таго, каб павучыцца спакою і самадысцыпліне. У вас атрымаецца ўплываць на людзей і дамагацца свайго, але важна пры гэтым не занадта ціснуць. У чацвер не перашкодзіць пачаць працу над сабой: падумайце, ці ўсё вы дакладна робіце, ці да тых мэт імкняцеся. У пятніцу ні ў якім разе не згаджайцеся на авантурныя прапановы. У суботу будуць лёгка ісці справы, звязаныя з дачай або рамонтам дома.

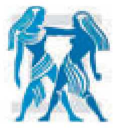

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні ўсё складзецца цудоўна. Праца будзе плённай, чакаюцца цікавыя сустрэчы і прыемныя сюрпрызы. Ды і адпачынак пройдзе на выдатна. Вы здолееце расслабіцца і атрымаць мора станоўчых эмоцый. Паспрабуйце аднавіць сілы, канцэнтравацца варта толькі на самых важных і неадкладных справах. І не забывайце, што блізкія людзі чакаюць ад вас цяпла і ўдзелу.

РАК. Перастаньце сябе ўвесь час параўноўваць з навакольнымі, вучыцеся любіць і паважаць сябе такім, які ёсць. Вы маеце свае таленты і прыхільнікаў. У чацвер можа паступіць цікавая прапанова новай, больш прэстыжнай, працы, але для гэтага неабходна павысіць кваліфікацыю. У другой палове тыдня пажадана трымаць сваё меркаванне пры сабе, асабліва на рабоце, інакш рызыкуеце сапсаваць адносіны з начальствам. У выхадныя прысвяціце сабе больш часу, чым гэта бывае звычайна.

ЛЕЎ. Зоркі рэкамендуюць вылучыць з усіх спраў галоўную і з усёй уласцівай вам упартасцю сканцэнтравацца на ёй. Нават самае няпростае пытанне не выстаіць пад вашым напорам. А вось калі самі не ведаеце, чаго хочаце, то асаблівых поспехаў не чакайце. У асабістым жыцці будзеце спакушаць і зачароўваць, але вось самі наўрад ці зведаеце моцныя пачуцці. У сярэдзіне тыдня магчыма не зусім прыемная размова з начальствам, але затое зможаце дабіцца прымальных для сябе матэрыяльных умоў. У пятніцу будзьце больш уважлівыя і думайце, перш чым дзейнічаць.

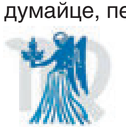

ДЗЕВА. На гэтым тыдні вас можа чакаць важная размова з начальствам, без якой немагчыма далейшае развіццё кар'еры. Баяцца яе не варта, але падрыхтавацца трэба. Больш размаўляйце з прафесіяналамі. Магчымы перспектыўныя знаёмствы, якія вельмі дапамогуць у будучыні. Для новага вітка духоўнага развіцця бязлітасна адмоўцеся ад бясконцага серыяла аднастайных памылак. У аўторак пажадана не дазваляць уцягнуць сябе ў канфліктную сітуацыю. У суботу будуць удалыя паездкі.

НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

ШАЛІ. Не ўсё жаданае рэалізуецца, але не варта ўпадаць ад гэтага ў адчай. Дэпрэсія не памагаты ў справах, туга вам толькі перашкодзіць. Паспрабуйце ўраўнаважыць шалі вашага настрою і эмацыянальнага стану. Інакш рызыкуеце выдаткаваць шмат каштоўнай энергіі марна. Знаходзьце ў любой сітуацыі станоўчыя моманты, радуйцеся таму, што адбываецца вакол, і нават не заўважыце, як жыццё пакажа вам свой светлы бок.

СКАРПІЁН. Тыдзень абяцае быць дастаткова актыўным і напоўненым прыемнымі падзеямі і яркімі ўражаннямі. У вас многае атрымаецца, усё складзецца так, як хочаце. Скарыстаўшыся абставінамі, зможаце шмат чаго дасягнуць. Спатрэбяцца такія якасці, як дыпламатычнасць і жыццялюбства. Перад вамі адкрыюцца новыя гарызонты. Выяўляйце настойлівасць пры абароне сваіх інтарэсаў, асабліва ў сераду. На працы ўсё ідзе як мага лепш. Так што можаце збірацца ў адпачынак з лёгкім сэрцам.

СТРАЛЕЦ. Ваша самакрытычнасць і патрабавальнасць да сябе і навакольных дазволіць шмат чаго дасягнуць на працы, але пагражае сапсаваць адносіны з калегамі і блізкімі. У першай палове тыдня будзьце абачлівыя ў кантактах, не шакуйце блізкіх сваёй прамалінейнасцю і залішняй рэзкасцю. У чацвер могуць з'явіцца перспектывы, звязаныя з асабістым развіццём і павышэннем зарплаты.

КАЗЯРОГ. Добры тыдзень для рэалізацыі самых неверагодных планаў і ідэй. Аднак не варта гучна абвяшчаць вашы сапраўдныя намеры. У сераду не марнуйце час на пустыя размовы, інакш можаце не паспець разабрацца з назапашанымі справамі. У чацвер ва ўзаемаадносінах з калегамі па працы можа паўстаць некаторае напружанне. У выхадныя арганізуйце пікнік з сябрамі.

ВАДАЛІЎ. Тыдзень пройдзе ў рабоце і клопатах. Надыходзіць час, спрыяльны для падвядзення некаторых вынікаў, падліку і аналізу сваіх памылак. У выхадныя варта сур'ёзна заняцца ўладкаваннем свайго жылля, прыбярыце ўсё лішняе і непатрэбнае. Вам неабходна адчуванне навізны і арыгінальнасці. У канцы тыдня ўсю ўвагу давядзецца аддаць сямейным справам.

РЫБЫ. Паспрабуйце быць як мага больш канкрэтнымі ў сваіх марах і жаданнях. Тады яны маюць рэальны шанц спраўдзіцца. Будзьце маральна гатовыя да магчымых змен, прычым кардынальных. Нязхай яны вас не палохаюць. Смела прыступайце да выканання самых складаных задач, не сумнявайцеся — поспех прыйдзе. Аўторак добры для пачатку новых праектаў. А пятніца зусім не падыходзіць для спрэчак. Нядзеля ж рызыкуе стаць днём, калі знікаюць ілюзіі.

Чацвер, 14 чэрвеня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 Зона Х. (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След». (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чорная кроў». (16+).
13.10 Дзіцячы доктар.
13.40 Дзень у вялікім горадзе.
14.40, 15.25 Серыял «Ярмолавы». (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 «Справа жыцця. Адраджэнне». Дак. фільм.
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.50 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 19.45 Тэлебарометр.
9.05, 19.50 Серыял «Сляпая». (16+).
10.20, 17.40 «Што робіць твая жонка?» Серыял. (16+).
12.25 «Паненка-сялянка». (16+).
13.30 «На нажах». (16+).
14.30 «Сям'я 3D». Скетчкам. (12+).
15.10, 23.25 «Анжаліка». Сіткам. (16+).
16.15, 0.25 Нічога сабе ньюз. (12+).
16.20, 0.30 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 Сыграй мяне, калі зможаш. (12+).
20.45 «Вяселле ўсляпую». (16+).
22.15 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
22.20 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабранадак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Мяса ў цэсце.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 18.40 «Доктар Жывага». Маст. фільм, заключная серыя (16+).
9.15, 18.15 «Тайны савецкага кіно». «Адзінокім даецца інтэрнат» (12+).
9.45 «Музеі Беларусі».
10.15 «Валерый Чкалаў». Маст. фільм (12+).
12.45 «Хата на хату».
13.35 Фальклорная група «Купалінка». Юбілейны канцэрт.
14.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» Браслаўскі раён. Частка 1-я (6+).
14.55, 22.20 «Хроніка Перамогі». «Рубяжы. Ленінградская абаронная аперацыя» (12+).
15.20, 21.05 «Сакрэтны фарватар». Маст. фільм (12+).
16.35 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
17.00 «Паветраны рамізнік». Маст. фільм (12+).
19.30 «Запіскі на палях». Паўлюк Багрым.
20.10 «Беларуская кухня». Боршч з клёцкамі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.45 «Люблю і памятаю». Валерый Рубінчык.

Беларусь 5

7.00 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — ФК «Гомель».
8.55 Гандбол. Кваліфікацыя да ЧС-2019. Мужчыны. Плэй-оф. Матч у адказ. Аўстрыя — Беларусь.
10.30 Слэм-данк.
11.00 Легенды сусветнага спорту.
11.30 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Брэст) — «Дынама» (Мінск).
13.25 Лёгкая атлетыка. Міжнародны турнір. Острава.
15.30 Тэніс. Турнір WTA. Хертагенбош.
17.00 Футбол. Чэмпіянат свету. Прэв'ю.
17.30 Футбол. Чэмпіянат свету. Цырымонія адкрыцця.
17.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Расія — Саудаўская Аравія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.55, 23.50 Спорт-цэнтр.
20.05 Трэніровачны дзень.
20.35 Фактар сілы.
21.05 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Серыял «Пелагія і белы бульдог» (16+).
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 «Гарады-героі. Смаленск» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (6+).
16.55 «Кантрольная закупка» (12+).
17.30, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Маст. фільм «Стацкі саветнік» (16+).
23.40 Серыял «Другі зрок» (16+).
1.40 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00, 0.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.25 «Следакі» (16+).
11.50 Маст. фільм «Немагчымы зялёныя вочы». 3-я і 4-я серыі (16+).
13.50, 20.35 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.55, 1.00 «Турысты». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
22.20 «Глядзець усім!» (16+).
23.45 «Аўтапанарама» (12+).

МІР

6.00, 5.30 Серыял «АСА» (16+).
6.50, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Ціхі Дон». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
14.00, 4.30 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2». (16+).
19.20 Серыял «Джамайка». (12+).
23.00, 0.10 Маст. фільм «Не прыспешвай каханне» (16+).
2.10 Маст. фільм «Астрогу сцеражыся, а торбы не цурайся» (16+).
4.05 «Іншы свет» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 Серыял «Версія». (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Кропкі апоры». (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Скліфасоўскі». (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
8.55 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Дарожны патруль». (16+).
12.05 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Серыял «ППС». (16+).
15.05, 16.25 Серыял «Ляснік». (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
21.20 Серыял «Млынар». (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Сведкі». (16+).

8 канал

7.00, 15.50, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.05 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Дзеці Арбата» (12+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.05 «Здароўе».
11.00 Камедыя «Укол парасонам» (16+).
12.40 Меладрама «Прыгонная актрыса» (12+).
14.20 Камедыя «Тытунёвы капітан» (12+).
15.55 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.00 «Мультпарад» (0+).
16.10 Серыял «Закінутыя на востраве» (12+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Серыял «Анёлы» (16+).
18.30 Серыял «Затрымка ў развіцці» (16+).
19.25 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах», (0+).
21.15 Драма «Камера 211» (16+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.00 М/ф «Скубі Ду». (6+)
7.50, 4.20 М/ф «Тры каты». (0+)
8.10, 4.35 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.40, 4.55 М/ф «Наватар». (6+)
9.00, 3.40 «Ералаш» (6+).
9.20 Серыял «Ад нянявіцы да кахання» (16+).
10.25 Камедыя «Паспець за 30 хвілін». (16+).
12.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
17.50, 23.20 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Атэль «Элеон»-2 (16+).
21.10 Камедыя «Вялікі куш». (12+).
0.00 Серыял «Вечны водпуск». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Мішэль Морган.
7.05 «Пешшу...» Масква памежшчыцкая.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 22.20 «Следчы Ціханаў». Серыял.
9.00 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
9.40, 19.45 Галоўная роля.
10.15, 17.30 «Назіральнік».
11.10, 0.30 ХХ стагоддзе. «Гэта вы можаце. Аукцыён». 1989 год.
12.10 «12 крэслаў». Маст. фільм. 1-я серыя.
13.35 «Ягенія Ханаева. Пад гукі нестарэючага вальса». Дак. фільм.
14.15, 20.45 «У вечным пошуку Атлантыды». Дак. фільм.
15.10 Культурная спадчына. «Вагнер. Сакрэтныя матэрыялы». Дак. фільм.
16.05 Мая любоў — Расія! «Лён, які корміць, апранае, лечыць».
16.35 Да 60-годдзя акцёра. «Сяргей Макавецкі. У гульні!» Дак. фільм.
18.25 «Дантэ Аліг'еры». Дак. фільм.
18.35 «Футбол нашага дзяцінства». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малышы!»
21.40 «Энігма. Барыс Эйфман».
23.35 Культурная спадчына. «Бетховен. Сакрэтныя матэрыялы». Дак. фільм.
1.25 «Кіно нашага дзяцінства». Дак. фільм.
2.20 «Уладары кольца. Гісторыя стварэння сінхрафазатрона». Дак. фільм.
2.45 «Абулькасім Фірдаўсі». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Чорнае мора маё». 2007 год (16+).
6.45 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Усерасійскі рэферэндум аб даверы Б. М. Ельцыну». 1993 год. (16+).
7.40 «Зямля — Паветра». Гурт «Ночные снайперы». 2002 год. (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час». (12+).
9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 17.40, 19.10, 21.40, 23.00, 3.40, 5.00 Музычная настальгія. (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
12.00 «Сняем, сябры!» з Тацццянай Візбар. 2007 год. (12+).
12.55 Тэлеспектакль «Шалёныя грошы». 1968 год. (12+).
17.20 «Час пік» з Уладзіславам Лісцьевым. 1994 год. (12+).
18.00 «Яловая субмарына». «АукцЫон. Як чуецца, так і пішацца». 2006 год. (16+).
19.25 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1986 год. (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Аквариум». 2005 год. (18+).
1.10 Маст. фільм «Гісторыя аднаго ўдару па карку». (12+).
1.50 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з Міхаілам Задорнавым». 1992 год. (12+).
5.15 «Вячэрняя мелодыі». 1984 год. (12+).

EuroSport 1

4.00, 6.45, 9.35, 18.30, 20.00, 23.00 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана».
5.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
8.00 Тэніс. «Ралан Гарос». Жанчыны. Фінал.
11.00, 12.30 Алімпійскія гульні. «Зямля легенд».
11.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
12.00 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
13.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
13.10 Watts.
13.15 Веласпорт. «Тур Славеніі».
16.00, 2.30 Веласпорт. «Рутдэю-Сюд».
17.30 Аўтагонкі. Формула Е.
19.45, 22.15 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана» — экстра.
1.15 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
1.25 Тэніс. Турнір WTA.

Кінакамедыя

1.00 Прыдуркі. (16+).
2.40 Як стаць зоркай. (16+).
5.20 Давай, да пабачэння! (16+).
7.00 Мілашка. (18+).
8.35 Забойны агенчык. (16+).
10.25 Выдатніца лёгкіх паводзін. (16+).
12.05 Гэты няёмкі момант. (16+).
14.05 Бамбіза Салмон. (16+).
16.00 Аферысты Дзік і Джэйн. (12+).
17.40 Супер Брыс. (12+).
19.30 Татулі без шкодных звычак. (16+).
21.25 Уік-энд у Парыжы. (16+).
23.05 Агент пад прыкрыццём. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.35 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 4.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.45 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
21.45 «Савецкія мафіі» (16+).
22.35 «Вяселле і развод» (16+).
23.25 «Грань». Серыял (16+).
0.15 «Код да Вінчы». Трылер (12+).
5.35 «Лінія абароны» (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Буйная рыба (12+).
8.35 Сем гадоў у Тыбеце (16+).
11.10 Там, дзе сэрца (16+).
13.30 Муза (16+).
15.25 Двое ў сусвеце (16+).
20.10 Параноpман, або Як прыручыць зомбі (6+).
22.05 Таксі-4 (12+).
23.50 Народ супраць Лары Флінта (18+).
2.15 Паляўнічыя на прывідаў (12+).
4.05 Ілюзія падману (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Займемся любоўю (16+).
8.05 Вій (12+).
10.35 Скарб (6+).
12.30 Старое добрае кіно. Волга-Волга (0+).
14.35 Агні вялікай вёскі (12+).
16.20, 4.20 Найлепшае лета нашага жыцця (16+).
18.30 М + Ж (16+).
20.20 Мой тата — Барышнікаў (12+).
22.10 Жыць (16+).
0.35 Мантана (16+).
2.25 Дом Сонца (16+).

National Geographic

6.00 Супербудаванні. (12+).
6.45 Зона будаўніцтва. (12+).
7.15 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 12.30, 16.25, 20.25, 2.45 Аўта-SOS. (12+).
9.15, 14.05 Дзікі тунец. (12+).
11.40 Інжынерныя ідэі. (12+).
13.15, 23.30 Геній: Пікаса. (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.20 Ледзяная дарога. (12+).
18.50, 2.00 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала. (16+).
19.35, 0.25 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
22.45 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00 Як гэта зроблена? (12+).
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
11.00, 18.00 Інжынерыя немагчымага (12+).
12.00 Зорнае выжыванне (16+).
13.00 Вулічная навука (16+).
14.00 Узрываючы гісторыю (12+).
17.00, 7.10 Разбуральнікі легенд (16+).
19.00 Бітва за нерухомасць (12+).
20.00, 5.30 Залатая ліхаманка (16+).
1.00 Амерыканскі чопер (12+).
2.00 Што магло пайсці не так? (16+).
2.55 Голыя і напалоханыя (16+).

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 45

Падведзены вынікі шостага Кубка свету ФІДЭ (Міжнароднай шахматнай федэрацыі) па складанні кампазіцый. Сярод тых, чые задачы адзначаны, ёсць і беларускія аўтары. Напрыклад, задача міжнароднага майстра Віктара Волчака (г. Ліда) атрымала чацвёрты пахвальны водгук.

Белыя: Kph7, Фh1, Ce8, Kd2, Kg7, пп. a2, b5, c2, e2, e3 (10).

Чорныя: Kpd6, Фa8, Cb8, Kh8, пп. a3, a4, b7, e7, f7, g6 (10).

Мат у 4 хады.

Вось яе рашэнне: 1.Фd1! ~ 2.Kc4+ Kpc5 3.Фd4+ Kpb4 4.c3x, 2...Фc7 3.Фd7+ Kpb8 4.Фd8x; 1... e5 2.Ke4+ Kpe7 3.Kpg8! ~ 4.Фd7x (3...Cd6 4.Ф:d6x), 2...Kpc7 3.Фd6+ Kpc8 4.Фd7x; 1...Kpe5 2.Kf3+ Kpf6 3.Фd4+ e5 4.Фd8x (3...Ce5 4.Ф:e5x); 1...Kpc5 2.Kb3+ Kpb6 3.Фd8+ Kpa7 4.Фa5x (3...Cc7 4.Фd4x); 1...Kpc7 2.Kc4! Ca7 3.Фd7+ Kpb8 4.Фd8x

Для самастойнага рашэння прапануем менш складаную задачу ***(гл. дыяграму)***. Яе склаў Уладзімір Лебедзеў, інжынер і шахматны трэнер з Пінска. Нарадзіўся Уладзімір Іванавіч у 1947 годзе ў Мастах. Аўтар больш як 100 задач.

Белыя: Kpg5, Фa1, Cb6, пп. a4, a5, c2, c6, e6, f4 (9).

Чорныя: Kpd5, пп. d6, e7 (3).

Мат у 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі (вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск, «Звязда») або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

У выпуску № 43 ад 11 мая мы нагадалі чытачам біяграфію вядомага гросмайстра Барыса Гельфанда і прывялі адну з яго пераможных партый. А вось іншая перамога беларуска-ізраільскага шахматыста.

Аляксандр Разанцаў — Барыс Гельфанд (Пальма-дэ-Мальёрка, 2017). 1.d4 Kf6 2.c4 e6 3.g3 Cb4+ 4.Kd2 0-0 5.Cg2 d5 6.Kf3 b6 7.0-0 Cb7 8.a3 Ce7 9.cd ed 10.b4 a5 11.b5 c6 12.bc K:c6 13.Cb2 a4 14.Фb1 b5 15.Ke5 Фb6 16.K:c6 C:c6 17.Cc3 Лfc8 18.e3 Cd7 19.Cb4 C:b4 20.Ф:b4 Лc7 21.Kf3 Лac8 22.Ke5 Cf5 23.Лa2 Ke4 24.Лb2 Kc3 25.Лa1 f6 26.Kf3 Kpf7 27.Лd2 Лc4 28.Фb2 Ke4 29.Лe2 b4 30.Kh4 Cg4 31.h3 C:e2 32.Ф:e2 g6 33.ab Ф:b4 34.Фg4 Фb7 35.C:e4 de 36.Kpg2 Лc2 37.d5 Л:f2+ 38.Kpg1 f5 39.Фd1 Лcc2 40.Фd4 Фb2, 0:1.

* * *

На мемарыяле Дабкуса ў Гродне ў хуткіх шахматах (39 удзельнікаў) прызавую тройку склалі Андрэй Альховік, Сяргей Жук і Уладзіслаў Каташук, а ў бліцы (29 удзельнікаў) прызёрамі сталі тры Андрэі: Малюш, Галян і Альховік. Вольга Бадэлька выйграла турнір па хуткіх шахматах у Магілёве (45 удзельнікаў), а на майстарскім мужчынскім турніры ў Львове заняла другое месца. Юны Міхаіл Спіжарны выйграў «дарослы» бліцтурнір у латвійскім Даўгаўпілсе.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Фа1. Першымі правільна адказалі Аляксандр Сямерыч, Ігар Ананіч, Васіль Жуковіч, Уладзімір Ізотаў, Віктар Жук, Сяргей Цяльпук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 15 чэрвеня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 Зона X. (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След». (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Чорная кроў». (16+).
13.10 Дзіцячы доктар.
13.40 Дзень у вялікім горадзе.
14.40, 15.25, 17.05 Серыял «Ярмолавы». (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
21.50 Меладрама «Калі вяртаецца мінулае». 1—4-я серыі. (16+).
1.35 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 19.45 Тэлебарометр.
9.05, 19.50 Серыял «Сляпая». (16+).
10.20, 17.40 «Што робіць твая жонка?» Серыял. (16+).
12.25 «Паненка-сялянка». (16+).
13.30, 21.00 «Чалавек-невідзімка». (16+).
14.35 «Сям'я 3D». Скетчкам. (12+).
15.05 «Анжаліка». Сіткам. (16+).
16.15, 0.15 Нічога сабе ньюз. (12+).
16.20, 0.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 Сыграй мяне, калі зможаш. (12+).
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў. 16 сезон». (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Карась запечаны.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.15 Гэты дзень.
8.25, 18.10 «Кветкі правінцыі». Маст. фільм (12+).
9.45, 17.45 «Тайны савецкага кіно». «Вялікі перапынак» (12+).
10.15 «Музеі Беларусі».
10.35 «Чакай мяне». Драма (12+).
12.20 «Сіла веры».
12.45 «Хата на хату».
14.30, 22.20 «Хроніка Перамогі». «Рубяжы. Калінінская абарончая аперацыя» (12+).
14.55, 21.05 «Сакрэтны фарватар». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
16.05 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
16.30 «Васіліса Прыгожая». Фільм — дзецям (6+).
19.30 «Камертон». Галоўны дырыжор Дзяржаўнага камернага аркестра Рэспублікі Беларусь Яўген Бушкоў.
20.10 «Беларуская кухня». Груца па-радзюкоўску.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.45 «Час кіно».
22.55 «Жанна Д'Арк». Драма (16+).

Беларусь 5

7.15 Футбол. Чэмпіянат свету. Прэв'ю.
7.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Цырымонія адкрыцця.

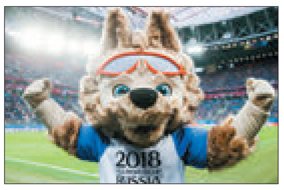

8.15 Футбол. Чэмпіянат свету. Расія — Саудаўская Аравія.
10.20 Легенды сусветнага спорту.
10.50, 16.55, 17.40, 20.40 Спорт-мікс.
11.00 Трэніровачны дзень.
11.30 Гульні «навырост».
12.00 Тэніс. Турнір WTA. Хертагенбош.
14.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Егіпет — Уругвай. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.05 Піт-стоп.
17.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Марока — Іран. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.55 Спорт-цэнтр.
20.10 Фактар сілы.
20.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Партугалія — Іспанія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.50 Футбол. Дзённік чэмпіянату свету.
23.25 Баскетбол. Кубак С. Халіпскага. U-17.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Серыял «Пелагія і белы бульдог» (16+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 «Гарады-героі. Кіеў» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (6+).
16.55 «Кантрольная закупка» (12+).
17.30, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 Час.
21.10 Драма «Сабібор» (16+).
23.20 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Летняя серыя гульняў. Фінал (12+).
0.50 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.20 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.25 «Аўтапанарама» (12+).
11.50 «Следакі» (16+).
12.40 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
13.50 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Скардзіцца дазваляецца».
17.10 «Далёкія сваякі» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.55, 21.45 Дакументальны спецпраект (16+).
19.30 «24 гадзіны».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Меладрама «Выпадковы муж» (12+).
23.05 «Кранутыя». Серыял (16+).

МІР

6.10, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Джамайка». (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Маст. фільм «Бамжыха» (16+).
19.20 Маст. фільм «Бамжыха-2» (16+).
21.15 Маст. фільм «Не прыспешвай каханне» (16+).
23.20 Маст. фільм «Той самы Мюнхгаўзен» (0+).
1.55 «Трымайся, шоубіз!» (16+).
2.25 «Дастукацца да зоркі» (12+).
3.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
3.30 Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (12+).
5.20 М/ф (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 Серыял «Версія». (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Кропкі апоры». (16+).
0.15 1/4 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ. Першая гульня. (16+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
8.55 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.45, 23.05 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Дарожны патруль». (16+).
12.05 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Серыял «ППС». (16+).
15.05, 16.25 Серыял «Ляснік». (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
23.35 «Брэйн-рынг». (12+).

8 канал

7.00, 15.50, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.05 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.05 Серыял «Дзеці Арбата» (12+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.05 «Здароўе».
10.45 Камедыя «Уцекачы» (12+).
12.20 Драма «Вяртанне» (16+).
14.05 Камедыя «Каханне і галубы» (16+).
15.55 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.00 «Мультпарад» (0+).
16.10 Серыял «Закінутыя на востраве» (12+).
16.30 Дакументальны экран.
17.20 Серыял «Анёлы» (16+).
18.50 Серыял «Затрымка ў развіцці» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Камедыя «Парыж, я люблю цябе» (18+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20. 4.10 М/ф «Скубі Ду». (6+)
7.50, 4.30 М/ф «Дуда І дада». (0+)
8.10, 4.50 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
9.00, 3.40 «Ералаш» (6+).
9.20 Серыял «Ад нянавісці да кахання» (16+).
10.25 Камедыя «Вялікі куш». (12+).
12.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
17.50 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Атэль «Элеон»-2 (16+).
21.10 Баявік «Вялікі ўраўняльнік». (16+).
23.50 Жахі «Прывід». (16+).
1.30 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Зіновій Гердт.
7.05 «Пешшу...» Масква Савы Марозава.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10, 22.20 «Следчы Ціханаў». Серыял.
9.00 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
9.40 Галоўная роля.
10.15 «Ігар Ільінскі. Жыццё артыста». Дак. фільм.
11.05 XX стагоддзе. «Музыка тэлеэкрана». 1982 год.
12.05 «12 крэслаў». Маст. фільм. 2-я серыя.
13.25 «Энігма». Барыс Эйфман.
14.05 «У вечным пошуку Атлантыды». Дак. фільм.
15.10 Культурная спадчына. «Бетховен. Сакрэтныя матэрыялы». Дак. фільм.
16.05 «Лісты з правінцыі». Пяцігорск.
16.35 «Царская ложа».
17.15 «Больш, чым каханне». Васіль Меркур'еў і Ірына Меерхольд.
17.55 «Позняе дзіця». Маст. фільм.
19.00 Смеханастальгія.
19.45 «Шукальнікі». «Бярмудскі трохвугольнік Белага мора».
20.30 Ступені цывілізацыі. «Тайна грабніцы Чынгісхана». Дак. фільм.
21.25 «Лінія жыцця». Ірына Антонава.
23.35 «Кінескоп». XXIX Адкрыты расійскі кінафестываль «Кінатаўр».
0.15 Асобы погляд. «За пагоркамі». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год. (12+).
6.55 Тэлеспектакль «Шалёныя грошы». 1968 год. (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час». (12+).
9.40, 11.00, 11.40, 13.10, 15.40, 17.00, 19.10, 20.40, 21.40, 23.00, 3.40, 5.00 Музычная настальгія. (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
11.20 «Час пік» з Уладзіславам Лісцьевым. 1994 год. (12+).
12.00 «Яловая субмарына». «АукцЫон. Як чуецца, так і пішацца». 2006 год. (16+).
13.25 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1986 год. (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958. 2-я частка. 2010 год. (12+).
19.40 Маст. фільм «Ніхто не заменіць цябе». (16+).
22.00 «Колба часу». (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Чорнае мора маё». 2007 год. (16+).
0.45 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Усерасійскі рэферэндум аб даверы Б. М. Ельцыну». 1993 год. (16+).
1.40 «Зямля—Паветра». Гурт «Ночные снайперы». 2002 год. (16+).

EuroSport 1

3.30 Футбол. «ФІФА».
4.00, 6.30, 9.35, 12.35 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана».
5.30, 8.00, 11.00, 16.00, 22.00, 0.15 Веласпорт. «Рут-дэю-Сюд».
9.00, 12.00 Матагонкі. All Access.
13.35, 2.30 Веласпорт. «Тур Славеніі».
17.30, 20.00, 23.00, 1.15 Тэніс. WTA.

Кінакамедыя

1.00 Нерэальнае каханне. (16+).
2.35 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
3.15 М + Ж. (16+).
4.50 Новыя прыгоды Аладзіна. (6+).
6.50 Вячэра з прыдуркам. (12+).
8.20 Супер Брыс. (12+).
10.05 Усё або нічога. (16+).
12.15 Агент пад прыкрыццём. (12+).
14.00 Татулі без шкодных звычак. (16+).
16.00 Уік-энд у Парыжы. (16+).
17.45 Бандыткі. (16+).
19.30 Галівудскія копы. (12+).
21.40 Нацыянальная бяспека. (12+).
23.20 Гэты няёмкі момант. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.20 «Доктар І...» (16+).
8.50 «Асколкі». Серыял (16+).
10.20, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 16.55 «Варажбітка» (12+).
13.00 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.30, 5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.05 «Мой герой» (12+).
18.40, 0.20 «Крывавы спорт». Дак. фільм (16+).
20.15 «Іншая жанчына». Камедыя (16+).
22.15 «Сайлент Хіл». Жахі (18+).
1.40 «90-я» (16+).
2.25 «Савецкія мафіі» (16+).
3.05 «Вяселле і развод» (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Стальныя магноліі (12+).
8.30 Двое ў сусвеце (16+).
10.55 Паранорман, або Як прыручыць зомбі (6+).
12.50 Госця (12+).
15.15 Сем'янін (12+).
20.10 Ідэальныя незнаёмцы (16+).
22.05 Адзінаццаць сяброў Оўшэна (16+).
0.20 Ключ ад усіх дзвярэй (16+).
2.10 Паляўнічыя на прывідаў-2 (12+).
3.55 Ілюзія падману-2 (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Жыць (16+).
8.45 Мой тата — Барышнікаў (12+).
10.35 Мантана (16+).
12.25 Старое добрае кіно. Князёўна Мэры (6+).
14.25 Дом Сонца (16+).
16.20, 4.20 Тэрмін даўнасці. 1—2 серыі (16+).
18.10 Анёлы рэвалюцыі (16+).
20.20 Аднакласнікі.ru: наCLICКай удачу (12+).
22.20 Час пік (16+).
0.30 ПазаКЛАСНАЕ чытанне. Сатысфакцыя (18+).
2.25 Белы маўр, або Інтымныя гісторыі пра маіх суседзяў (18+).

National Geographic

6.00 Астана: горад будучыні. (12+).
6.45 Зона будаўніцтва. (12+).
7.15 Навуковыя недарэчнасці. «(12+).
8.05, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.50, 12.35, 16.30, 20.25, 2.45 Аўта-SOS. (12+).
9.35 Ледзяная дарога. (12+).
10.05, 14.50 Невядомая планета Зямля. (12+).
11.45 Інжынерныя ідэі. (12+).
14.05 Дзікі тунец. (12+).
18.00, 22.00 Баку: скрытыя тайны гарадоў. (12+).
18.50 Зорная размова. (16+).
19.35, 0.25 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
22.45 Геній: Пікаса. (16+).
23.35 Ліхтугі за мяжой. (18+).
1.10, 4.25 Скарбы Тутанхамона. (12+).
2.00 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00 Як гэта зроблена? (12+).
10.00, 16.00, 19.00, 3.50 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
11.00, 18.00 Інжынерыя немагчымага (12+).
12.00 Зорнае выжыванне (16+).
13.00 Турбадуэт (12+).
14.00 Амерыканскі чопер (12+).
17.00, 7.10 Разбуральнікі легенд (16+).
20.00, 5.30 Залатая ліхаманка (16+).
21.00, 0.30 Звышчалавечая навука (16+).
1.00 Тэхаскі метал (12+).
2.00 Што магло пайсці не так? (16+).
2.55 Адам псуе ўсё (16+).
6.20 Хуткія і гучныя (12+).

Субота, 16 чэрвеня

Беларусь 1

6.10 Іх Сусід.
6.40 Меладрама «Акушэрка». 1—2-я серыі. (16+).
8.25 Кулінарная дыпламатыя. (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Зона X. (16+).
9.45 Здароўе. (12+).
10.40 Серыял «Байкі Міцяя». (12+).
11.20 Дача. (12+).
12.10 «50 рэцэптаў першага». (12+).
12.50, 15.45 Меладрама «Калі вяртаецца мінулае». 1—4-я серыі. (16+).
15.15 Краіна.
17.35 Меладрама «Люба. Любоў». 1—4-я серыі. (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Меладрама «Жанчына з лілеямі». (16+).
23.35 Дзень спорту.
23.45 Серыял «Таткі». (16+).

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі». (0+).
7.35 Фільм для дзяцей «Баль казак». (6+).
8.35, 21.55 Тэлебарометр.
8.40 Камень, нажніцы, папера. (16+).
9.25 «На нажах». (16+).
10.35 «Бітва салонаў». (16+).
11.40 Анімацыйны фільм «Тайна Чырвонай планеты». (12+).
13.20 Камедыя «Казкі на ноч». (12+).
15.05 Капейка ў капейку. (12+).
15.45 «Абмен жонкамі». (16+).
17.05 Драма «Рука на мільён». (12+).
19.15 Фільм-катастрофа «Немагчымае». (16+).
21.15 Сыграй мяне, калі зможаш. (12+).
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
22.05 Фантастыка «Тор-2: царства цемры». (12+).

0.00 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 14.15, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 14.30, 20.30 Гэты дзень.
8.20, 11.25 М/ф (0+).
8.50 «Соль зямлі». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
10.00 «Беларуская кухня». Макарона, запечаная з разынкамі.
10.30 «Жывая культура». Традыцыйная тэхналогія ткацтва падвойных дываноў (в. Гудзевічы, Мастоўскі раён).
10.55 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
12.00 «Вялікі перапынак». Камедыя. 1-я і 2-я серыі (12+).
14.35 «Навукаманія» (6+).
15.05 Канцэрт ВІА «Синяя птица».
16.20 «Легенды кіно». Ралан Быкаў (12+).
17.00 «Хлопец з нашага горада». Маст. фільм (12+).
18.25 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Смяротны ўлоў» (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Кахаць па-руску-3». «Губернатар». Меладрама (12+).
22.40 «Паўлінка» Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы.

Беларусь 5

7.05 Футбол. Чэмпіянат свету. Партугалія — Іспанія.
9.00, 23.50 Футбол. Дзённік чэмпіянату свету.
9.30, 0.25 Баскетбол. Кубак С. Халіпскага. U-17.
11.15 Вялікі спорт.
12.00, 14.50 Тэніс. Турнір WTA. Хертагенбош. 1/2 фіналу.
12.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Францыя — Аўстралія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
15.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Аргенціна — Ісландыя. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.55, 20.55 Спорт-цэнтр.
18.10 Фактар сілы.
18.40, 21.40 Спорт-мікс.
18.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Перу — Данія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.10 Трэніровачны дзень.
21.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Харватыя — Нігерыя. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 Маст. фільм «За вітрынай універмага» (12+).
9.10 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды» (0+).
9.30 «Валянціна Церашкова. Я заўсёды гляджу на зоркі» (12+).
10.35 «На наш густ» (12+).
11.20 «Тэорыя змовы» (16+).
12.15 «Ідэальны рамонт» (12+).
13.25 «Апошняе каханне Мікалая Кручкова» (12+).
14.25 Кіно ў колеры. Камедыя «Нябесны ціхаход» (12+).
16.20 «Любоў Казарноўская. «У майго анёла ёсць імя» (12+).
17.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
18.50, 21.10 «Сёння ўвечары» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
22.55 Музычная прэмія «Жара» (12+).

СТБ

6.25 «Студэнты-2» Серыял (16+).
8.05 «Ежа багоў» (16+).
9.00 «Самая карысная праграма» (16+).
9.50 Меладрама «Выпадковы муж» (12+).
11.20 «Мінск і мінчане».
11.50, 22.00 Дакументальны спецпраект (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.45, 0.25 Маст. фільм «Пірад планет» (12+).

15.25 «Далёкія сваякі» (16+).
15.40 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
16.45 «Вялікі горад».
17.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.40 «Пад прыкрыццём». Серыял (16+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Камедыя «Прышэльцы-3» (16+).

МІР

6.00 «Як у рэстаране» (12+).
6.30, 5.45 М/ф (0+).
7.30 «Саюзнікі» (12+).
8.00 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
8.30 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.00 «Культ/Турызм» (16+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Гульня ў кіно» (12+).
11.10 Маст. фільм «Жорсткі раманс» (12+).
13.50 Маст. фільм «Мікіта» (16+).
16.15, 19.15 Серыял «Справа гастранома № 1». (16+).
0.15 Маст. фільм «Бамжыха» (16+).
2.05 Маст. фільм «Бамжыха-2» (16+).
4.00 Маст. фільм «Дзяўчына з характарам» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.25 Серыял «Кранутая». (16+).
10.40 «Па сакрэце ўсяму свету». (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Жывыя гісторыі». (12+).
12.10 «Пяцёра на аднаго». (12+).
13.00 «Наша справа». (16+).
13.15 «Пакой смеху». (16+).
14.10 «Ізмайлаўскі парк». Вялікі гумарыстычны канцэрт. (16+).
16.30 Маст. фільм «Гарадская рапсодыя». (12+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.

20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 Маст. фільм «Перакаты лёсу». (12+).

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by».
8.55 «Урачэбныя тайны плюс». (12+).
9.25 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
10.25 Галоўная дарога. (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая». (12+).
12.05 Кватэрнае пытанне. (0+).
13.15 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.10 Маст. фільм «Гаспадар». (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.15 «Сакрэт на мільён». Саці Казанава. (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Дзіцячая «Новая хваля — 2018». (0+).
21.45 Маст. фільм «Барсы». (16+).

8 канал

9.00, 19.10, 21.10, 23.55 «На двор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка».
9.15 Для дзяцей «Адказвайка».
9.20 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.30 Серыял «Англійскае забойства» (12+).
11.10 Баявік «Хуткасць».
13.00 Баявік «Хуткасць-2».
15.00 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Пакемон. Гіраціна і Нябесны воін».
16.45 «Здароўе».
17.30 Драма «Апошняя ахвяра» (12+).
19.15 Драма «Аварыя» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.15 Мюзікл «Сумятня» (12+).

Замор'е

У Кітаі дазволяць разводзіцца па тэлефоне

Інстытут шлюбу ў розных краінах працягвае пераживаць змены.

Жыхарам правінцыі Гуандун, якая ўключае такія буйныя гарады, як Гуанчжоу і Шэньчжэнь афіцыйна дазволілі падаваць на развод праз папулярную ў краіне мабільную праграму. У далейшым плануецца, што развесціся праз яе можна будзе на ўсёй тэрыторыі Паднябеснай. Для гэтага ўсяго толькі трэба адправіць паведамленне ў праграме ў тэлефоне і ўвесці ўсе даныя мужа і жонкі, якія хочуць раз'ехацца. А далей пары застанецца толькі пачакаць, пакуль іх выклічуць на суд, каб падзяліць сумесную маёмасць.

114-гадовы доўгажыхар кіне курыць

Жыхар сталіцы ПАР Кейптаўна Фрэдзі Блом расказаў аб жаданні кінуць курыць, паведамляе BBC News.

Мужчына прыняў такое рашэнне... на 115-м годзе жыцця. Ён прызнаецца, што даўно пазбавіўся ад цягі да алкаголю, але пра адмову ад тытуню задумаўся толькі цяпер. Усё жыццё ён займаўся фермерствам і работай у будаўніцтве. Блом не купляе цыгарэты, а вырабляе іх самастойна з уласнага тытуню. Ён прызнаецца, што яго звычка занадта моцная, каб кінуць яе імгненна. Ён прызнаецца, што не валодае нейкім асаблівым сакрэтам даўгалецця, і перакананы, што да гэтага часу жывы з-за волі найвышэйшых сіл. Пры гэтым Блом, нягледзячы на сталы ўзрост, выглядае здаровым і здольны рухацца самастойна. Фрэдзі Блома называюць самым старым жыхаром Паўднёвай Афрыкі. Адно з найбуйнейшых паўднёваафрыканскіх выданняў The Times сцвярджае, што Блом можа прэтэндаваць на сусветны рэкорд у якасці доўгажыхара.

Брытанскія звяры пахудзеюць на хуткасць

У Вялікабрытаніі хутка адбудзецца чарговы конкурс Pet Fit Club, падчас якога розныя жывёлы спаборнічаюць у пахудзенні.

Арганізатарам праекта з'яўляецца адна з найбуйнейшых ветэрынарных дабрачынных арганізацый Вялікабрытаніі — PDSA, сёлета конкурс пройдзе 13-ы раз. У ім прымуць удзел сем сабак розных парод, пяць катоў і адзін пацук. Агульная вага, якую ім трэба будзе скінуць, складае 75 кілаграмаў. Вядома, што ўсе жывёлы будуць знаходзіцца на вельмі жорсткай дыеце і праходзіць рэгулярныя трэніроўкі. Акрамя агульных заняткаў, спецыяльна для кожнага ўдзельніка будзе распрацавана асабістая праграма харчавання і дапушчальных нагрузак. Перад пачаткам працэсу пахудзення ветэрынары правядуць поўнае абследаванне ўдзельнікаў для прадухілення гібелі жывёл.

Іван КУПАРВАС.

ВТБ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
7.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
8.00 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
9.00, 3.30 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.25, 3.50 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
9.50 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.20 «Ералаш» (6+).
10.50 Анімацыйны фільм «Хортан». (0+).
12.30 «Вакол свету падчас дэкрэту» (12+).
13.10 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
15.20 Баявік «Вялікі ўраўняльнік». (16+).
18.00 Камедыя «Брыльянтавы паліцэйскі». (12+).
19.50 «Уральскія пельмені». (16+).
22.00 Жахі «Я ведаю, што вы зрабілі мінулым летам». (16+).
0.00 Жахі «Я ўсё яшчэ ведаю, што вы зрабілі мінулым летам». (16+).
1.50 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Позняе дзіця». Маст. фільм.
8.10 «Прыгоды пінгвінянці Лало». М/ф.
9.30 «Звычайны канцэрт».
10.00 «Варатар». Маст. фільм.
11.15 «Футбол нашага дзяцінства». Дак. фільм.
12.05 Краіна птушак. «Салаўіны рай». Дак. фільм.

12.45 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
13.15 «Пятае вымярэнне».
13.40 «Прыгажосць — гэта злачынства». Патрыцыя Капачынская і Тэадор Курэнтзіс на фестывалі ў Брэмене.
14.45 «Шукайце жанчыну». Маст. фільм.
17.15 «Планета Акіян. Святлана Сіўкова».
17.30 «Шукальнікі». «Легенда пра Старасціна».
18.20 «Гісторыя моды». Дак. серыял.
19.15 «Зніклая імперыя». Маст. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 Канцэрт Хасэ Карэраса і Венскага сімфанічнага аркестра ў Шонбрунскім палацы.
22.55 «Бэн Гур». Маст. фільм.
2.20 «Вялікі падземны баль». «Ноч на Лысай гары». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Яловая субмарына». «АукцЫон. Як чуецца, так і пішацца». 2006 год. (16+).
7.10, 9.40, 11.00, 13.05, 14.40, 15.40, 17.00, 3.40, 5.00, 5.40 Музычная настальгія. (12+).
7.25 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1986 год. (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час». (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958. 2-я частка. 2010 год. (12+).
13.40 Маст. фільм «Ніхто не заменіць цябе». (16+).
16.00 «Колба часу». (16+).
18.00 Маст. фільм «Дзяўчына з характарам». (12+).
19.30 «12 угневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год. (12+).
20.30 «Ранішняя пошта». 1989 год. (12+).

21.00 «Быў час». 2009 год. (16+).
21.55 Маст. фільм «Два гусары». (16+).
0.05 «Сняем, сябры!» з Тацццянай Візбар. 2007 год. (12+).
1.00 Тэлеспектакль «Шалёныя грошы». 1968 год. (12+).
5.20 «Час пік» з Уладзіславам Лісцьевым. 1994 год. (12+).

EuroSport 1

3.30, 9.00 Футбол. «ФІФА».
4.00 Тэніс. WTA.
5.30, 8.00, 11.00, 16.00 Веласпорт. «Рут-дзю-Сюд».
6.30, 10.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 1.00 Аўтагонкі: «24 гадзіны Ле-Мана».
7.30, 9.30 Матагонкі. «All Access».
11.50 Футбол. «Каралеўская сцежка».
13.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
13.45 Аўтагонкі. «Легенды Ле-Мана».
14.00 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана» — 2017.

Кінакамедыя

1.15 Сіроп. (16+).
3.00 Саламяны капялюшык. (12+).
5.05 Уік-энд у Парыжы. (16+).
6.55 Пагоня за трыма зайцамі. (12+).
10.30 Татулі без школьных звычак. (16+).
12.25 М + Ж. (16+).
14.00 Аферысты Дзік і Джэйн. (12+).
15.40 Усё або нічога. (16+).
17.45 Завадатары. (16+).
19.30 Выгляд зверху лепей. (12+).
21.05 Каханне без перасадак. (16+).
23.00 Супер Брыс. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
10.30 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.20, 2.20 «Кіпцюр з Маўрытаніі-2». Серыял (12+).
14.50 «Тайны нашага кіно «Добры дзень, я ваша цётка!» (12+).
15.20 «Добры дзень, я ваша цётка!» Камедыя (6+).
17.15 «Мегамозг». Анімацыйны фільм (0+).
18.50, 5.30 «10 самых» (16+).
19.25 «Вокладка» (16+).
20.00 «Географ глобус прапіў». Драма (16+).
22.20 «Казіно «Раяль». Баявік (16+).
0.50 «Грань». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10 Сем'янін (12+).
8.35 Адзінаццаць сяброў Оўшэна (16+).
10.55 Ідэальныя незнаёмцы (16+).
12.55 Эд з тэлевізара (12+).
15.20 Ілюзія падману (12+).
17.40 Ілюзія падману-2 (16+).
20.10 Целахоўнік (16+).
22.40 Дванаццаць сяброў Оўшэна (16+).
1.05 Шпіён, выйдзі вон! (18+).
3.30 Сем гадоў у Тыбеце (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Аднакласнікі.ru: наCLICKай удачу (12+).
8.20 Час пік (16+).
10.30 Руд і Сэм (12+).
12.30 Старое добрае кіно. Падарожжа пана Кляксы. 1-я серыя (6+).
14.20 Пра што гавораць мужчыны (16+).

16.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
18.20 Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).
20.20 Каханне з акцэнтам (16+).
22.30 Блокбастар (12+).
0.20 Герой нашага часу (12+).
2.20 Знаходка (18+).
4.05 Вій (12+).

National Geographic

6.00, 5.10 Аўта-SOS. (12+).
7.35, 10.00 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25 Цуды інжынерыі. (12+).
11.35, 0.30 Інстынкт выжывання. (16+).
12.20 Золата Юкана. (12+).
13.05 Асушыць акіян. (16+).
14.40, 22.45 Марадона. (16+).
15.25, 18.50, 23.35 Рэкорд. (12+).
16.25, 2.05 Дзікі тунец. (12+).
18.00, 22.00, 1.15, 4.25 Настольная кніга дыктатара. (16+).
19.45 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
20.10 Геній: Пікаса. (16+).
21.05 Геній: Эйнштэйн (16+).
3.40 Непараджальныя канструкцыі. (12+).

Discovery

8.00 Выжыць у цемры (12+).
9.00 Рэальныя дальнабойнікі (12+).
10.00 Тэхаскі метал (12+).
11.00 Вулічная навука (16+).
12.00 Як працуюць машыны (12+).
13.00, 7.10 Адам псуе ўсё (16+).
14.00, 17.30 Маланкавыя катастрофы (16+).
18.00, 21.00, 22.30 Бітва за нерухомасць (12+).
23.00, 1.00 Прапажы на продаж (16+).
2.00, 4.15 Як гэта ўстроена? (12+).
4.40 Мегаперавозкі (12+).

■ Ну і ну!

АЎТААМАТАРА ПАХАВАЛІ Ў МАШЫНЕ

У адной з вёсак Кітая, што недалёка ад горада Баадзін правінцыі Хэбэй, мясцовы жыхар перад смерцю ўзяў абяцанне са сваякоў выканаць яго апошняе жаданне: ён загадаў адшукаць яго стары аўтамабіль Hyundai Sonata і пахаваць яго ў ім замест труны.

У адпаведнасці з завяшчаннем родныя змаглі знайсці аўтамабіль і выкупілі яго прыкладна за 1650 долараў. Як адзначае The Daily Mail, для сваякоў памерлага гэты незвычайны рытуал пахавання аказаўся вельмі выгадным. У сярэднім кошт пахавання ў такіх буйных гарадах, як Баадзін, насельніцтва якога набліжаецца да 12 млн чалавек, складае каля 12 тысяч долараў. На відэазапісе незвычайнага пахавання ў інтэрнэце відаць, як экскаватар падымае серабрысты седан у паветра і затым павольна апускае ў вялікую выкапаную магілу. Сцены яе былі ўмацаваны бетонам, таму атрымаўся нават склеп. На відэа не відаць, ці была ўсталяваная зверху такая ж бетонная пліта, што і па баках. Калі так, то ў далёкай будучыні нашчадкі пахаванага змогуць знайсці ў гэтай капсуле часу «аўтарарытэт», дарэчы, разам з рэгістрацыйным знакам.

Нягледзячы на тое што кітайскія магілкі літаральна перапоўнены і ўлады спрабуюць пераканаць грамадзян у неабходнасці крэміравання нябожчыкаў, большасць усё роўна аддае перавагу традыцыйным пахаванням у магілах, што да таго ж сімвалізуе сацыяльнае становішча нябожчыка. А калі ўлічыць, што ў Кітаі сваякі рэгулярна «перапраўляюць» памерлым у замагільны свет грошы, вопратку і любыя іншыя прадметы, у тым ліку аўтамабілі і дамы (усё гэта робіцца з кардону) шляхам спальвання гэтага дабра ў рытуальных печах, то такі пераход у іншы свет у сучасным аўтамабілі стаў для памерлага вельмі «статусным».

У КАНАДЗЕ ЎКРАЛІ... ГОНАЧНЫЯ ВАННЫ

У канадскім горадзе Нанайма здзейснены крадзеж трох гоначных ваннаў напярэдадні першых спаборніцтваў, паведаміў партал CBC.

Брэд Дэвіс, у якога ўкралі два плавальныя сродкі, прызнаўся, што яны абышліся яму ў тысячы долараў і ён вельмі засмучаны стратай. Канадзец трымаў свае ванны на ахоўнай верфі. На мінулым тыдні гоначную ванну ўкралі і ў Курта Хендэрсана. Плавальны сродак сцягнулі з задняга двара канадца, прычым зладзеі не кранулі горны веласіпед, які стаяў там жа. Прадстаўнік Таварыства ванных гоншчыкаў Нанайма Грэг Пікак заявіў, што гэта беспрэцэдэнтны і сумны выпадак, таму што гоншчыкаў вельмі паважаюць у горадзе. Паліцыя адзначыла, што вядзе расследаванне, але папярэдзіла, што плаўсродкі лепш трымаць пад замком.

Гонкі на ваннах праходзяць у Нанайма з 1967 года.

Нядзеля, 17 чэрвеня

Беларусь 1

6.35 Серыял «Байкі Міцяя». (12+).
7.10, 22.10 Меладрама «Акушэрка». (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». (12+).
9.45 Каробка перадач. (12+).
10.25 Народная раніца. (6+).
11.05 Вакол планеты.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага». (12+).
13.15 Меладрама «Жанчына з лілеямі». (16+).
15.15 Твой горад.
15.30 Серыял «Таткі». (16+).
16.45 Меладрама «Спадчынніца». 1—4-я серыі. (12+).
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 Галоўны эфір.

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі». (0+).
7.20 Камедыя «Казкі на ноч». (12+).
9.05, 19.45 Тэлебарометр.
9.10 «Свет навыварат. Непал». (16+).
10.15 «Бітва салонаў». (16+).
11.20 «Спатканне для мамы». (12+).
12.30 М/с «Качыныя гісторыі». (0+).
13.45 «Сям'я 3D». Скетчкам. (12+).
14.20 «Паненка-сялянка». (16+).
15.35 Фантастыка «Тор-2: царства цемры». (12+).
17.35 «Бітва экстрасэнсаў. 16 сезон». (16+).
20.25 «Вяселле ўсляпую». (16+).
22.05 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.10 Драма «Рука на мільён». (12+).
0.15 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).

Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 13.20, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 13.40, 20.30 Гэты дзень.
8.20 М/ф (0+).
8.35 «Радня». Драма (12+).
10.15 «Наперад у мінулае».
10.40 «Нацыянальны хіт-парад».
11.35 «Майстры і куміры». Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь, ансамбль народнай музыкі «Бясёда» Белтэлерадыёкампаніі.
12.25 «Вялікія мастакі». П'ер-Агюст Рэнуар (12+).
13.45 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Смяротны ўлоў» (12+).
15.30 «Жывая культура». Традыцыйная тэхналогія ткацтва падвойных дываноў (в. Гудзевічы, Мастоўскі раён).
16.00 Госці «Славянскага базару». Група «Любэ».
16.50 «Кахаць па-руску-3». «Губернатар». Меладрама (12+).
18.30 «Соль зямлі». Маст. фільм. 1-я серыя (12+)
19.35 «Легенды кіно». Ралан Быкаў (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Радня». Драма (12+).
22.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага артыста СССР, народнага артыста Беларусі Мікалая Яроменкі.
23.10 «Святыні Беларусі».

Беларусь 5

7.00 Футбол. Чэмпіянат свету. Францыя — Аўстралія.
8.50, 22.50 Футбол. Дзённік чэмпіянату свету.
9.20, 23.25 Баскетбол. Кубак С. Халіпскага. U-17.
11.05 Футбол. Чэмпіянат свету. Аргенціна — Ісландыя.
13.00 Тэніс. Турнір WTA. Хертагенбош. Фінал.
14.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Коста-Рыка — Сербія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
16.50 Гульні «навырост».
17.20 Піт-стоп.
17.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Германія — Мексіка. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.55 Вынікі тыдня.
20.40 Спорт-мікс.
20.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Бразілія — Швейцарыя. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 Маст. фільм «Няскончаная аповесць» (12+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Здароўе» (16+).
10.35 «Угадай мелодыю» (12+).
11.15 Да 75-годдзя акцёра. «Алег Відаў. «З табой і без цябе» (12+).
12.15 «Слова гонару» (12+).
13.00 «Чэ Гевара. «Я жывы і прагну крыві» (16+).
14.25 Сольны канцэрт ансамбля «Сябры», прысвечаны 60-годдзю Наваполацка (6+).
16.20 Меладрама «Падзяліся шчасцем сваім» (16+).
20.00 Контуры.
21.05 «Прафесійнае асяроддзе».
21.25 «Клуб Вясёлых і Знаходлівых». Сустрэча выпускнікоў (16+).
23.45 «Што? Дзе? Калі?» Летняя серыя гульняў (12+).

СТБ

6.00 «Студэнты-2». Серыял (16+).
7.40 «Ежа багоў» (16+).
8.35 «Скардзіцца дазваляецца».
8.55, 16.00 «Аўтапанарама» (12+).
9.20 Камедыя «Прышэльцы-3» (16+).
11.15 «Вялікае снеданне» (12+).
11.50, 22.25 Дакументальны спецпраект (16+).
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45, 1.00 Камедыя «Дзе знаходзіцца нофелет?» (12+).
15.10 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.40 «Пад прыкрыццём». Серыял. Заключныя серыі (16+).
19.30 «Тыдзень».
20.35 Трылер «Ілюзіяніст» (12+).
23.55 «Соль ад першай асобы. Аляксандр Разэнбаум» (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10, 7.30 М/ф (0+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.00 «Беларусь сёння» (12+).
9.00 «Здабыткі рэспублік. Васьмідзясятыя» (12+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15, 19.30, 1.00 Серыял «Бегчы». (16+).
18.30, 0.00 «Разам».
3.30 Серыял «Справа гастранома № 1». (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.30 Маст. фільм «Святло ў акне». (12+).
9.00 Маст. фільм «Аддаленыя наступствы». (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр». (16+).
12.15 «Ранішняя пошта». (16+).
13.00 «Наша справа». (16+).
13.15 «Смехапанарама» Яўгена Петрасяна». (16+).
13.45 «Калі ўсе дома». (12+).
14.45 «Смяяцца дазваляецца». (16+).
16.30 Маст. фільм «Прадказанне». (12+).
18.20 «Ліга дзіўных людзей». (12+).
20.00 Весткі тыдня.
21.45 Маст. фільм «Берагі». (12+).
0.50 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Аднойчы...» (16+).
8.55 «Іх норавы». (0+).
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача». (16+).
11.05 «Цуд тэхнікі». (12+).
12.00 «Дачны адказ». (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд». (16+).
14.10 Маст. фільм «Я пакажу табе Маскву». (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі». (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 Ты не паверыш! (16+).
21.05 «Зоркі сышліся». (16+).
22.40 Маст. фільм «Дзень адчаю». (16+).

8 канал

9.00, 16.15, 18.50, 20.40, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка».
9.15 «Мой любімы гадаванец» (0+).
9.45 Сад і агарод.
10.00 Серыял «Бангкок-Хілтан» (16+).
14.40 Прыгоды «Лавіна» (16+).
16.20 Для дзяцей «Адказвайка».
16.25 «Глядзім усёй сям'ёй». Прыгоды «Кніга джунгляў» (12+).
18.00 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
18.55 Камедыя «Сямейка Джонсаў» (16+).
20.35 «Вечарніца».
20.25 Камедыя «Мама будзе страляць» (12+).
22.20 Камедыя «Паласаты рэйс» (12+).

ВТБ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
7.40, 0.00 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
9.00, 3.00 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.25, 3.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
9.50, 3.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.20, 19.30, 22.10 «Уральскія пельмені». (16+).
11.00 «Мужчынская справа» (16+).
11.30 «Галерэя прыгажосці» (12+).
12.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
13.00 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
15.10 Фантастыка «Гадзіла». (12+).
17.40 Анімацыйны фільм «Эпік». (6+).
21.00 «Шоу выхаднога дня» (16+).
23.00 Серыял «Галыгін.ru» (16+).
1.50 «Кіно ў дэталях» (16+).
2.40 «Ералаш» (6+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Шукайце жанчыну». Маст. фільм.
9.00 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
9.30 «Зніклая імперыя». Маст. фільм.
11.15 «Кіно нашага дзяцінства». Дак. фільм.
12.05 «Жыццё ў паветры». Дак. серыял.
12.55 «Эфект матылька». Дак. серыял.
13.25 «Бэн Гур». Маст. фільм.
16.50 «Пешшу...» Масква футбольная.
17.15 Па слядах тайны. «Ёга — шлях самапазнання».
18.00 Да Дня медыцынскага работніка. «Фестываль «Медыцына як мастацтва». Святочны канцэрт».
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Сем старых і адна дзяўчына». Маст. фільм.
21.35 «Спорт, спорт, спорт». Маст. фільм.
22.55 «Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра». Опера «Казанне пра нябачны горад Кіцеж і дзеву Феўронню». Пастаноўка Д. Чарнякова.
2.10 Па слядах тайны. «Ёга — шлях самапазнання».

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958. 2-я частка. 2010 год. (12+).
7.05, 8.40, 9.40, 11.00, 19.10, 21.40, 23.50, 1.05, 3.40, 5.00 Музычная настальгія. (12+).
7.40 Маст. фільм «Ніхто не заменіць цябе». (16+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час». (12+).
10.00 «Колба часу». (16+).
12.00 Маст. фільм «Дзяўчына з характарам». (12+).
13.30 «12 угневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год. (12+).
14.30 «Ранішняя пошта». 1989 год. (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год. (16+).
15.55 Маст. фільм «Два гусары». (16+).
18.05 «Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна» з песеннікам Уладзімірам Вайновічам». 1992 год. (12+).
19.25 «Вакол смеху». «Студэнцтва». 1982 год. (12+).
20.50 М/ф «Казка для Наташы». (6+).
22.00 Фільм-спектакль «Аграбленне апоўначы». 1978 год. (12+).
23.00 «Музычны рынг». «Звукі Му» і «А ВИА». 1989 год. (12+).
0.00 «Яловая субмарына». «АукцЫон. Як чуецца, так і пішацца». 2006 год. (16+).
1.25 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1986 год. (12+).
4.00 «Народжаныя ў СССР». (12+).

EuroSport 1

4.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 22.00, 0.30 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана».
16.15 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана»-экстра.
16.35 Тэніс. WTA.
17.00, 21.20, 2.30 Тэніс. WTA. Фінал.
19.00 Конны спорт. Global Champions Tour.
20.15, 1.30 Веласпорт. «Рутдэзю-Сюд».
23.00 Веласпорт. «Тур Славеніі».
0.00 Ралі. ERC.

Кінакамедыя

0.45 Дзядуля лёгкіх паводзін. (18+).
2.40 Забойны агеньчык. (16+).
4.30 Падкідыш. (0+).
5.40 Вусаты нянь. (6+).
6.50 Рэстаран спадара Сепціма. (12+).
8.30 Манія велічы. (6+).
10.35 Вячэра з прыдуркам. (12+).
12.05 Гэты няёмкі момант. (16+).
14.00 Галівудскія копы. (12+).
16.15 Нацыянальная бяспека. (12+).
17.50 Нерэальнае каханне. (16+).
19.30 Правілы здыму: метад Хітча. (12+).
21.45 Будзь маім хлопцам на пяць хвілін. (16+).
23.25 Уік-энд у Парыжы. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Паненка і кулінар» (12+).
10.35, 1.15 «Рабінзон». Серыял (16+).
14.10 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
15.35 «Закулісныя войны на эстрадзе». Дак. фільм (12+).
16.30 «Чыста маскоўскія забойствы». Серыял (12+).
20.00 «Без падману» (16+).
20.50 «Без твару». Баявік (16+).
23.15 «Асцярожна, махляры!» (16+).
23.45 «Грань». Серыял (16+).
4.30 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
5.10 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10 Паранорман, або Як прыручыць зомбі (6+).
8.10 Дванаццаць сяброў Оўшэна (16+).
10.35 Целаахоўнік (16+).
13.10 Сем гадоў у Тыбеце (16+).
15.50 Паляўнічыя на прывідаў (12+).
18.00 Паляўнічыя на прывідаў-2 (12+).
20.10 Эвалюцыя (12+).
22.10 Трынаццаць сяброў Оўшэна (16+).
0.25 Упрытык (18+).
2.20 Сем'янін (12+).
4.25 Таксі-4 (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Каханне з акцэнтам (16+).
8.25 Блокбастар (12+).
10.15 Практыкаванні ў выдатным (16+).
12.15 Старое добрае кіно. Падарожжа пана Кляксы. 1-я серыя (6+).
14.00 Мужчына з гарантыяй (16+).
15.50 Вій (12+).
18.20 Герой нашага часу (12+).
20.20 Без межаў (12+).
22.20 Марафон (12+).
0.20 Хардкор (18+).
2.20 Мой тата — Барышнікаў (12+).
4.05 Жыць (16+).

National Geographic

6.00 Аўта-SOS. (12+).
7.35, 9.55 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.20, 3.45 Цуды інжынерыі. (12+).
11.25, 0.30 Інстынкт выжывання. (16+).
12.10 Золата Юкана. (12+).
12.55, 2.55 Марадона. (16+).
13.45, 2.00 Рэкорд. (12+).
14.40, 21.10, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
15.30, 23.40 Невядомая планета Зямля. (12+).
18.00, 22.00, 1.15, 4.30 Скарбы Тутанхамона. (12+).
18.45 Другая сусветная вайна: асушэнне акіяна. (12+).
19.30 Асушэнне Алькатраса. (12+).
20.20 Геній: Эйнштэйн (16+).
5.20 Зорная размова. (16+).

Discovery

8.00, 10.30 Зроблена з другаснай сыравіны (12+).
11.00, 2.00 Ратавальнікі-цяжкавагавікі (12+).
12.00 Голыя і напалоханыя (16+).
13.00 Выжыць у цемры (12+).
14.00 Узрываючы гісторыю (12+).
15.00 Турбадуэт (12+).
16.00 Амерыканскі чопер (12+).
17.00, 2.55 Тэхаскі метал (12+).
18.00 Звышчалавечая навука (16+).
20.00, 0.00 Разбуральнікі легенд (16+).
1.00 Адам псуе ўсё (16+).
3.50 Сакрэты падземелля (12+).
4.40 Хуткія і гучныя (12+).
7.10 Вулічная навука (16+).

У праграме магчымы змяненні.
Перадрукоўка праграмы забаронена.

ЛЕТНІ ЗАКУП

СТРАТЭГІЯ ВЯСКОЎЦАЎ:

«Пакуль ёсць магчымасць здаваць малако, будзем трымаць кароў»

ЖЫХАРЫ Канюхоўскага сельсавета, што ў Бераставіцкім раёне, — у ліку актыўных здатчыкаў малака. У дзень яго паступае адсюль на прыёмны пункт амаль тона. У каго па некалькі кароў, здаюць па 600—700 літраў у месяц. Кароўка-карміліца дазваляе значна палепшыць фінансавы стан вяскоўца, па сутнасці, дапамагае свайму гаспадару зарабіць яшчэ адну вясковую зарплату.

Але каб селяніну выйсці на прыбытак, патрэбны дзве важныя ўмовы. Па-першае, танная кармавая база, а, па-другое — магчымасць здаць малако на месцы. У Канюхоўскім сельсавеце гэтыя ўмовы поўнасцю выконваюцца, таму тут і здатчыкаў малака больш. Гэта адзіны сельсавет раёна, дзе колькасць малочнага статка ў насельніцтва дасягае 80 галоў. Для параўнання, у Пагранічным сельсавеце — 10, у Берастаўіцкім — наогул адзінкі. Пры такіх аб'емах закуп малака на тэрыторыі згаданых сельсаветаў не вядзецца.

Разам са **старшынёй Канюхоўскага сельскага Савета дэпутатаў Віталем РУДКІНЫМ** наведваем вёскі, дзе трымаюць кароў. Дарэчы, з 29 населеных пунктаў малочны статак маюць 11.

— У кожнай вёсцы ёсць пашы для жывёлы. Тэрыторыя абкошваецца альбо сіламі гаспадаркі, альбо самімі вяскоўцамі, — адзначае Віталь Мікалаевіч.

У вёсцы Глебавічы накіроўваемся да сядзібы Сцяпана Саўко. У гаспадара-пенсіянера тры каровы, ён лічыцца адным з найлепшых здатчыкаў — у красавіку здаў каля 600 літраў малака. Кожны дзень разам з жонкай атрымліваюць па 70 літраў, з якіх 60 ідзе на прыёмны пункт. Магчымасць здаваць малако — галоўная ўмова ўтрымання прыватнага статка. Вядома ж, невялікая частка ідзе і на ўласныя патрэбы — на выраб тварагу ці нават масла, але для гэтага дастаткова і адной каровы, кажа Сцяпан Іосіфавіч. Пакуль ёсць магчымасць здаць малако, можна трымаць і некалькі жывёл. У рэшце рэшт карову ўдалося набыць праз інтэрнэт за 1 тыс. долараў. Як аказалася, мера гэта часовая, бо гаспадарка зараз займаецца пашырэннем і аднаўленнем статка. Праўда, нядаўна гаспадар сутыкнуўся з праблемай: ва ўсім наваколлі немагчыма купіць карову альбо цяля. Не рэалізуе жывёл і мясцовае сельгаспрадпрыемства.

Здаюць малако і ў сям'і Юрыя Аўдзея з суседняй вёскі Пачобуты. Разам з бацькамі трымаюць чатыры каровы. Юрый працуе ў мясцовым аддзяленні МНС, у сям'і трое дзяцей. Малочны статак ды яшчэ і агарод забяспечваюць дадатковы заробак. Гэта асабліва важна ва ўмовах рамонту дома, які вядзе маладая сям'я.

Каля сядзібы пасецца невялічкі прыватны статак. Усе жывёліны — чорна-пярэстай пароды. Тэрыторыя пашы агароджана дротам. Такія месцы для агульнага выпасу ёсць усюды, дзе трымаюць кароў. Юрый па магчымасці сам займаецца і нарыхтоўкай кармоў, але значную дапамогу аказвае мясцовая гаспадарка «Маркаўцы». За здачу малака бясплатна выдзяляецца сена, 8—10 рулонаў на год. Заахвочваецца і здача цялят — акрамя грошай, гаспадар атрымлівае дадаткова кармы. Няма праблем і са здачай малака. Кожны ранак спецыяльны малакавоз ад прадпрыемства «Малочны свет» аб'язджае населеныя пункты і забірае малако, якое вяскоўцы выстаўляюць у вызначаным месцы.

Месца збору малака ў вёсцы.

Як расказаў зборшчык Рамуальд Кабылянскі (ён працуе ў мясцовым сельгаспрадпрыемстве), штодзень ад жыхароў сельсавета паступае больш за 900 кг малака. У гэтым аб'ёме значная частка належыць самому Рамуальду Антонавічу, які трымае ажно шэсць кароў. Ён у ліку самых актыўных здатчыкаў. За красавік здаў 700 літраў. Толькі на адну дойку ідзе больш за дзве гадзіны, а падаіць трэба два разы. Некаторыя дояць і тры.

— На першую дойку трэба ўстаць у пяць гадзін, праз гадзіну ў мяне выезд па зборы малака, трэба аб'ехаць усю 30-кіламетровую зону, — расказвае Рамуальд Антонавіч, — спраўляюся да 12 гадзін, затым вязу малако на бліжэйшы прыёмны пункт, адтуль яно ідзе на малаказавод.

Збор малака — не стыхійная справа. Каб стаць здатчыкам, трэба зарэгістравацца, ідэнтыфікаваць карову, скласці на яе пашпарт. Сюды заносяцца ўсе звесткі — ацёлы, хваробы і г. д. За станам прыватнага статка сочыць калгасны ветэрынар. Дарэчы, лячэнне таксама бясплатнае.

— Пад асаблівым кантролем жывёлы, якім больш за 10 гадоў. Бярэцца аналіз і на антыбіётыкі. Патрабаванні да якасці малака вельмі высокія, — адзначае Рамуальд Кабылянскі.

За якасцю сочыць і старшыня сельскага Савета. Калі з вёскі паступіла «забруджанае» малако, неабходна ўстанавіць такога здатчыка — яму будуць выстаўлены штрафныя санкцыі. Наогул, малочная тэма — важная частка ў рабоце старшыні Канюхоўскага сельскага Савета. Аб тым, што ўсё арганізавана, як трэба, сведчыць і зацікаўленасць жыхароў. Нават даволі сталыя вяскоўцы не адмаўляюцца ад сваіх карміліц.

Вось і Юльян Ігнатовіч з вёскі Пачобуты адзін даглядае сваю пярэстую кароўку. Сам доіць, па магчымасці нарыхтоўвае сена, хоць яму ідзе 83-і год. Жвавага дзядулю мы знайшлі на агародзе, дзе ён акучваў бульбу. Побач акуратныя радкі цыбулі, морквы і іншай гароднiны. Паводдаль — вуллі з пчоламі. Юльян Антонавіч больш за 20 гадоў жыве адзін, але па-ранейшаму вядзе гаспадарку. Кажа, што некалі зарабляў на вырошчванні агуркоў, тут была сапраўдная агурочная сталіца. За гэтыя сродкі купіў сынам кватэры ў Гродне, пачаў будаваць новы дом у вёсцы. Але паступова агурочны цэнтр змясціўся ў іншы рэгіён, а інфляцыя «з'ела» ўсе зберажэнні. Зараз асноўны прыбытак у пенсіянера — гэта малако. Кожны дзень ён мае да 20 літраў, кошт 1 літра — 54 капейкі. Такім чынам за дзень можна зарабіць больш за 10 рублёў. Па выніках месяца ёсць надбаўкі.

Юрый АЎДЗЕЙ са старшынёй Канюхоўскага сельскага Савета Віталем РУДКІНЫМ.

Стараста вёскі Ігнатовічы Часлава Вансовіч за 10 дзён зарабіла 140 рублёў з адной каровы. Яна здае амаль усё малако, некалькі літраў купляюць мясцовыя жыхары. Жанчына сцвярджае, што заробак даволі істотны. Праўда, каровы патрабуюць догляду, а каб было больш малака, іх трэба добра паіць. Напрыклад, зімой карова спажывае да 80 літраў вады ў дзень. У гаспадарцы ёсць парасяты, куры, трусы.

— У нас вельмі працавітыя вяскоўцы, — адзначае Віталь Рудкін, — усе, хто тут застаўся, хто тут пастаянна пражывае, маюць гаспадарку. Некаторыя трымаюць коз, авечак. Мясцовае сельгаспрадпрыемства дапамагае і кармамі, і зернем. Малочны статак пакуль стабільны, а сёлета нават прыбавіўся адзін новы здатчык. Людзі бачаць, наколькі гэта выгадная справа.

Самы сталы здатчык — 82-гадовы Юльян ІГНАТОВІЧ.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

А ЯК У ВАС?

МАЛАКАЗДАТЧЫК, БУДЗЬ СУМЛЕННЫМ!

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Здымак носіць ілюстрацыйны характар.

У раёнах паступова адыходзяць ад практыкі закупу малака ў насельніцтва сельгаспрадпрыемствамі.

Дакладна па графіку

Усіх малаказдатчыкаў **Камянецкага раёна** ўжо некалькі гадоў абслугоўвае прыватнае прадпрыемства «БУШсэрвіс». А цяпер у зону абслугоўвання названага прадпрымальніка ўвайшло яшчэ некалькі сельсаветаў Брэсцкага і Жабінкаўскага раёна. Калектыў «БУШсэрвіс» налічвае зараз 13 чалавек.

Яго **дырэктар Анатоль ШВЕЙКУС** раней працаваў у штаце высокаўскага завода «Белавежскія сыры», па родзе работы — з малаказдатчыкамі. А потым не без падачы кіраўніцтва рашыў заняцца справай прафесійна. Так нарадзілася прыватнае прадпрыемства. Правільней сказаць, ідэя, якая атрымала матэрыяльнае ўвасабленне пасля пакупкі спецыялізаваных аўтамабіляў і найму кіроўцаў. Быў час, калі тут працавалі 12 шафёраў. Потым прайшла аптымізацыя, усе затраты старанна падлічылі, графікі скарэктавалі. Да таго ж тэхніка абнаўляецца, новыя машыны сталі больш эфектыўнымі.

— Зараз у нас працуе восем кіроўцаў, — расказвае Анатоль Швейкус. — Штодня на лінію выходзіць шэсць машын, двое шафёраў на выхадных. Нарыхтоўшчыкі збіраюць малако ў 144 вёсках. Значыць, у сярэднім на аднаго кіроўцу прыходзіцца 24 населеныя пункты, куды трэба заехаць, забраць малако ў гаспадароў, потым завезці ў нашу лабараторыю, пасля гэтага даставіць на завод.

Машыны «БУШсэрвіса» працуюць, нібы маршрутнае таксі, строга па графіку.

— Пяць хвілін прамаруджвання лічыцца ў нас недапушчальным, асабліва на першым маршруце. Час другога і трэцяга выездаў кіроўцы можа быць скарэктаваны лабараторыяй альбо непасрэдна заводам, што залежыць не ад нас. Тады малаказборшчык выбіваецца з графіка, але людзі папярэджаныя, яны ведаюць, што трэба трохі пачакаць. У любым выпадку 460 малаказдатчыкаў з трох раёнаў абслугоўваем кожны дзень.

У свой час Анатоль Швейкус ездзіў вучыцца ў Еўропу. І работу ўласнага прадпрыемства імкнуўся выбудаваць дакладна і рацыянальна. На жаль, гаварыць пра стапрацэнтную скрупулёзнасць і сумленнасць сельскіх гаспадароў пакуль не даводзіцца, таму кантроль якасці малака становіцца адным з асноўных этапаў работы. У прадпрыемства ёсць тры свае лабараторыі: у Высокім, Чэрнях і Відамлі. Спачатку кіроўцы дастаўляюць малако ў найбліжэйшую лабараторыю, дзе спецыяліст робіць аналіз. Калі якасць выклікае нараканні, сыравіна вяртаецца гаспадарам. Добрае малако дастаўляецца на завод, дзе яго правярае заводская лабараторыя.

(Заканчэнне на 14-й стар. «МС».)

МАЛАКАЗДАТЧЫК, БУДЗЬ СУМЛЕННЫМ!

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 13-й стар.)

Дарэчы, цяпер «БУШсэрвіс» вязе прадукт не толькі ў Высокае на «Белавежскія сыры», але і ў Брэст на «Савушкін прадукт». Бывалі, на жаль, выпадкі, калі цэлы малакавоз заварочвае заводская лабараторыя. «На заводах стаіць абсталяванне па праверцы на антыбіётыкі коштам у 50—60 тысяч еўра, — тлумачыць Анатоль Швейкус. — У нас прыборы куды больш сціплыя. Ну і «праскокваюць» асобныя віды антыбіётыкаў. А такое малако вытворцам не патрэбнае. Вось і вяртаюць». Для нарыхтоўшчыкаў гэта абарочваецца зрывам графіка і фінансавымі стратамі.

Што яшчэ адзначае Анатоль Міхайлавіч як станоўчы момант сваёй работы — гэта супрацоўніцтва з сельскімі Саветамі. Паводле яго слоў, без мясцовай улады арганізаваць працэс было б наогул немагчыма. Жыццё ёсць жыццё. І ледзь не штодзень узнікаюць калі не канфліктныя, дык спрэчныя сітуацыі, якія дапамагаюць разрульваць менавіта старшыні сельвыканкамаў.

— Калі выяўляецца наша недапрацоўка, мы стараемся выправіць памылку адразу ж. А калі чалавек прывык разбаўляць малако вадой, а потым скардзіцца, што яго сыравіну няправільна ўлічваюць, тут трэба яму ўказаць на недапушчальнасць паводзінаў, — расказвае дырэктар прыватнага прадпрыемства. — Так што супрацоўніцтва з мясцовай уладай нам неабходна.

Эксперымент атрымаўся

У **Маларыцкім раёне** традыцыйна зборам малака займаюцца сельгаспрадпрыемствы. **Старшыня раённага Савета дэпутатаў Алег ЯКУБЧЫК** адзначае, што не заўсёды справа ідзе гладка. Узнікае шмат пытанняў у насельніцтва, заводы нямала сыравіны вяртаюць па прычыне недастаткова высокай якасці. Такім чынам страты церпяць і сельгаспрадпрыемствы, і малаздатчыкі. Таму сёлета ў якасці эксперымента рашылі запрасіць у адзін з сельсаветаў малаказборшчыка з суседняга Кобрынскага раёна. Кобрынскае прадпрыемства па зборы малака «Івалга» цяпер забірае яго ад насельніцтва ў Чарнянах, якія размешчаны на мяжы двух раёнаў.

Старшыня Чарнянскага сельскага Савета дэпутатаў Аляксандр ПЯТРУЧЫК гаворыць:

— Хоць прайшоў усяго месяц, можна смела сцвярджаць, што эксперымент удаўся. Раней былі бясконцыя скаргі вясковых жыхароў, што прадпрыемства «Савушкін прадукт» вяртае малако, прад'яўляючы неабгрунтаваныя прэтэнзіі. І як тут разабрацца мясцовай уладзе, ці сапраўды ёсць праблемы з якасцю або падыход спецыялістаў занадта строгі? А цяпер, калі малако з нашай вёскі вязуць на Кобрынскі малочны завод, за месяц не было ніводнага выпадку, каб прадукцыю вярнулі. І людзі адрэагавалі вельмі хутка. Напрыклад, адзін гаспадар, які збіраўся прадаць карову, перадумаў гэта рабіць, а іншы нават купіў сабе другую. Бо, жывучы ў вёсцы, малако здаваць выгадна, гэта жывая капейка ў сямейны бюджэт.

Дарэчы, прадпрыемства «Івалга» — гэта былы КУП. Такія амаль два дзясяткі гадоў таму арганізоўвалі ледзь не пры кожным сельвыканкаме. Потым яны па прычыне нерэнтабельнасці адзін за другім спынялі сваё існаванне. А ў Кобрыне адзін КУП выжыў, яго своечасова пераўтварылі ў прадпрыемства па зборы малака. **Дырэктар Сяргей КРЫШТАЛЮК** расказаў, што ў сваім раёне яны аб'язджаюць за дзень прыкладна 40 населеных пунктаў. Цяпер вось узялі пад крыло і маларыцкіх Чарняны. «Івалга» не мае свайго аўтатранспарту, затое мае 13 падвод, на якіх штатныя малаказборшчыкі аб'язджаюць гаспадароў і збіраюць сыравіну кожную раніцу. На цэнтральных сядзібах гаспадарак ёсць халадзільныя ўстаноўкі для ахалоджвання прадукцыі, таксама ёсць лабаранты.

Скажам, у Чарнянах у восем раніцы малако сабралі, прывезлі ў цэнтр, спецыяліст праверыў якасць, за гадзіну малако астыла, а ў дзевяць прыязджае малакавоз. Усе машыны, якія адвозяць прадукцыю на Кобрынскі завод, заводскія. Іх маршрут адладжаны па часе.

«Івалга» прапаноўвала забіраць лішкі малака і ў суседніх Дарапеевічах, але людзі аказаліся не гатовыя здаваць. Там два гады малако не збіралі, таму гаспадары прызвычаіліся прадаваць яго суседзям, дачнікам, адвозіць у горад ці рэалізоўваць нейкім іншым чынам. Тут патрэбны час, каб зноў знайшліся ахвотныя здаваць лішкі прадукцыі, як раней.

Яшчэ адну важную дэталь адзначыў Сяргей Крышталюк. Паводле яго ацэнкі, усе малаказдатчыкі ў Чарнянах надзвычай адказныя і сумленныя гаспадары, таму і не было ніводнага вяртання прадукцыі з завода. «І нам добра, і ім выгадна, — расказвае Сяргей Уладзіміравіч. — А то ў нас нядаўна ў адной з вёсак знайшоўся аматар падліць вады, мы яго так і не вылічылі, а страты панеслі ўсе яго аднавяскоўцы (паколькі малако зліваецца ў агульную ёмістасць), і наша прадпрыемства. Акрамя таго, былі непрыемныя разборы. У нашай справе важны давер, які грунтуецца на сумленнасці кожнага».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Камянецкі, Маларыцкі раёны.

Извещение о проведении 29 июня 2018 года торгов по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе, инв. номер в ЕГРНИ)	Изолированное помещение (ремонтно-механический цех) с инвентарным номером 622/D-31489. Общая площадь – 1 124,1 кв. м. Назначение – производственное помещение. Год постройки – 1954. Ремонтно-механический цех расположен на первом, втором и подвальном этажах здания. Наружные и внутренние стены, перегородки – кирпичные. Полы – бетонные. Дверные и оконные проемы – деревянные. Перекрытия – плиты ж/б. Внутренняя отделка – оштукатурено. Отопление – центральное. Канализация – автономная. Горячее и холодное водоснабжение – централизованная система. Электроснабжение – централизованная система. Вентиляция – с естественным побуждением. Имеется душ
Местонахождение имущества	Минская обл., Столбцовский р-н, Новоколосовский с/с, п. Новоколосово, ул. Победы, 10Б/42-1
Продавец имущества	Государственное учреждение «Барановичское эксплуатационное управление Вооруженных сил», ул. Димитрова, 42, 225320, г. Барановичи
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов (без учета НДС)	81 787,66 бел. руб.
Сумма задатка	8 000,00 бел. руб.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609 (далее – Положение).

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, заключившие соглашение с организатором торгов о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения торгов (утвержденной формы), внесшие задаток по соответствующему предмету торгов, подавшие организатору торгов заявление на участие в аукционе (утвержденной формы), к которому прилагаются:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка с отметкой банка;

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе (назначение платежа – задаток для участия в аукционе от 29.06.2018).

Торги проводит аукционист, определяемый организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с Положением.

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель аукциона (единственный участник торгов) в течение трех рабочих дней со дня проведения аукциона. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона при заключительной регистрации под подпись.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем аукциона (единственным участником торгов) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы затрат и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи.

Торги проводятся **29 июня 2018 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов на участие в аукционе, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 11.06.2018 по 27.06.2018 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-40-22, 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (8029) 936-76-36, (8029) 528-85-82, (0163) 41-26-78 (государственное учреждение «Барановичское эксплуатационное управление Вооруженных сил»).

РУП «Торговый дом «Восточный» извещает о проведении 11.07.2018 г. открытого аукциона по продаже недвижимого имущества

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-63764 общей площадью – 1077,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Витебск, ул. Академика Павлова, 48; назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – производственное здание лесопильного цеха. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 240100000003004266. **Начальная цена продажи – 44 370,00 рублей, задаток – 4 437,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 2. Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-43359 общей площадью – 378,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Витебск, ул. Академика Павлова, 48; назначение – медпункт, наименование – медпункт. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 240100000003004280. **Начальная цена продажи – 34 020,00 рублей, задаток – 3 402,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 3. Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-63848 общей площадью – 2583,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Витебск, ул. Академика Павлова, 48; назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – производственное здание «Обойный цех». Расположено на земельном участке с кадастровым номером 240100000003004279. **Начальная цена продажи – 207 450,00 рублей, задаток – 20 745,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 4. Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-63844 общей площадью – 6210,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Витебск, ул. Академика Павлова, 48; назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – производственное здание цеха № 1. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 240100000003004265. **Начальная цена продажи – 244 305,00 рублей, задаток – 24 430,50 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 5. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-26929 общей площадью – 2521,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Слуцк, пер. Новый 1-й, 1; назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание производственного корпуса. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001006412. **Начальная цена продажи – 311 040,00 рублей, задаток – 31 104,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 6. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-26923 общей площадью – 1034,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Слуцк, пер. Новый 1-й, 1; назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание специализированное иного назначения. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001006412. **Начальная цена продажи – 133 920,00 рублей, задаток – 13 392,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 7. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-26921 общей площадью – 1210,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Слуцк, пер. Новый 1-й, 1; назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание административно-хозяйственное. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001006412. **Начальная цена продажи – 285 120,00 рублей, задаток – 28 512,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-26928, общей площадью – 9,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Слуцк, пер. Новый 1-й, 1; назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001006412. **Начальная цена продажи – 3 672,00 рублей, задаток – 367,20 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 9. Капитальное строение с инвентарным номером 630/С-76364 общей площадью – 801,5 кв. м, расположенное по адресу: Минская область, Молодечненский район, Тюрлевский с/с, д. Насилово, ул. Школьная, 30/1; назначение – здание специализированное транспорта, наименование – гараж. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 623884308601000407. **Начальная цена продажи – 98 280,00 рублей, задаток – 9 828,00 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 10. Капитальное строение с инвентарным номером 331/С-7040 общей площадью – 279,8 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская область, г. Ельск, тракт Кочищанский, 3/6, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – здание гаража (навеса), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321450100003000204. **Начальная цена продажи – 32 508,00 рублей, задаток – 3 250,80 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 11. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-70773768 общей площадью 43,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Щорса, 3-1Н, назначение – административное помещение, наименование – административное помещение (помещение товарищества собственников). **Начальная цена продажи – 82 296,00 рублей, задаток – 8 229,60 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов) – Претендент на покупку, не позднее 3 рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счет-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством РБ для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством РБ.

Аукцион состоится 11.07.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал.

1. Задаток перечисляется на р/с BY81POIS30120021178401933001 ОПЕРУ ОАО «Паритетбанк» 220002 г. Минск, пр-т Независимости, 77 , ОКПО 37411910, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот № ___, проводимом 11 июля 2018 г.

2. Заявление на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Уручская, 14а, Управление по реализации недвижимости в рабочие дни: пн.–чт. – с 08.30 до 13.00, с 14.00 до 17.30, пт. – с 8.30 до 13.00, с 14.00 до 16.15. Окончание приема заявлений 06.07.2018 в 14.00.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента в любое время до объявления его проданным.

Контакты организатора аукциона: +375 17 351 00 01, +375 17 380 27 37, +375 44 763 62 63, +375 29 551 06 05, +375 29 660 43 51

МАЛЫЯ ГАРАДЫ

«ПАД КРЫЛОМ» ГОРАДАЎТВАРАЛЬНАГА ПРАДПРЫЕМСТВА

Калі дэпутат і твой начальнік на працы — адзін і той жа чалавек, ці дапамагае гэта хутчэй вырашаць пытанні жыццезабеспячэння?

ТУТ заўсёды было такое раздарожжа. Напачатку — мяжа паміж савецкімі і польскімі тэрыторыямі, потым — месца, дзе «злучаліся» Брэсцкая, Мінская і Гомельская вобласці. Аднак сённяшнім статусам горад Мікашэвічы абавязаны гранітнаму кар'еру, на якім пабудавана адно з найбуйнейшых прадпрыемстваў па здабычы каменю.

Вулічны трэнажорны комплекс побач з Палацам культуры. Вечарам тут займаюцца дарослыя, днём — гуляюць дзеці.

На каменнай «падушцы»

Калі прыглядзецца да гісторыі гэтай мясціны, стане зразумела, што яе стваралі рабочыя. Упершыню Мікашэвічы — тады яшчэ вёсачка на пару дамоў — згадваюцца ў 1875 годзе. Штуршком да развіцця і росту паслужыла будаўніцтва чыгункі. Яшчэ адну прыступку пасёлак адолеў, калі тут запрацаваў фанерны завод. Да 1939 года пры польскіх гаспадарах на ім выраблялі прадукцыю, якая карысталася попытам за мяжой, напрыклад матэрыялы для тагачасных паветраных апаратаў.

Самай значнай і лёсавырашальнай для горада падзеяй стала выяўленне побач залежаў гранітнага каменю. Фактычна ўсё тут пабудавана на каменнай «падушцы», пра якую геолагі-даследчыкі загаварылі яшчэ ў 60-я гады, але з-за марудная распрацоўкі дакументацыі здабыча пачалася толькі праз 15 гадоў.

На тэрыторыі санаторыя «Світанак», падведамаснай арганізацыі прадпрыемства, таксама праводзяцца ўрачыстасці, напрыклад рэгістрацыя шлюбу.

Цяпер з больш чым 12 тысяч жыхароў каля 2,5 тысячы працуюць на прадпрыемстве «Граніт».

— Напачатку прыязджалі рабочыя, каб будаваць завод, потым — каб працаваць на ім. Першыя перасяленцы з'язджаліся з усяго Савецкага Саюза. Напэўна, адсюль і асаблівае стаўленне жыхароў адзін да аднаго, — лічыць **старшыня Мікашэвіцкага гарадскога выканаўчага камітэта Галіна СЫЦЭВІЧ.** — Людзі будаваліся ўсім мірам, жылі побач. Не дзіва, што адбыўся сімбіёз культур. Напрыклад, калі тут ішло будаўніцтва жылля, жыхары не проста чакалі, калі ім выдзеляць кватэру, а пасля працы ішлі дапамагаць будаўнікам, агулам высаджвалі алеі, стваралі кветнікі...

А давайце патанцуем!

Падпарадкаваны Лунінецкаму раёну горад мае жорстка распланаваны бюджэт. Аднак частка работ тут выконваецца за кошт спонсарскай дапамогі — завод выдзяляе гарадскім службам тэхніку і прадукцыю, той жа шчэбень для падсыпкі дарог, а таксама грашовыя сродкі. Такім чынам гарадскія ўлады атрымліваюць дадатковае фінансаванне на азеляненне, добраўпарадкаванне вуліц, пракладку тратуарнай пліткі і агульнага добраўпарадкавання.

Цікава, што прадпрыемства фактычна адказвае і за ўвесь культурны адпачынак жыхароў. Палац культуры ў Мікашэвічах пабудаваны за кошт «Граніта» і, па сутнасці, падпарадкоўваецца прадпрыемству. Плошча перад Палацам культуры — гэта цэнтр горада. Прадпрыемства запланавала на гэты год работы па навядзенні тут прыгажосці. Калі ўсё атрымаецца, на плошчы паставяць адкрытую сцэну, фантан і арганізуюць зону адпачынку. Дарэчы, з другога боку будынка знаходзіцца вулічны трэнажорны комплекс, які жыхары таксама атрымалі ў падарунак ад прадпрыемства.

— Калі памятаць, што больш за дзве тысячы чалавек працуюць на «Граніце», атрымліваем значную частку гарадского насельніцтва. Мы разлічвалі, што жонкі, дзеці, бацькі нашых работнікаў змогуць бавіць тут час — адпачываць, трэніравацца, — каментуе **намеснік генеральнага дырэктара РУВП «Граніт» Маргарыта СЕРАВОКАЯ.**

Прадпрыемства мае восем творчых самадзейных калектываў, а гараджане могуць удзельнічаць у танцавальных, вакальных і тэатральных гуртах, якія створаны на базе Палаца культуры.

— У маім гурце займаецца 90 дзяцей узростам ад пяці да чатырнаццаці гадоў, — расказвае **Наталля ТУМАКОВА, кіраўнік узорнага калектыву эстрадна-спартыўнага танца «Эдэльвейс».** — Уплыў прадпрыемства на дзейнасць гуртоў адчувальны. Як прыклад — харэаграфічны клас, дзе мы з вамі цяпер знаходзімся. Гады тры таму тут усталявалі люстэркі да падлогі, балетныя станкі, кандыцыянеры. Калі дзеці выязджаюць куды-небудзь з канцэртам, транспарт зноў жа аплачвае прадпрыемства.

Акрамя гарадскіх і раённых свят, творчыя калектывы ўдзельнічаюць у міжнародных, рэспубліканскіх конкурсах. У якасці падзякі за прызавыя месцы для дзяцей арганізоўваюць бясплатныя ранішнікі, святы, дыскатэкі. Дарослыя артысты і кіраўнікі гуртоў атрымліваюць матэрыяльнае заахвочванне. Жыхары горада, як заўважае **кіраўнік творчага калектыву MikaDance Іван НЯМЧЭНЯ,** «лёгкія на прапанову». Напрыклад, сам маладзёжны калектыў MikaDance узнік з кінутага аднойчы жарту. Маладыя бацькі прыводзілі дзяцей на танцавальныя занятки і чакалі малых тут жа, у калідоры. І аднойчы нехта напаўсур'ёзна прапанаваў: «А давайце патанцуем у суседнім класе?»

І наймальнік, і дэпутат

Буйное прадпрыемства ў многім вызначае лёс невялікага горада. Так, некаторыя прадстаўнікі кіраўнічага звяна абраны дэпутатамі мясцовага Савета. Генеральны дырэктар РУВП «Граніт» Эдуард Гаўрылковіч наогул з'яўляецца «тройчы дэпутатам» — гарадскога, раённага і абласнога Саветаў.

Гэта дазваляе аказваць дапамогу не толькі аб'ектам прадпрыемства, але і тэрыторыі горада, бліжнім населеным пунктам. Раз на месяц кіраўнік прадпрыемства праводзіць прыём па асабістых пытаннях як наймальнік і адначасова як дэпутат. Сёлета, напрыклад, па просьбе жыхароў была ўстаноўлена сотня лавачак і смеццяцы каля дамоў, а дзіцячы садок у вёсцы Сінкевічы атрымаў дзякуючы прадпрыемству гульнявы комплекс. Завод забяспечвае жыхароў рабочымі месцамі, сярод супрацоўнікаў шмат сямейных дынастый. Мясцовая моладзь часта вяртаецца пасля вучобы на радзіму, і таму колькасць прыезджых спецыялістаў, наадварот, невялікая. Як правіла, арэнднае жыллё часта патрабуецца для маладых медыкаў, служачых РАНС, РАУС. У калектыўным дагаворы прапісаны шэраг сацыяльных ільгот для работнікаў...

Як відаць, развіццё горада ў многім залежыць ад дабрабыту прадпрыемства. Так што, акрамя пераваг, існуе таксама вялікая адказнасць, бо ад ініцыятывы і кампетэнтнасці кіраўнікоў-дэпутатаў, іх умення слухаць сваіх выбаршчыкаў-падначаленых залежыць камфортнасць жыцця гараджан.

* * *

Ужо падрыхтаваўшы матэрыял да друку, падумала: паміж сельскімі, раённымі і гарадскімі Саветамі дэпутатаў, якімі б рознымі яны ні былі, усё ж можна адсачыць падабенства: часцей за ўсё грамадскі абавязак дэпутата нясе на сабе чалавек, які займае кіраўнічую пасаду. З аднаго боку, сітуацыя цалкам заканамерная. Такі народны абраннік ужо мае вопыт арганізацыі працы, умее пралічваць бюджэт, складаць планы развіцця і гэтак далей. І ўсё ж такі падаецца, што работа мясцовых Саветаў была б яшчэ больш эфектыўнай, калі б у ёй шырэй прымалі ўдзел прадстаўнікі шырокараспаўсюджаных пасад і прафесій: настаўнікі, урачы, бібліятэкары, будаўнікі, электрыкі... Такім чынам, навыкі кіраўнікоў маглі б спалучацца з «нізавой» ініцыятывай грамадзян, якія бачаць праблему не «зверху», а «знутры».

Нарэшце, існуе далікатны момант, калі падчас канфлікту з начальнікам на працы чалавек не можа звярнуцца па дапамогу да народнага абранніка, бо кіраўнік і дэпутат — гэта адна асоба. У выпадку, калі б мясцовы Савет складаўся са спецыялістаў розных узроўняў, то і на канфліктную сітуацыю яны глядзелі б па-рознаму.

У кожнай мясцовасці свая спецыфіка, а ў кожнага чалавека — сваё меркаванне. Цікава, а што думаеце наконт гэтага вы, паважаныя чытачы?

Рагнеда ЮРГЕЛЬ.

Месца адпачынку ў цэнтры горада.

СЫРНАЕ СВЯТА Ў ЛЮБЧЫ

«Падаіць» цацачную карову, выпіць на хуткасць шклянку сапраўднага малака, пакаштаваць хатні сыр ці сырны пірог маглі ў нядзелю госці смачнага свята — «Любчанскі сыравар».

Галоўныя героі незвычайнага відовішча Малочніца і яе рагуля Пеначка расказвалі пра каштоўныя ўласцівасці малочных прадуктаў, дзяліліся кулінарнымі сакрэтамі і частавалі прысутных сырнымі прысмакамі.

Гарадскі пасёлак Любча, што ў Навагрудскім раёне, ператварыўся ў той дзень у сапраўдную сырную краіну. Гледачы ўбачылі шоу «Усе смакі свету — у кавалку сыру», паўдзельнічалі ў конкурсе «Сырныя дасягненні» і даведаліся «Усё пра сыр» на тэматычнай кніжнай выстаўцы. Напрыклад, аб тым, што першы сыр больш за 7000 гадоў таму зрабілі старажытныя егіпцяне. А мяркуючы па колькасці ахвотных пакаштаваць і набыць прапанаваныя стравы, сваю актуальнасць сыр не страціў і дагэтуль.

Ірына СІДАРОК.

ТЭХНАЛОГІІ

У МЕТРО — ПА КАРТКАХ

Да канца чэрвеня турнікеты бескантактавай аплаты з'явяцца на ўсіх станцыях метро.

Ужо цяпер турнікеты з бескантактавай аплатай прадстаўлены ў вестыбюлях станцый метро «Плошча Леніна», «Каменная Горка» і «Плошча Якуба Коласа». Па даных БПС-Ашчадбанка, імі ўжо скарысталася больш за 50 тысяч пасажыраў. Мяркуецца, што ў чэрвені такая магчымасць будзе рэалізавана на ўсіх станцыях сталічнай падземкі.

Разлічвацца за праезд без жэтонаў і праязных зараз могуць уладальнікі картак Visa payWave і MasterCard PayPass. Неўзабаве БПС-Ашчадбанк забяспечыць такую магчымасць трымальнікам бескантактавых картак нацыянальнай плацежнай сістэмы.

Для аплаты праезду трэба прыкласці картку да валідатара на паверхні турнікета. З «пластыку» аўтаматычна спішацца 65 капеек, што раўназначна кошту жэтона, пасля чаго можна свабодна ісці на платформу. Аплата займае ўсяго 0,3 секунды.

Праект рэалізуецца банкам разам з Мінскім метрапалітэнам, плацежнымі сістэмамі Visa і MasterCard і кампаніяй IBA Group.

Сяргей КУРКАЧ.

БЕЛАРУСЬ ТУРЫСТЫЧНАЯ

У ГОСЦІ ДА ПРЫРОДЫ

Што шукаюць іншаземцы на Палессі?

Іспанцы, брытанцы, венгры, немцы, французы, бельгійцы — далёка не поўны спіс бёрдвотчараў (арнітолагаў-аматараў), якія гэтай вясной прыязджалі ў Жыткавіцкі раён. Прыцягвае іх беларускі поўдзень нездарма: падчас міграцыі тут збіраецца неймаверная колькасць розных відаў птушак. Некаторыя аматары займаюцца фотапаляваннем, іншыя простаназіраюць за жывой прыродай у бінокль ці трубу.

— Акрамя кулікоў, асаблівай папулярнасцю карыстаецца белая сініца. Каля Турава яе знайсці не праблема, — расказвае **старшыня Жыткавіцкага раённага аддзялення «Аховы птушак Бацькаўшчыны» Настасся БЛОЦКАЯ.** — Летась менавіта тут упершыню ў Беларусі гняздзіліся шыладзюбка і хадулачнік. Сёлета таксама некалькі пар ужо бачылі на гнёздах. Тураўскі луг з'яўляецца заказнікам і важным месцам для айчыннай арніталогіі. Па прыкладных падліках Настассі Блоцкай, у Тураў з красавіка па чэрвень прыязджае каля тысячы турыстаў.

У горадзе ёсць некалькі гасцініц, але інфраструктуры не хапае. Што датычыцца харчавання, хацелася б разнастайнасці. Так, у адным і, як падаецца, найбольш папулярным мясцовым кафэ, некаторы час таму пачалі прапаноўваць не толькі піцу, але і сушы. Аднак з уласнага вопыту ведаю: не заўсёды стравы, прапанаваныя ў меню, ёсць у наяўнасці. Пры гэтым пажадана, каб выбар быў і для вегетарыянцаў. Хоць раён і знаходзіцца на поўдні, ёсць пэўная праблема з садавінай. Калі ў сталіцы замежныя госці могуць набыць бананы ў кожнай краме, то ў Жыткавічах іх прыйдзецца яшчэ пашукаць. Пры тым што для некаторых садавіна і агародніна — асноўныя элементы харчавання.

Так праходзіла свята кулікоў у 2016-м.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Што можна было б прапанаваць яшчэ? На думку Настассі Блоцкай, было б цікава, каб у Жыткавіцкім раёне распрацавалі брашуры з маршрутамі. У такіх даведніках для турыстаў на розных мовах можна, напрыклад, пазначыць, у якіх месцах знаходзяцца тыя ці іншыя птушкі — і людзям будзе зручней вандраваць па краі. Акрамя таго, там, дзе птушкі гняздуюцца, не хапае пэўных стэндаў, якія пра гэта папярэдзілі б. Турысты прыязджаюць і часам не ведаюць, што, паставіўшы тут палатку, яны спудзяць птушак. А без дogляду бацькоў маленькія птушаняты ўжо ніколі не вылупяцца.

Да таго ж зараз неабходна адрамантаваць спецыяльную вышку для бёрдвотчараў — дапамогу знайшлі на адным з прадпрыемстваў. Таксама плануюць знайсці партнёраў, каб ачысціць Тураўскі луг — падобныя акцыі штогод праводзяць сіламі валанцёраў.

Візітнай карткай горада яшчэ не так даўно было Свята кулікоў, якое, на жаль, ужо два гады не праводзіцца. Пры тым што самі мясцовыя ўлады ў ім зацікаўлены, знайсці фінансаванне не так проста. **Дырэктар Тураўскага цэнтра творчасці дзяцей і моладзі Алена ПАКЛОНСКАЯ** спадзяецца, што ў наступным годзе на пачатку мая Тураў зноў збярэ птушыных аматараў.

Знайшліся і спонсары з Вялікабрытаніі, зацікаўленыя ў захаванні біяразнастайнасці і ахове прыроды, — поймення лугі з такой колькасцю птушак для іх вельмі важныя. Дарэчы, маладыя людзі з замежных краін часта ездзяць сюды індывідуальна: наведваюць аўтэнтычныя вёскі, цікавяцца фальклорам. Для іх нязвыклыя нашы архітэктурныя формы, тыя мясціны, дзе захавалася самабытнасць. Таму ёсць сэнс развіваць і такі напрамак.

Надзея АНІСОВІЧ.

ВОЙТ ЦІ ВАЯВОДА?

або Як продкі дзялілі ўладу

Мы працягваем цыкл публікацый, прысвечаных гісторыі мясцовага самакіравання. Сёння наш пастаянны эксперт, старшы навуковы супрацоўнік навукова-тэхналагічнага парка БНТУ «Палітэхнік» Максім МАКАРАЎ раскажа пра тое, як у Віцебску ў XVIII стагоддзі раптам узнікла цікавасць да вывучэння гісторыі і як тут змагаліся за мясцовую ўладу.

ПРАДАЎ ПАСАДУ?

— Чаму ў Віцебску цікавасць да гісторыі з'явілася менавіта ў XVIII стагоддзі? Тады стварылі шэраг дакументаў, якія даюць нам магчымасць казаць пра гэта. Пісалі, безумоўна, і раней. Але гэта ў пераважнай большасці жыццёвыя нататкі. Упершыню ж жыхар горада Стэфан Гаўрылавіч Аверка паставіў перад сабой задачу напісаць усёабдымную гісторыю Віцебска. Так з'явіўся твор, які пры ўсёй яго недасканаласці, прэтэндуе быць першай агульнагарадской гісторыяй, — разважае эксперт.

Ён сцвярджае, што цікавасць да старых дакументаў і гісторыі была распаленая падчас барацьбы за войтаўства — уладу над горадам.

17 сакавіка 1597 года кароль польскі і вялікі князь літоўскі Жыгімонт Ваза надаў Віцебску Магдэбургскае права. Горад стаў самастойнай адміністрацыйнай адзінкай, без навакольных зямель (цяпер бы сказалі — тэрыторыі раёна). Насельніцтва вызвалілі з-пад непасрэднай улады мясцовага ваяводы і падпарадкавалі войту — асабліваму велікакняжацкаму намесніку. Гэтая пасада была вельмі даходнай. Зразумела, што менавіта ў горадзе канцэнтравалася найбольш эканамічна актыўная і плацежаздольная частка насельніцтва павета.

— Аднак самастойнае і не падкантрольнае нікому, акрамя манарха, войтаўства праіснавала ў Віцебску нядоўга. У лютым 1603 года войт (а па сумяшчальніцтве каралеўскі сакратар і стараста веліжскі) Аляксандр Корвін-Гансеўскі пасля заключэння адпаведнага дагавора, хутчэй за ўсё, прадаў пасаду віцебскага ваяводы Яну Завішу, — мяркуе Максім Макараў.

КАМІСАРСКІ СУД... XVII СТАГОДДЗЯ

Праз амаль шэсць гадоў пасля падаравання Віцебску Магдэбургскага права войтаўства апынулася ў руках галавы лакальнай земскай адміністрацыі і стала пераходзіць ад аднаго ваяводы да наступнага.

— Цікава, што гэта было дастаткова спакойна ўспрынята мяшчанскай абшчынай. У XVI—XVII стагоддзях сітуацыя, калі ў гарадах з Магдэбургскім правам велікакняжацкія земскія намеснікі выконвалі першасныя функцыі войтаў на падставе «асабістай уніі» пасад, была досыць тыповай для паўночных памежных рэгіёнаў ВКЛ. У прыватнасці, так было ў Полацку, Дзісне, Оршы, — канстатуе суразмоўнік.

Пасля забойства 12 лістапада 1623 года віцебскімі праваслаўнымі мяшчанамі полацкага ўніяцкага архіепіскапа Іасафата Кунцэвіча ў адпаведнасці з распараджэннем караля Жыгімонта Вазы і дэкрэтам камісарскага суда горад пазбавілі ўсіх правоў. У тым ліку Магдэбургскага.

Але, нягледзячы на гэта, войтаўства горада (а войтам быў Мікалай Завіша, сын ваяводы) захавалася. Дзеянне Магдэбургскага права ў Віцебску было адноўлена толькі восенню 1641 года.

28 верасня, пры паўторным дараванні Віцебску гэтага права, кароль польскі і вялікі князь літоўскі Уладзіслаў IV Ваза пакінуў пажыццёва войтаўства пры вяльможным Крыштафе Кішцы, ваяводзе віцебскім.

У той жа час каралеўскім прывілеем прадугледжвалася, што пасля яго смерці парадак прызначэння войта будзе зменены. Калі дакладней, то мяшчане змогуць выбіраць чатырох кандыдатаў шляхецкага паходжання, каб прадставіць іх каралю. А манарх ужо аддасць перавагу аднаму і зацвердзіць яго на пасадзе войта.

Аднак, пасля смерці ў 1646 годзе Крыштафа Кішкі мяшчане не скарысталіся дадзеным правам. І войтам стаў новы ваявода віцебскі Павел Сапега. У другой палове XVII — пачатку XVIII стагоддзя войтаўства заўсёды даставалася чарговаму мясцоваму ваяводзе. І традыцыйна паступова стала ўспрымацца як прыдатак да пасады кіраўніка лакальнай земскай адміністрацыі. Аж да 1772 года войт (практычна заўсёды ў асобе ваяводы) заставаўся адзінай рэальна значнай фігурай у сістэме гарадскіх улад Віцебска.

ХТО ТАКІ СУРАГАТАР?

Першая спроба змяніць такое становішча і аддзяліць войтаўства ад ваяводства была зроблена падстоліем віцебскім Францішкам Антоніем Булгаком.

— Ён уважліва прачытаў прывілей Уладзіслава Вазы ад 28 верасня 1641 года і атрымаў уяўленне аб працэдуры выбараў войта. А яна ж была прапісана ў складзеным амаль 90 гадоў таму прывілеі, і, адпаведна, была грунтоўна прызабытай. І калі 10 чэрвеня 1728 года ваявода і войт віцебскі Казімір Аляксандр Пацей памёр, дзве пасады на некаторы час сталі вакантнымі, чым скарыстаўся Францішак Булгак, — канстатуе Максім Макараў.

Булгаку ўдалося разнастайнымі абяцанкамі прыцягнуць на свой бок вярхі мяшчанскай абшчыны, арганізаваць працэдуру выбараў сябе кандыдатам. У выніку 7 верасня 1729 года ён атрымаў прывілей ад караля польскага і вялікага князя літоўскага Аўгуста II.

Гэта выклікала абурэнне ў віцебскай шляхты, якая мела права выбіраць ваяводу і якая лічыла войтаўства неад'емнай часткай ваяводскай пасады. Да караля накіравалі паслоў.

Прывілей Уладзіслава Вазы віцебскім мяшчанам, 28 верасня 1641 года (копія ў складзе Кнігі прывілеяў Віцебска 1730-х гадоў).

— Яны прасілі яго перагледзець сваё нядаўняе рашэнне. Аўгуст II пайшоў насустрач. 17 красавіка 1730 года адмяніў дзеянне прывілея і часова перадаў войтаўскія паўнамоцтвы сурагатару гродскаму (замкаваму) — фактычна — замяшчальніку кіраўніка мясцовай улады Казіміру Саковічу. Паралельна манарх выдаў універсал аб правядзенні ў тым жа годзе свабодных выбараў ваяводы, які павінен быў стаць наступным віцебскім войтам, — удакладніў эксперт.

Францішак Булгак спрабаваў вярнуць тое, што страціў. Разам з прыхільнікамі з мяшчан ён ездзіў да караля ў Гродна. Але паўплываць на сітуацыю ўжо не змог. У канцы 1730 года ваяводам і войтам віцебскім быў зацверджаны абраннік шляхты магнат Марцыян Міхал Агінскі. 7 лютага 1731 года ён урачыста прыняў абедзве пасады з рук сурагатара.

ПАСАДА СТАЛА ВАКАНТНАЙ

Пазней Агінскі пажадаў перадаць уладу сыну Станіславу Ежы, на той момант кашталяну мсціслаўскаму. 30 сакавіка 1739 года ён атрымаў ад караля на гэта пісьмовую згоду. Але ў выніку, добра памятаючы нядаўнюю гісторыю з Булгаком і не жадаючы разрываць войтаўства з сенатарскім крэслам ад Віцебскага ваяводства, часова устрымаўся ад ажыццяўлення плана.

У дакументах віцебскага магістрата першай паловы 1740-х гадоў мясцовым войтам заўсёды выступае менавіта Марцыян Агінскі. Да пытання аб перадачы войтаўства сыну, які ўжо стаў кашталянам віцебскім, ваявода планаваў вярнуцца на сейме 1748 года.

— Аднак 14 чэрвеня 1748 года Станіслаў Агінскі нечакана памёр у Варшаве. І па логіцы пасада кіраўніка гарадской адміністрацыі стала вакантнай, — канстатуе гісторык.

Сітуацыяй скарыстаўся палкоўнік войскаў ВКЛ Юзаф Сасноўскі. Ужо 22 чэрвеня 1748 года ад караля польскага і вялікага князя літоўскага Аўгуста III ён атрымаў прывілей на войтаўства. 3 ліпеня Сасноўскі прынёс адпаведную прысягу перад канцлерам і актамі метрыкі ВКЛ, пасля чаго фактычна стаў паўнапраўным войтам. Марцыян Агінскі быў шакаваны такім непажаданым развіццём падзей, але саступаць не збіраўся. Ён спрабаваў дамовіцца з апанентам. Але ўсе намаганні аказаліся марнымі. Усё скончылася штурмам віцебскай ратушы. Пра што мы паведамлялі раней.

(Працяг будзе.)

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А.А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л.А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В.М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А.Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В.В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т.Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. **Нумар падпісаны ў 19.30 7 чэрвеня 2018 года.**